R. P. R.

DOS. Nr. 40001 VOL. Nr. 39

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C."

Secţia „C."-Regionala

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta Cuprinzînd material informativ în legătură cu complotul organizat de Iuliu Maniu şi Ion Mihalache.
(Fuga dela Tămădău).

C 5 ... / ...

Data

Urmează Vol. Nr. 40

DOSAR INDIVIDUAL 10 Nr. 39 II

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

15.979. vol. 5.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI

DOSAR

Maniu Iuliu

Dobrogeanu Gherea — 6931 Ciag. 1541

6

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa I-a.

6 Decemvrie 1940

00001

Sursă serioasă.

Arhiva Siguranţei
Intrarea No. 9034.

OPERAT

No.6.

Maniştii despre situaţia României.

Dl.Octavian Tăslăoanu,fost ministru,pretinde a fi informat că România ar avea în prezent la Berlin o situaţie cu mult îmbunătăţită faţă de momentul când s'a dictat arbitrajul dela Viena,şi că din anturajul conducătorilor Reichului s'ar fi primit asigurări,că, la viitoarea conferinţă a păcii se vor face rectificări de frontieră,urmând să ni se retrocedeze o parte din teritoriul Ardealului.

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa I-a.

Dr. Col. Iuliu Maniu Decemvrie 1940

Arhiva Siguranței
Intrarea 9202

6552 00002

Verificată.

OPERAT

dat nota referent

Printre maniști se difuzează textul unei scrisori adresate de Dl. Maniu Dlui General Ion Antonescu ~~No.19.~~

~~Dl.Iuliu Maniu a trimis o scrisoare~~

~~Dlui.General Antonescu.~~

In cercul ~~intimilor Dlui.~~ ~~Iuliu Maniu~~ *cercurile maniste* se colportează ~~alăturata~~ *exemplare scrise la mașină, din* scrisoare ~~-bătută la mașină- pe care~~ *scrisoarea pe care Dl. Maniu a adresat-o, în* ~~Dsa. a trimis-o acum câteva zile Domnului General Antonescu.~~ *ziua de 5 Decemvrie a.c., Dl. general Ion Antonescu.*

~~Dl.Iuliu Maniu este hotărât să multiplice~~ ~~această scrisoare şi să o difuzeze în public în cazul~~ ~~când Domnul General Antonescu nu-i va da cuvenitul răspuns.~~

C O P I E

00003

Domnule General,

Tin să vă mulţumesc pentru amabilitatea ce a-ţi avut de a ne primi,pe Dl.Ion Mihalache şi pe mine,îndată după săvârşirea revoltătoarei crime împotriva mult regretatului nostru prieten,de a asculta cuvintele noastre de durere şi indignare şi de a înplini dorinţa noastră exprimată pentru înmormântarea lui creştinească.

Tragica întâmplare a asasinatelor săvârşite în ultimul timp şi a goanei deschise contra atâtor persoane din viaţa publică prezintă simtomele unei desagregări sufleteşti şi ale unei vii soluţii sociale a cărei continuare trebue stăvilită cu toată hotărârea.

Ca unul care urmăresc cu atenţiune curentele şi simtomele vieţii publice,ca unul care în situaţia ce am în viaţa publică,simt că mă apasă o răspundere şi care doresc ca o cârmuire a Dniei-Voastre să aibă rezultate mulţumitoare pentru ţară,învingând greutăţile ce se anunţă,sunt dator să vă expun adânca îngrijoare ce mă stăpâneşte.

Situaţia internă a început să alunece spre povârnişul unei anarhi,după care dacă ea va veni nu poate urma decât disoluţia şi ocuparea ţării nu numai de actuala oştire de "instructori",dar şi de altele care vor veni făţiş sub titlul de ocupaţie. Astfel în loc de a se opri desmembrarea ţării începută sub Regele Carol II suntem ameninţaţi ca ea să continue.

Desigur vi sa raportat despre starea sufletească de indignare şi de revoltă,despre panica şi defetismul ce domnesc astăzi în toate straturile societăţii româneşti. Este foarte semnificativ ca la această stare sufletească participă în chip deosebit ţărănimea şi clasele de jos,care văd în faptele petrecute presemnele falimentului clasei conducătoare şi ale prăbuşirei a însăşi organizaţiei de stat.

./.

Deosebit de dureros este însă începutul de desagregare ce se manifestă în organul cel mai viril şi cel mai xxxxx nobil al corpului naţional,în Oştire. Cu nervii extenuaţi de lungile suferinţe ale concentrărilor şi mobilizării zadarnice cu rezultate dureros de umilitoare şi demoralizatoare,disciplina trupei este în decădere,iar ofiţerii la rândul lor după ce au pierdut încrederea în fermitatea conducerii de stat,văzându-şi până şi cariere în primejdie cu perspectiva unei grave crize financiare, prevăd timpuri tot mai întunecate pentru viitorul oştirii şi al ţării.

Fără îndoială că asasinatele din noaptea de 26 spre 27 Noemvrie 1940 au constituit semnalul unui proces de descompunere care în puţine zile a făcut progrese uimitoare. Opera a trei generaţii glorioase care au creiat,dela revoluţia din 1848 până la Unirea din 1918,România Mare este în pericol de a se prăbuşi.

Acest proces de disoluţie capătă un ritm accelerat îndeosebi prin faptul că asasinii nu sunt descoperiţi,urmăriţi şi pedepsiţi nici azi a şeaptea zi după crime,iar complicii lor justifică,aprobă şi chiar prea măresc crimele săvârşite. In tot cazul până în momentul de faţă nu s'a dat publicităţii nici un comunicat despre mersul cercetărilor,din care cauză opinia publică are impresia că decretele prin care s'au stabilit sancţiuni severe pentru asemenea cazuri nu se pun în aplicare,iar rău făcătorii şi atentatorii se simt încurajaţi. Sentimentul de nesiguranţă a devenit general şi nu este întrecut decât de indignarea celor care mai au simţ pentru ordinea de drept şi de întristarea patrioţilor cari deplâng xxxx starea de decadenţă a ţării româneşti.

Aveţi dreptate Domnule General,să spuneţi la Alba Iulia că multă lume este vinovată pentru aceste stări de lucruri,dar cred că era cu dreptate să constataţi tocmai la Alba Iulia că eu, partidul pe care-l presidez şi prietenii mei care azi sunt în parte ameninţaţi şi ei"nici nu am colaborat"cu regimul trecut,nici nu am "tăcut" faţă de evenimentele ce s'au desfăşurat în anii din urmă.

Când după căderea guvernului Dlui.Tătărăscu în Decemvrie

1937, Regele Carol II a însărcinat pe Octavian Goga să formeze un guvern predictatorial. El nici nu a încercat să-mi propună colaborarea. Când în Februarie 1938, după concedierea lui O.Goga, Regele a hotărât să formeze primul guvern dictatorial făţiş. El a apelat la toţi foştii primi miniştri, oferindu-le colaborarea. Dintre aceştia eu am fost singurul care fiind chemat în audienţă am refuzat această problematică onoare. Cu această ocazie li s'au oferit şi Dlor.Dr.Nicolae Lupu şi I.Cămărăşescu portofolii, pe care însă le-au refuzat. Deasmenea s'au făcut mai târziu propuneri ademenitoare prietenilor noştri Sever Bocu, Aurel Dobrescu şi Ghiţă Pop, care deasemenea au refuzat -iar grupul Călinescu (Potârcă, Rallea, Ghelmegeanu, Andrei) a fost eliminat din partid îndadtă după intrarea în guvern.

Nevoind să avem nimic comun cu regimul Regelui Carol II senatorii de drept al partidului naţional-ţărănesc au refuzat să exercite mandatul în condiţiunile creiate de acel regim, mandat recunoscut de Inalta Curte de Casaţie şi confirmat de nou şi de pseudo-constituţia din 1938, spre a nu colabota nici măcar în calitate de opoziţie, cu un regim care pentru noi era absolut evident că va duce ţara la un desastru extern şi intern sigur, asupra căruia am atras atenţia în mod precis, formal şi repetat. Această atitudine a noastră a devenit încă şi mai dârză după asasinarea fruntaşilor legionari şi după masacrul din Septemvrie 1939, crime contra cărora am ţinut să protestez atât în mod public, cât şi prin memorii speciale adresate direct Suveranului.

Tot atât de puţin mă poate atinge acuzaţia că aşi fi "tăcut " alături de toţi oamenii politici şi alături de Cler şi oştire în faţa nemaipomenitelor crime şi abuzuri, săvârşite de Regele Carol, de guvernele lui şi camarila lui.

In decurs de trei ani am prezentat Regelui Carol patru memorii şi am dat publicităţii, socotind numai pe cele mai importante, peste 50 cuvântări, declaraţii şi interview-uri, care fiind oprite de cenzură, eu le-am trimis Curţii Regale şi le-am răspândit eliografiate în public, din care cauză am fost dus şi în faţa Consiliului de Război. Am luat asupra mea tot riscul convingerilor

mele, pe care le-ammanifestat pe faţă şi în auzul tuturor, inclusiv al emisarilor Regali însărcinaţi să mă sondeze. Am încurajat şi am protejat pe toţi acei de o părere cu mine şi am apărat faţă de crimele şi nelegiuirile Regelui Carol şi pe adversarii mei politici.

Cred, prin urmare, că este justă dorinţa mea ca în manifestările lui publice, Conducătorul Statului să nu mă intrige şi pe mine şi partidul meu prin generalizare, în răspunderea colectivă a faptelor criminale sau a tăcerilor vinovate şi laşe din ultimii trei ani. Conştiinţa mea este liniştită şi opinia publică a ţării ştie că eu nu am greşit şi că nu am tăcut. De 8 ani sunt în război politic făţişi cu regimul Regelui Carol II, iar Dvs Domnule General, ştiţi mai bine ca oricine că am luat hotărârea să nu mai suport Domnia Regelui Carol şi am procedat în consecinţă.

Nu este însă vremea acum de a face istorie. Ea se va scrie la timpul său.

In momentul de faţă ţin însă să protestez şi în scris contra sălbăticiilor ce s'au făptuit, contra asasinării prietenului meu Virgil Madgearu, un om de o excepţională valoare ştiinţifică şi naţională şi a marelui profesor Nicolae Iorga, care deşi mi-a fost înverşunat adversar politic, totuşi am recunoscut totdeauna că a avut merite neşterse în evoluţia gândirii naţionale romaneştim şi cari a fost o podoabă a ştiinţei naţionale şi universale. Respectul ce am avut pentru meritele lui ştiinţifice şi naţionale m'a determinat să nu ripostez nici odată la nenumăratele lui atacuri îndreptate împotriva mea.

Din ~~xxxxxxxxx~~ perte-mi, Domnule General, vă adresez rugămintea -şi aceasta este scopul principal al rândurilor de faţă- să nu întârziaţi nici o clipă în a restabili autoritatea puterilor constituite în stat, să daţi serviciile de menţinere a ordinei publice în mâini competente şi să faceţi prin toate mijloacele ca cetăţenii de orice categorie să redobândească siguranţa averii şi a vieţii lor pentru ca astfel să poată continua munca productivă atât de necesară organismului social şi economic. Dvs. Domnule General, va trebui să găsiţi calea potrivită acestui scop. In ceeace mă priveşte pe mine eu urmez a crede, precum ştiţi, că singura cale

este: respectarea ordinei legale,a vieţii constituţionale şi a libertăţilor cetăţeneşti.

Deodată cu acest protest vă rog pe Domnia-Voastră să daţi la lumină pe cei vinovaţi şi aceasta nu numai pentru a restabili ordinea de drept îns stat,ci pentru a dat şi o satisfacţie opiniei publice şi pentru a reface pe cât se poate reputaţia ţării noastre adânc compromisă.

Nu se mai pot trece sub tăcere crimele săvârşite,nici nu mai pot fi tăinuiţi făptuitorii fără ca lumea civilizată să aducă verdictul ei zdrobitor asupra statului nostru,acuzându-l că el,ori nu este în stare să descopere două grupuri de câte cinci atentatori,cari au săvârşit faptele lor la lumina zilei,ori că însăşi organele statului ascund pe făptuitori.

In ce priveşte masacrul dela închisoarea Jilava,cu toată revolta explicabilă a făptuitorilor,cred că dacă nu sentimentul de umanitarism,dar măcar buna reputaţie a ţării ar fi cerut ca autorităţile în drept să aplice măsurile cuvenite.

Vă mai rog Domnule General,să dispuneţi cenzurii să permită publicarea anunţurilor de deces ale regretaţilor Virgil Madgearu şi Nicolae Iorga şi a dărilor de seamă despre decursul funerariilor,împreună cu discursurile rostite,pentru ca ţara de o parte să cunoască fapta Domniei-Voastre creştinească de a fi dat liber curs înmormântării acestor valoroşi bărbaţi a-i ţării şi pentru ca,pe de altă parte,să cunoască sentimentele de pietate şi gratitudine ale familiei şi ale prietenilor faţă de cei decedaţi, care sunt martirii unei credinţe,iar nu criminali urmăriţi de legile ţării şi condamnaţi de opinia publică.

Vă rog,Domnule General,să primiţi încredinţarea înaltei mele stime şi consideraţiuni.

Bucureşti 5 Decemvrie 1940.

ss. Iuliu Maniu

Preşedintele
Partidului Naţional-ţărănesc

Conexe Dos Pol Iuliu Maniu

CORPUL DETECTIVILOR 9 Decembrie 194o

Grupa III-a I.P.B. Sursă serioasă

12976

Agenții Intelligence Service-ului vor păzi pe D-l Iuliu Maniu

In cercurile Legaţiei engleze ~~(serviciul de informaţii)~~ se afirmă, că ministrul Sir Reginald Hoare, a asigurat ~~transmis~~ pe Dl ~~lui~~ Iuliu Maniu ~~asigurarea~~, că viaţa sa este în siguranţă, deoarece agenţii Intelligence Service-ului din România, îl vor supraveghia îndeaproape.

V

Dlui dosar rapoarte

DIRECTIA SIGURANTEI

9 Decembrie 1940.

- Serioasă.

Agenţii Intelligence Service-ului vor păzi pe Dl. Iuliu Maniu.

In cercurile Legaţiei engleze se afirmă că ministrul Sir Reginald Hoare a asigurat pe Dl. Iuliu Maniu, că viaţa sa este în siguranţă, deoarece agenţii Intelligence Service-ului din România, îl vor supraveghia deaproape.

CORPUL DETECTIVILOR — Dos. Pol. Iuliu Maniu — 13 Decemvrie 1940

Grupa I-a.

6660 00010

Sursă serioasă.

Arhiva Siguranţei
Intrare 9560.-

OPERAT

No.1.

De la manişti.

In urma manifestărilor din ultimul timp,ca: scrisoarea Dlui.Ion Mihalache către Dl.Iuliu Maniu -privitoare la politica externă- acţiunea grupului Boilă; a lui Mihai Popovici; a unor grupuri de tineri ardeleni,etc.,- cercul din jurul Dlui.Maniu,pentru revizuirea atitudinei sale în noua politică internaţională -recte adaptarea politicei externe la realităţile internaţionale şi alăturarea deci de Germania- se strânge tot mai mult.

Ca urmare a acestei situaţiuni,maniştii precizează că Dl.Iuliu Maniu va face în curând cunoscut, în scris,partizanilor săi politici,punctul său de vedere

---

60

19.XII.1950

46

CORPUL DETECTIVILOR Dos Politice Iuliu Maniu 14 Decemvrie 1940

Grupa I-a. 6693

Sursă serioasă.

Arhiva Siguranței
Intrarea 9678.-

OPERAT

No.1.

Consfătuire Iuliu Maniu -
Mihai Popovici.

Intr'o convorbire între Dl. Iuliu Maniu şi Mihai Popovici din ziua de 12 Decemvrie a.c., s'a discutat din nou poziţia partid lui naţional-ţărănesc pe plan extern, în urma pactului deaamiciţie dintre Ungaria şi Jugoslavia.

Dl. Iuliu Maniu a ajuns din nou la concluzia că partidulu naţional-ţărănesc trebue să se bazeze exclusiv pe victoria Angliei; că, chiar dacă Jugoslavia ar adera la pactul tripartit, aceasta trebue luată în considerare numai ca uneveniment impus de poziţia internaţională a Jugoslaviei, iar nicidecum reprezentând opinia publică jugoslavă, hotărât ostilă inamicilor ei milenari Ungaria şi Italia.

Toate aderările la politica iniţiată de Germania în Sud-Est, nu trebue să surprindă pe nimeni, toate fiind consecinţa poziţiei dominante ce are actualmente Germania.

La sfârşitul războiului, dacă Germania va fi învinsă, Romanis va putea spera într'o reabilitare, numai dacă Marea Britanie va fi fost conştientă, că în România, -în ciuda presiunei germane,- a exitat un partid cu puternice aderenţe populare, care a fost tot timpul alături de Anglia.

Corn

J. 139280/14 XII

00012

16 Decembrie 1940.-

Inspectoratul de Poliţie Iaşi raportează că evreii răspândesc zvonuri alarmiste, în legătură cu recentele evenimente interne.

- zvonuri tendenţioase
- Ordin de identificare, ~~trimetere în judecată~~ dresare de acte împotriva alarmiştilor.

D. III

N O T A

Jidanii dau versiunea cum că atât Iuliu Maniu cât şi Vaida Voevod ar fi vrut să părăsească România, întrucât nu mai pot fi siguri de viaţă.-Tot aceştia spun că la înmormântarea lui Virgil Madgearu, Iuliu Maniu ar fi spus că a plecat prea devreme dintre noi, jurând că va fi răsbunat.-

======

În legătură cu evenimentele interne, petrecute către sfârşitul lunii Noembrie a.c., cercurile evreeşti din Iaşi răspândesc versiunea că "Iuliu Maniu şi Vaida Voevod intenţionau să părăsească ţara, întrucât nu mai pot fi siguri de viaţa lor".

Aceleaşi cercuri adaugă că "la înmormântarea lui Virgil Madgearu, Iuliu Maniu ar fi jurat ca moartea acestuia să fie răzbunată".

dat nota raport

17 XII

DIRECTIA SIGURANTEI

16 Decembrie 1940

-.-

- Svonuri tendențioase.

- Ordin de identificare și dresare de acte împotriva alarmiștilor.

D. III

Inspectoratul de poliție Iași raportează că evreii răspândesc știri alarmiste, în legătură cu recentele evenimente interne.

In legătură cu evenimentele interne, petrecute către sfârșitul lunei Noembrie a.c., cercurile evreești din Iași răspândesc versiunea că "Iuliu Maniu și Vaida Voevod intenționau să părăsească țara, întrucât nu mai pot fi siguri de viața lor".

Aceleași cercuri adaugă că "la înmormântarea lui Virgil Madgearu, Iuliu Maniu ar fi jurat că moartea acestuia va fi răzbunată".

....

Dr. Pol Iuliu Maniu

SECRET 00014

ROMANIA

Personal-Confidential

MINISTERUL INTERNELOR

OPERAT

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA

Jurn. Nr. 139280/1940

CONCEPT

DOMNULUI INSPECTOR REGIONAL 100589 23 DEC 1940

DE POLITIE IASI

Redactat de [illegible]

Copiat de [illegible]

19/XII/1940

La nota Dv. fără număr din 10 Decembrie 1940, referitor la versiunea răspândită de evrei din acel oraş, că Iuliu Maniu şi Vaida Voevod au intenţionat să părăsească ţara şi că primul a jurat răsbunarea morţii lui Virgil Madgearu, avem onoare a vă ruga să binevoiţi a dispune măsuri de identificare şi dresare de acte împotriva alarmiştilor, iar rezultatul să ne fie raportat.

DIRECTOR GENERAL,

C.Maimuca

SEFUL SERVICIULUI,

Al.Gr.Guţă

Format A 4 (210×297)

Mod. 3

RPUL DETECTIVILOR

Grupa I-a.

17 Decemvrie 1940

6728 00015

Sursă serioasă

OPERAT

No.3.

Acţiunea maniştilor printre refugiaţii şi expulzaţii din Ardealul cedat.

Maniştii caută să exploateze pentru scopurile lor politice, pe refugiaţii şi expulzaţii din Ardealul cedat, între cari sunt foarte mulţi adepţi şi fruntaşi naţional-ţărănişti.

Naţional-ţărăniştii caută să facă o legătură organică, permanentă şi strânsă cu conducerea din Cluj a românilor aflaţi în teritoriul ocupat.

Tonul antilegionar al unicului ziar al românilor din Ardealul cedat "Tribuna Ardealului" din Cluj, este tot o consecinţă a influenţei maniste.

Există curieri cari menţin legături aproape zilnice cu grupările maniste din Alba Iulia, Blaj, Timişoara şi conducătorii din Cluj şi celălalte oraşe ale românilor din Ardealul cedat.

----

18 Decembrie 1940

00016

Com

Acțiunea manistă printre refugiații și expulzații români, din Ardealul de nord.

— Seminară

— Circulară polițiilor spre a verifica dacă se face propaganda mentionată.

În vederea realizării scopurilor lor politice, cercurile maniste încearcă să-și apropie refugiații și expulzații români, din Ardealul cedat, printre cari se găsesc simpatizanți ai partidului național-țărănesc.

Deasemenea, ei tind să stabilească o legătură permanentă cu conducerea, dela Cluj, a românilor rămași în teritoriul cedat, în care scop, național-țărăniștii din Alba-Iulia, Blaj și Timișoara, prin curieri speciali, mențin legături aproape zilnice cu orașele din Ardealul de nord.

Cercurile maniste din Capitală afirmă că tonul anti-legionar al ziarului "Tribuna Ardealului", din Cluj, singurul ziar al românilor din Ardealul cedat, este o consecință a influenței maniste.

DIRECTIA SIGURANTEI   18 Decembrie 1940.

Dir Poliţia Politică

D III

- serioasă
- ~~Circulară poliţiilor spre a verifica dacă se face propaganda menţionată.~~

D III

Raportat

Rog corectati

Acţiunea manistă printre refugiaţii şi expulzaţii români, din Ardealul de Nord.

In vederea realizării scopurilor lor politice, cercurile maniste încearcă să-şi apropie refugiaţii şi expulzaţii români, din Ardealul cedat, printre cari se găsesc simpatizanţi ai partidului naţional-ţărănesc.

Deasemenea, ei tind să stabilească o legătură permanentă cu conducerea, dela Cluj, a românilor rămaşi în teritoriul cedat, în care scop, naţional-ţărăniştii din Alba Julia, Blaj şi Timişoara, prin curieri speciali, menţin legătura aproape zilnic cu oraşele din Ardealul de Nord.

Cercurile maniste din Capitală afirmă că tonul anti-legionar al ziarului TRIBUNA ARDEALULUI, din Cluj, singurul ziar al românilor din Ardealul de Nord, este o consecinţă a influenţei maniste.

19.XII.

00018

21 Decembrie 1940.

SECRET

N O T A

Inaintăm alăturat trei plicuri originale, conţinând copia scrisoarei d-lui Iuliu Maniu către Conducătorul Statului şi textul discursului funerar al d-lui Iuliu Maniu la înmormântarea lui Virgil Madgearu.

Le-am oprit.

22.XII.

D. Ardeleanu ...

D. Borcea şi Benescu

23.XII.940.

Luat cunoştinţă. ... a fost ... de noi ... Nota No 6552 din 9.XII ... chestiunea.

[illegible]

MINISTERUL de INTERNE
Direcţiunea Generale a Poliţiei
Inspectoratul Regional de Poliţie
Timişoara

No. 9470

1940 Luna Dec. Ziua 21.

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
No. 113839 DIN 26 DEC. 1940
DOSAR No. Pol. S. Tiaceu

Arhiva S.
I-L-Arca No.

00019

DOMNULUI
DIRECTOR GENERAL AL POLIŢIEI
Dir. Pol. de Sig.

BUCURESTI

La ordinul D-Voastre Nr. 76771/940 am onoare a raporta că prin sentinţa Nr.656/940 s,a aplicat de către Curtea Marţială din Timişoara următoarele pedepse:

1/ Horvath Andrei a fost condamnat la 2 ani inchisoare corecţională pentru trecere frauduloasă a frontierei şi 6 luni inchisoare pentru delictul de a publicaţiunilor interzise şi

2/ Szabo Ioan a fost condamnat la 6 luni inchisoare corecţională pentru răspândire de publicaţiuni interzise.-

INSPECTOR,

Romanescu

Seful Serv. de Sig.

A. Lupta

19.XII.1950
46

COPIE

SCRISOAREA D-LUI MANIU CATRA DL.GENERAL ANTONESCU .-

DOMNULE GENERAL,

Tin să vă mulţumesc pentru amabilitatea ce aţi avut de a ne primi,pe dl.I.Mihalache şi pe mine indată după săvârşirea revoltătoarei crime impotriva mult recretatului nostru prieten,de a asculta cuvintele noastre de durere,indignare şi de a implini dorinţa noastră exprimată pentru inmormântarea lui creştinească.-

Tragica intâmplare a asasinatelor săvârşite in ultimul timp şi a goanei deschise contra atâtor persoane din viaţa publică prezintă simtomile unei dezagregări sufleteşti şi ale unei vii soluţii sociale a cărei continuare trebue stavilită cu toată hotărârea.-

Ca unul care urmăresc cu atenţiune curentele şi simtomele vieţii publice,ca unul care în situaţia ce am în viaţa publică,simt că mă apasă o răspundere şi care doresc ca o cârmuire a D-voastre să aibă rezultate mulţumitoare pentru ţară,invingând greutăţile ce se anunţă,sunt dator să vă expun adânca ingrijorare ce mă stăpâneşte.-

Situaţia internă a inceput să alunece spre povârnişul unei anarhii după care dacă ea va veni,nu poate urma decât disoluţia şi ocuparea ţării nu numai de actuala oştire de"instructori"dar şi de altele care vor veni făţiş sub titlul de ocupaţie.-Astfel in loc de a se opri desmembrarea ţării începută sub reg.Carol II,suntem ameninţaţi ca ea să continue.-

Desigur vi s'a raportat depre starea sufletească,de indignare şi de revoltă,despre panica şi defetismul ce domnesc astăzi în toate straturile societăţii româneşti.-Este foarte semnificativ că la aceasta stare sufletească participă in chip deosebit ţărănimea şi clasele de jos,care văd in faptele petrecute presemnele falimentului clasei conducătoare şi ale prăbuşirei a însăşi organizaţiei de stat.

Deosebit de dureros este însă inceputul de dezagregare ce să manifeste în organul cel mai viril şi cel mai nobil al corpului naţional,în "Oştire".- Cu nervii estenuaţi de lungile suferinţe ale concentrăilor şi ale mobilizărilor zadarnice cu rezultate dureros de umilitoare şi demoralizatoare,disciplina trupei este în decădere,iar ofiţerii la rândul lor,dupăce a pierdut încrederea în fermitatea conducerii de stat,văzându-şi până şi cariera in primejdie cu perspectiva unei grave crize financiare,prevăd timpuri tot mai întunecate pentru viitorul oştirii şi al ţării.-

Fără indoială că asasinatele din noaptea de 26 spre 27 Noembrie 1940.-au constituit semnalul unui proces de descompunere care în puţine zile au făcut progrese uimitoare.-Opera a trei generaţii glorioase,care au creat ,dela revoluţia dela 1848 până la unirea din 1918,România Mare este în pericol de a se prăbuşi.-

Acest proces de disoluţie capătă un ritm accelerat indeosebi prin faptul că asasinii nu sunt descoperiţi,urmăriţi şi pedepsiţi nici azi a şaptea zi după crime,iar complici lor justifică,aprobă, şi chiar preamăresc crimele săvârşite.-Intotcazul până in momentul de faţă nu s'a dat publicităţii nici un fel de comunicat despre mersul cercetărilor,din care xxxx cauză opinia publică are impresia că decretele prin care s-au stabilit sancţiuni severe pentru asemnea cazuri nu se pun in aplicare,iar rău făcătorii şi atentatorii să simt încurajaţi. Sentimentul de nesiguranţă a devenit general şi nu este întrecut decât de indignarea celor care mai au simt pentru ordinea de drept şi de întristarea patrioţilor cari deplâng starea de decadenţă a ţării româneşti.-

Aveţi dreptate D-le General,să spuneţi la Alba - Iulia că multă lume este vinovată pentru acestor stări de lucru,dar cred că era cu dreptate să constataţi tocmai la Alba - Iulia,că eu ,partidul pe care-l prezidez şi prietenii mei care azi sunt in parte ameninţaţi şi ei "nici nu am colaborat" cu regimul trecut,nici nu am "tăcut" faţă de evenimentele ce s-au desfăşurat în anii din urmă.-

Când după căderea guvernului d-lui Tătărăscu,în Decembrie 1937,Regele Carol II,a însărcinat pe O.Goga să formeze un guvern predictatorial.El nici nu a incercat să-mi propună colaborarea.Când în Februarie 1938,după concedierea d-lui O.Goga,Regele a hotărât să formeze primul guvern dictatorial făţiş.El a apelat la toţi foştii primministri,oferindu-le colaborarea.Dintre acestea eu am fost singurul care fiind chemat în audienţă am refuzat aceasta proplematică onorare. cu aceasta ocazie li s-a oferit şi D-lor Dr.N.Lupu şi I.Cămărăşescu portofolii,pe care însă le-au refuzat.-

deasemenea sau făcut mai târziu propuneri ademenitoare prietenilor nostrii Sever Bocu, Aurel Dobrescu şi Ghiţă Pop, care deasemena au refuzat - iar grupul Călinescu "Potârcă, Ralea, Ghelmegeamu, Andrei" au fost eliminaţi din partid îndată după intrarea în guvern.-

Nevoind să avem nimic comun cu regimul Carol II, senatorii de drept al partidului Naţ.-Tăr. au refuzat să-şi exercite mandatul în condiţiunile create de acest regim, mandat recunoscut de Inalta Curte de Casaţie şi confirmat din nou şi de pseudo-constituţia din 1938, spre a nu colabora nici macar în calitete de opoziţie, cu un regim care pentru noi era absolut eviden că va duce ţara la un dezastru intern şi extern sigur, asupra căreia am atras atenţia în mod precis, formal şi repetat. Această atitudine a noastră a devenit că şi mai dârză după asasinarea fruntaşilor legionari şi după masacru din Septembrie 1939, crime contra cărora am ţinut să protestez atât în mod public cât şi prin memorii speciale adresate direc Suveranului.-

Totatât de puţin mă poate atinge acuzaţia că aşi fi "tăcut" alături de toţi oamenii politici şi alături de Cler şi Oştire în faţa nemai pomenitelor crime şi abuzuri, săvârşite de Regele Carol II, de guvernele lui şi Camarila lui.-

In decurs de trei ani, am prezentat Reg. Carol, patru memorii şi am dat publicităţii, socotind numai pe celea mai importante peste 50 cuvântări, declaraţii şi intervievuri, care fiind oprite de cenzură, eu le-am trimis Curţii Regale şi le-am răspândit xxxx eliografiate în public, din care cauză am fost dus şi în faţa Consiliului de Răsboiu.- Am luat asupra mea tot riscul convingerilor mele, pe care le-am manifestat pe faţă şi în auzul tuturor, inclusiv al emisarilor Regali, însărcinaţi să mă sondeze. Am încurajat şi am protejat pe toţi acei de o părere de cu mine şi am apărat faţă de crimele şi fărădelegiurile Reg. Carol II şi pe adversarii mei politici.-

Cred, prin urmare, că este justă dorinţa mea ca în manifestările lui publice, Conducătorul Statului să nu mă intrige şi pe mine şi pe partidul meu prin generalizare, în răspunderea colectivă a faptelor criminale sau a tăcerilor vinovate şi laşe din ultimele trei ani. Conştiinţa mea este linişttă şi opinia publică a ţării ştie că eu n-am greşit şi că eu n-am tăcut.- De 8 ani sunt în răsboiu politic făţiş cu regimul Reg. Carol II, iar Dv. Dl. General, ştiţi mai bine ca oricine că am luat hotărârea să nu mai suport dominaţia Regelui Carol şi am procedat în consecinţă.-

Nu este însă vreme acum de a face istorie. Ea să va scrie la timpul său.-

In momentul de faţă, ţin să protestez şi în scris contra sălbătăciilor ce s-au făptuit, contra asasinării prietenului meu V. Madgiaru, om de o excepţională valorare ştiinţifică şi naţională şi a marelui profesor N. Iorga, care deşi mi-a fost un vergunat adversar politic totuşi am recunoscut totdeuna că a avut merite neşterse în evoluţia gândirii naţionale româneşzti şi care a fost o podoabă a ştiinţei naţionale şi universale.- Respectul ce am avut pentru meritele lui ştiinţifice şi naţionale, m-a determinat să nu ripostez nic odată la nenumăratele lui atacuri îndreptate în potriva mea.-

Din parte-mi, Dl. General, vă adresez rugămintea-şi aceasta este scopul principal al rândurilor de faţă-să nu intârziaţi nici o clipă în a restabili autoritatea puterilor constituite în Stat, să daţi serviciile ~~de~~ siguranţă, ordine, publice în mâini competente şi să faceţi prin toate mijloacele ca cetăţenii de orice categorii să redobândească siguranţa averii şi a vieţii lor pentruca astfel să poată continua munca productivă atât de necesară organismului social şi economic.- D-voastră Dl. General, va trebui să găsiţi calea potrivită acestui scop. In ceiace mă priveşte pe mine eu urmez a crede, precum ştiţi, că singura cale este: respectarea ordinei legale, a vieţii constituţionale şi a libertăţilor cetăţeneşti.-

Deodată cu acest protest, vă rog pe D-voastră să daţi la lumină pe cei vinovaţi şi aceasta nu numai pentru a restabili ordinea de drept în Stat, ci pentru a da şi o satisfacţie opiniunei publice şi pentru a reface, pe cât să poate, reputaţia ţării noastre adânc compromisă.-

Nu să mai pot trece sub tăcere crimele săvârşite, nici nu mai pot fi tăinuţi făptuitorii, fără ca lumea civilizată să aducă verdictul ei sdrobitor asupra statului nostru, acuzându-l că el, ori nu este în stare să descopere două grupuri de câte cinci atentatori, care au săvârşit faptele lor la lumina zilei, ori că însuşi organele statului ascund pe făptuitor.-

In ce priveşte masacrul dela închisoarea Jilava, cu toată revolta esplicabilă a făptuitorilor, cred că dacă nu sentimentul de umanitarism, dar măcar buna reputaţie a ţării ar fi cerut ca autorităţile îndrept să aplice măsurile cuvenite.-

Vă mai rog Dl. General, să dispuneţi cenzurii să permită publicarea anunţurilor de deces ale regretaţilor V. Madgiaru şi N. Iorga şi a dărilor de seamă despre decursul funerariilor, împreună cu discursurile rostite pentru ca ţara, pe deoparte să cunoască fapta domniei voastre creştinească de a fi dat liber curs înmormântării acestor valoroşi bărbaţi ai ţării pentru ca, pe de altă parte să cunoască sentimentele de pietate şi gratitudine

./. .\.

ale familie şi ale prietenilor faţă de cei decedaţi, care sunt martiri unei credinţe, iar nu criminalii urmăriţi de legile ţării şi condamna de opinia publică.-

Vă rog, Dl. General, să primiţi incredinţarea inaltei mele st[illegible] şi consideraţiuni.-

Bucureşti, la 5 Decembrie 940.-

S.S. IULIU MANIU

Preşedintele partidului Naţ.-Ţăr.-

Discursul funerar al Dl. Iuliu Maniu, la înmormântarea lui Virgil M.

INTRISTATA ASISTENTA.

Greaznicula sfârşit al lui Virgil Madgearu, a sguduit întreaga noastră fiinţă.

Ceeace pentru scumpa mamă, pentru iubita soţie şi pentru noi prietenii este o imensă durere, pentru naţiune este o adevarată nenorocire, iar pentru partidul nostru o catastrofă.-

Insăşi comunitatea intelectuală a părţii de lume în care traim sufere o pierdere nespusă.

Puternicul arbore, care a fost Virgil Madgearu, înfipt cu rădacinele sale adânc în solul Patriei noastre a dat fructe, nu numai pentru familia sa şi ţara noastra, ci pentru toate popoarele continentului nostru.-

Puterea lui de muncă şi sârguinţă sa fabuloasă au fecundat creerul lui străluscit şi cultura lui vastă, nu numai în srviciul ţării, ci şi a marelor prbleme de propăşire şi convieţuire culturală şi economica a intregei Europe.-

Savant, înzestrat cu o cultură universală, ştia că roatele învăţăturilor civilizaţiei generale trebuesc potrivite solului şi atmosferei ţării proprii.-

Fanaticul devotat al democraţiei şi al libertăţii simţia că acestea comori ale umanităţii trebuesc concepute şi aplicate în sens naţional şi în primul rând în folosul naţiunii. De aceea s'a găsit el xxx între primii întemeietori ai partidului xxxxxxxx nostru naţional-ţărănesc, de aceea a devenit el marele nostru secretar general, cel mai stăruitor ministru, cu o prodigioasă activitate în toate guvernele pe care le-am prezidat, lăsând înfaptuirii care vor rămâne şi de aceia a fost el neîntrerupt, curajosul conducător al unei lupte înverşunate pentru drepturile cetăţeneşti şi morala creştină cele mai preţioase bunuri pentru p propăşirea unei naţiuni.-

Caracterul lui ferm, devotamentul nesdruncinat, către credinţele lui şi prietenii săi au făcut din el martirul cauzei noastre, care a fost şi este a întregului românism..

El n'a fost un sectar.

Prezium decedării luia folosit-o pentru două lucrări, cerute de guvernul de azi, al cărui sprijinitor nu era.-

Munca şi cunoştiinţele sale erau la dispoziţia tuturor: a discipolilor, care-l iubeau, aprietenilor, care-l admirau ş a adversarilor care-l respectau.-

Un glonte blestemat a pus căpăt unui om întreg şi unui îndrumător, care nu poate fi înlocuit, Sălbătăcia faptei întrece orice putinţă de caracterizare.

Pedeapsa făptuitorilor o va cârmui atotputernicul Dumnezeu, căruia să ne rugăm să nu pedepsească întreaga naţiune.

Urmele muncii lui x vor fi nepieritoare. Durerea noastră va fi nestinsă.

Gratitudinea mea pentrucolaboratorul meu de toate zilele este întreagă şi va fi fără sfârşit.

Îi vom prăznui în veci amintirea aşa cum merită.

Sufletul lui să odihnească cu drepţii.-

00023

6 LEI POSTA
ROMANIA

Onor.

Familia M L A D I N

A R A D
==============

Bul.Reg.Ferdinand No.60.-

TABEL No.

Nr. crt.	NUMELE şi PRONUMELE	Datele de Stare civilă Domiciliu	Funcţia, Activitatea, dacă a fost arestat şi când	Observaţii

Discursul funerar al Dl. Iuliu Maniu, la înmormântarea lui Virgil M.

00024

__INTRISTATA ASISTENTA.__

Groaznicului sfârşit al lui Virgil Madgearu, a sguduit întreaga noastra fiinţă.

Ceeace pentru scumpa mamă,pentru iubita soţie şi pentru noi prietenii este o imensa durere,pentru naţiune este o adevărată nenorocire,iar pentru partidul nostru o catastrofă.-

Insăşi comunitatea intelectuală a părţii de lume în care trăim sufere o pierdere nespusă.

Puternicul arbore, care a fost Virgil Madgearu, înfipt cu rădăcinele sale adânc în solul Patriei noastre a dat fructe, nu numai pentru familia sa şi ţara noastră, ci pentru toate popoarele continentului nostru.-

Puterea lui de muncă şi sârguinţă sa fabuloasă au fecundat creerul lui strălucit şi cultura lui vastă, nu numai în srviciul ţării, ci şi a marelor prbleme de propăşire şi convieţuire culturală şi economică a intregei Europe.-

Savant,înzestrat cu o cultură universală, ştia că roatele învăţăturilor civilizaţiei generale trebuesc potrivite solului şi atmosferei ţării proprii.-

Fanaticul devotat al democraţiei şi al libertăţii simţia că acestea comori ale umanităţii trebuesc concepute şi aplicate în sens naţional şi în primul rând în folosul naţiunii.De aceea s'a găsit el xxx între primii întemeietori ai partidului xxxxxxxx nostru naţional-ţărănesc,de aceea a devenit el marele nostru secretar general,cel mai stăruitor ministru, cu o prodigioasă activitate în toate guvernele pe care le-am prezidat,lăsând înfăptuirii care vor rămâne şi de aceia a fost el neîntrerupt,curajosul conducător al unei lupte înverşunate pentru dreptturile cetăţeneşti şi morala creştină cele mai preţioase bunuri pentru p propăşirea unei naţiuni.-

Caracterul lui ferm, devotamentul nesdruncinat,către credinţele lui şi prietenii săi au facut din el martirul cauzei noastre,care a fost şi este a întregului românism..

El n'a fost un sectar.

Preziua decedării luia folosit-o pentru două lucrări, cerute de guvernul de azi, al cărui sprijinitor nu era.-

Munca şi cunoştiinţele sale erau la dispoziţia tuturor: a discipolilor, care-l iubeau, aprietenilor,care-l admirau ş a adversarilor care-l respectau.-

Un glonte blestemat a pus capăt unui om întreg şi unui îndrumator,care nu poate fi înlocuit,Sălbătăcia faptei întrece orice putinţă de caracterizare.

Pedeapsa făptuitorilor o va cârmui atotputernicul Dumnezeu, căruia să ne rugăm să nu pedepsească întreaga naţiune.

Urmele muncii lui x vor fi nepieritoare.Durerea noastră va fi nestinsă.

Gratitudinea mea pentrucolaboratorul meu de toate zilele este întreagă şi va fi fără sfârşit.

Ii vom prăznui în veci amintirea aşa cum merită.

Sufletul lui să odihnească cu drepţii.-

C O P I E

SCRISOAREA D-LUI MANIU CATRA DL. GENERAL ANTONESCU .-

DOMNULE GENERAL,

Tin să vă mulţumesc pentru amabilitatea ce aţi avut de a ne primi, pe dl. I. Mihalache şi pe mine indată după săvârşirea revoltătoarei crime impotriva mult regretatului nostru prieten, de a asculta cuvintele noastre de durere, indignare şi de a implini dorinţa noastră exprimată pentru înmormântarea lui creştinească.-

Tragica intâmplare a asasinatelor săvârşite in ultimul timp şi a goanei deschise contra atâtor persoane din viaţa publică prezintă simtomele unei dezagregări sufleteşti şi ale unei vii soluţii sociale a cărei continuare trebue stăvilită cu toată hotărârea.-

Ca unul care urmăresc cu atenţiune curentele şi simtomele vieţii publice, ca unul care in situaţia ce am in viaţa publică, simt că mă apasă o răspundere şi care doresc ca o cârmuire a D-voastre să aibă rezultate mulţumitoare pentru ţară, invingând greutăţile ce se anunţă, sunt dator să vă expun adânca ingrijorare ce mă stăpâneşte.-

Situaţia internă a inceput să alunece spre povârnişul unei anarhii după care dacă ea va veni, nu poate urma decât disoluţia şi ocuparea ţării nu numai de actuala oştire de "instructori" dar şi de altele care vor veni făţiş sub titlul de ocupaţie.- Astfel in loc de a se opri desmembrarea ţării începută sub reg. Carol II, suntem ameninţaţi ca ea să continue.-

Desigur vi s'a raportat despre starea sufletească, de indignarea şi de revoltă, despre panica şi defetismul ce domnesc astăzi în toate straturile societăţii româneşti.- Este foarte semnificativ că la aceasta stare sufletească participă in chip deosebit ţărănimea şi clasele de jos, care văd in faptele petrecute presemnele falimentului clasei conducătoare şi ale prăbuşirei a însăşi organizaţiei de stat.

Deosebit de dureros este însă inceputul de dezagregare ce se manifestă in organul cel mai viril şi cel mai nobil al corpului naţional, in "Oştire".- Cu nervii estenuaţi de lungile suferinţe ale concentrărilor şi mobilizărilor zadarnice cu rezultate dureros de umilitoare şi demoralizatoare, disciplina trupei este în decădere, iar ofiţerii la rândul lor, dupăce a pierdut increderea in fermitatea conducerii de stat, văzându-şi până şi cariera in primejdie cu perspectiva unei grave crize financiare, prevăd timpuri tot mai întunecate pentru viitorul oştirii şi al ţării.-

Fără indoială că asasinatele din noaptea de 26 spre 27 Noembrie 1940.- au constituit semnalul unui proces de descompunere care în puţine zile au făcut progrese uimitoare.- Opera a trei generaţii glorioase, care au creat, dela revoluţia dela 1848 până la unirea din 1918, România mare este în pericol de a se prăbuşi.-

Acest proces de disoluţie capătă un ritm accelerat îndeosebi prin faptul că asasinii nu sunt descoperiţi, urmăriţi şi pedepsiţi nici azi a şaptea zi după crime, iar complici lor justifică, aprobă, şi chiar preamăresc crimele săvârşite.- Intot cazul până in momentul de faţă nu s'a dat publicităţii nici un fel de comunicat despre mersul cercetărilor, din care xxxx cauză opinia publică are impresia că decretele prin care s-au stabilit sancţiuni severe pentru asemenea cazuri nu se pun in aplicare, iar răufăcătorii şi atentatorii să simt încurajaţi. Sentimentul de nesiguranţă a devenit general şi nu este întrecut decât de indignarea celor care mai au simt pentru ordinea de drept şi de intristarea patrioţilor cari deplâng starea de decadenţă a ţării româneşti.-

Aveţi dreptate D-le General, să spuneţi la Alba - Iulia că multă lume este vinovată pentru acestor stări de lucru, dar cred că era cu dreptate să constataţi tocmai la Alba - Iulia, că eu, partidul pe care-l prezidez şi prietenii mei care azi sunt în parte ameninţaţi şi ei "nici nu am colaborat" cu regimul trecut, nici nu am "tăcut" faţă de evenimentele ce s-au desfăşurat în anii din urmă.-

Când după căderea guvernului d-lui Tătărescu, în Decembrie 1937, Regele Carol II, a însărcinat pe O. Goga să formeze un guvern predictatorial. El nici nu a incercat să-mi propună colaborarea. Când în Februarie 1938, după concediere d-lui O. Goga, Regele a hotărât să formeze primul gavern dictatorial făţiş. El a apelat la toţi foştii prim miniştri, oferindu-le colaborarea. Dintre aceştea eu am fost singurul care fiind chemat în audienţă am refuzat aceasta proplematica on

cu aceasta ocazie li s-a oferit şi D-lor Dr. N. Lupu şi I. Cămăr

portofolii, pe care însă le-au refuzat.-

Deasemenea s'au făcut mai târziu propuneri ademenitoare prietenilor noştrii Sever Bocu, Aurel Dobrescu şi Ghiţă Pop, care deasemena au refuzat - iar grupul Călinescu "Potârcă, Ralea, Ghelmegeanu, Andrei" au fost eliminaţi din partid îndată după intrarea în guvern.-

Nevoind să avem nimic comun cu regimul Carol II, senatorii de drept ai partidului Naţ.-Ţăr. au refuzat să-şi exercite mandatul în condiţiunile create de acest regim, mandat recunoscut de Înalta Curte de Casaţie şi confirmat din nou şi de pseudo-constituţia din 1938, spre a nu colabora nici măcar în calitate de opoziţie, cu un regim care pentru noi era absolut evident că va duce ţara la un dezastru intern şi extern sigur, asupra căreia am atras atenţia în mod precis, formal şi repetat. Această atitudine a noastră a devenit încă şi mai dârză după asasinarea fruntaşilor legionari şi după masacru din Septembrie 1939, crime contra cărora am ţinut să protestez atât în mod public cât şi prin memorii speciale adresate direc Suveranului.-

Totatât de puţin mă poate atinge acuzaţia că aşi fi "tăcut" alături de toţi oamenii politicii şi alături de Cler şi Oştire în faţa nemaipomenitelor crime şi abuzuri, săvârşite de Regele Carol II, de guvernele lui şi camarila lui.-

In decurs de trei ani, am prezentat Reg. Carol, patru memorii şi am dat publicităţii, socotind numai pe cele mai importante peste 30 cuvântări, declaraţii şi interviewuri, care fiind oprite de cenzură, eu le-am trimis curţii Regale şi le-am răspândit xxxx sliografiate în public, din care cauză am fost dus şi în faţa Consiliului de Războiu.- Am luat asupra mea tot riscul convingerilor mele, pe care le-am manifestat pe faţă şi în auzul tuturor, inclusiv al emisarilor Regali, însărcinaţi să mă sondeze. Am încurajat şi am protejat pe toţi acei de o părere de cu mine şi am apărat faţă de crimele şi nelegiuirile Reg. Carol II şi pe adversarii mei politici.-

Cred, prin urmare, că este justă dorinţa mea ca în manifestările lui publice, Conducătorul Statului să nu mă intrige şi pe mine şi pe partidul meu prin generalizare, în răspunderea colectivă a faptelor criminale sau a tăcerilor vinovate şi laşe din ultimele trei ani. Conştiinţa mea este liniştită şi opinia publică a ţării ştie că eu n-am greşit şi că eu n-am tăcut.- De 8 ani sunt în războiu politic făţiş cu regimul Reg. Carol II, iar Dv. Dl. General, ştiţi mai bine ca oricine că am luat hotărârea să nu mai suport domnia Regelui Carol şi am procedat în consecinţă.-

Nu este însă vreme acum de a face istorie. Ea să va scrie la timpul său.-

In momentul de faţă, ţin să protestez şi în scris contra sălbătăciilor ce s-au făptuit, contra asasinării prietenului meu V. Madgearu, un om de o excepţională valoare ştiinţifică şi naţională şi a marelui profesor N. Iorga, care deşi mi-a fost un vârşunat adversar politic totuşi am recunoscut totdeauna că a avut merite neşterse în evoluţia gândirii naţionale româneşti şi care a fost o podoabă a ştiinţei naţionale şi universale.- Respectul ce am avut pentru meritele lui ştiinţifice şi naţionale, m-a determinat să nu ripostez nic odată la nenumăratele lui atacuri îndreptate împotriva mea.-

Din parte-mi, Dl. General, vă adresez rugămintea-şi aceasta este scopul principal al rândurilor de faţă-să nu întârziaţi nici o clipă în a restabili autoritatea puterilor constituite în Stat, să daţi serviciile ordinei publice în mâini competente şi să faceţi prin toate mijloacele ca cetăţenii de orice categorii să redobândească siguranţa averii şi a vieţii lor pentrucă astfel să poată continua munca productivă atât de necesară organismului social şi economic.- D-voastră Dl. General, va trebui să găsiţi calea potrivită acestui scop. In ceiace mă priveşte pe mine eu urmez a crede, precum ştiţi, că singura cale este: respectarea ordinei legale, a vieţii constituţionale şi a libertăţilor cetăţeneşti.-

Deodată cu acest protest, vă rog pe D-voastră să daţi la lumină pe cei vinovaţi şi aceasta nu numai pentru a restabili ordinea de drept în Stat, ci pentru a da şi o satisfacţie opiniunei publice şi pentru a reface, pe cât se poate, reputaţia ţării noastre adânc compromisă.-

Nu să mai pot trece sub tăcere crimele săvârşite, nici nu mai pot fi tăinuiţi făptuitorii, fără ca lumea civilizată să aducă verdictul ei zdrobitor asupra statului nostru, acuzându-l că el, ori nu este în stare să descopere două grupuri de câte cinci atentatori, care au săvârşit faptele lor la lumina zilei, ori organele statului ascund pe făptuitor.-

In ce priveşte masacrul dela închisoarea Jilava, cu toată revolta explicabilă a făptuitorilor, cred că dacă nu sentimentul de umanitarism, dar măcar buna reputaţie a ţării ar fi cerut ca autorităţile îndrept să aplice măsurile cuvenite.-

Vă mai rog Dl. General, să dispuneţi cenzurii să permită publicarea anunţurilor de deces ale regretaţilor V. Madgiaru şi N. Iorga şi a dărilor de seamă despre decursul funerariilor, împreună cu discursurile rostite pentru ca ţara, pe deoparte să cunoască fapta domniei voastre creştinească de a fi dat liber curs înmormântării acestor valoroşi bărbaţi ai ţării şi pentru ca, pe de altă parte să cunoască sentimentele de pietate

ale familie şi ale prietenilor faţă de cei decedaţi, care sunt martirii unei credinţe, iar nu criminalii urmăriţi de legile ţării şi condamnaţi de opinia publică.-

Vă rog, Dl. General, să primiţi încredinţarea înaltei mele stime şi consideraţiuni.-

Bucureşti, la 5 Decembrie 940.-

ss. IULIU MANIU

Preşedintele partidului Naţ.-Ţăr.-

27

D-Sale D-lui

COVACI PAVEL
secr.gen.Cam.de Comerţ.-

A R A D.-

Str.Gh.L a z a r

00027

DIRECTIUNEA SIGURANTEI.

24 Decembrie 1940.

- Verificat.

Printre național-țărăniști se răspândește o scrisoare adresată de D-l Iuliu Maniu, Conducătorului statului.

In rândurile național-țărăniștilor din Capitală, se răspândește, în copie scrisă la mașină, scrisoarea, adresată la 13 Decembrie a.c., de către D-l Iuliu Maniu, D-lui General Ion Antonescu, în legătură cu conferința D-lui Mille Lefter, comandant legionar.

Se anexează o copie depe scrisoarea menționată.

Copia

DOMNULE GENERAL,

După zguduirile aproape catastrofale, pe care le-a suferit România în ultimele luni, singura nădejde pentru revenirea la o stare de echilibru care să permită desfăşurarea unei politici salvatoare de ţară, a fost şi rămâne nădejdea în sentimentul şi voinţa de unire naţională a românilor. Faptele grave întâmplate în ultimele zile au adumbrit mult aceasta deşi asigurările date de D-vs au putut să facă să se prevadă o potolire a patimilor ursitoare de fapte sângeroase.

Această unire însă nu poate izvorî decât dintr-un consentiment cel puţin în problemele mari ale statului nostru.

In scopul realizării acesti consentiment este în prim rând necesară o împărtăşire a părerilor noastre în scopul armonizării lor.

Aceste consideraţii m'au îndemnat să vă adresez în ultimul timp mai multe memorii impuse conştiinţei mele de diversele acte de guvernământ şi de unele evenimente extrem de grave. Ele au fost o urmare a năzuinţei de a mă feri şi în viitor de învinuirea că am "tăcut" când greşeli grave ar fi pretins cel puţin un cuvânt de desolidarizare sau de protest.

Or, în lipsa Parlamentului, a libertăţii de presă şi a întrunirilor publice, cuvântul necesar nu poate fi adresat decât acelor cari deţin puterea Statului. Pentru acest motiv ignorarea completă a adreselor mele de până acum nici nu mă indispune, nici nu mă descurajează. Imi fac mai departe datoria ca totdeauna în trecut.

*

* *

Un consentiment însă nu se poate realiza în lipsa unor informaţii exacte şi într'o atmosferă viciată de

./.

exagerări. Mai ales în atmosfera încărcată de acum trebue cumpănite învinuirile,care se formulează mai mult sau mai puţin făţiş în sarcina oamenilor politici, conducători ai ţării în trecut. Infrigurarea de acum nu e prielnică unei obiective discriminări şi stabiliri a faptelor şi o vorbă de bănuială sau chiar de acuză,aruncată,poate lua în conştiinţa unora aspectul judecăţii definitive şi poate duce la noui treceri peste ordinea legală,dorită şi poruncită de Dvs.

Polemici şi rectificări publice nu ar servi potolirea valurilor şi poate nici nu ar duce la lămuriri obiective. De aceea,socot de datoria mea să vă pun în cunoştinţă cele ce urmează:

In gazeta oficioasă "Buna Vestire", cu data de Marţi,10 Decembrie, se publică în extenso conferinţa la radio a d-lui Mille Lefter,"Comandant al Bunei Vestiri", după cum se precizează în nota redacţiei gazetei.

In această conferinţă,sub titlul "Garda de Fier 1930 - Văcăreşti - 1931", relatându-se peripeţiile prin care a trecut Garda de Fier în acea epocă - lupte,prigoane, jertfe - în legătură cu organele poliţieneşti,jandarmereşti şi guvernarea din acea vreme, se ajunge la următoarea precizare, subliniată cu caractere compacte în gazetă:

"Veninul şi simbria presei din Sărindar se revarsă din plin sub presiunea atacurilor din ce în ce mai violente. Ministrul de Interne este schimbat cu un om cu metode speciale de distrugere a mişcării legionare. In adevăr, în ziua de 11 Ianuarie 1931,noul ministru de Interne îşi începe activitatea prin dizolvarea Gărzii de Fier şi legiunii Sfântului Arhanghel Mihail".

Ministrul de Interne vizat în acest text este dl. Ion Mihalache,care este chiar numit într'un articol simpatizant al"Gărzii de Fier".

Nu este nici locul să fac elogiul şi nici portretul moral şi politic al prietenului meu,dl.I.Mihalache, fost preşedinte al partidului nostru. Nu e cu putinţă însă să nu constat şi aici, că d-sa s'a ridicat la răspunderi înalte în Stat, cu desăvârşire prin forţa calităţilor sale morale şi intelectuale, nu a transacţionat nici când în

./.

contul conştiinţei sale cu concepţia capitalistă exploatatoare; cu morala şi cu nenorocitele tradiţii ale vechiului politicianism, ci a urma una dintre cele mai frumoase căi de viaţă publică, rădăcinată în svârcolirile spre mai bine dinainte de război, trecută apoi glorios prin focul războiului şi afirmată pe urmă în anii năzuinţelor de refacere ale României.

Afirmaţiunea acuzatoare citată mai sus, nu poate rămâne din partea mea - şeful politic al d-sale - fără a fi restabilită adevărata stare a lucrurilor.

Rostul trecerii la Ministerul de Interne a d-lui I.Mihalache, în epoca cu care se ocupă conferenţiarul, nu are nici o contingenţă cu acea "presă din Sărindar", în graţiile căreia nici când nu a căutat să intre şi nici nu a fost. Si de asemenea trecerea d-lui I.Mihalache la departamentul Internelor, nu a fost determinată de poliţie sau de politică.

Tara se sbătea în cea mai crâncenă criză economică şi financiară. Gospodăria judeţelor şi a comunelor era complect desorganizată, neputând face faţă acelor enorme greutăţi. Menirea d-lui I.Mihalache era în principal ajustarea acelor gospodării asprimii împrejurărilor - problemă realizată norocos şi în cea mai mare parte prin modificarea legii administrative şi prin o nouă lege a finanţelor locale.

A doua raţiune a trecerii d-lui I.Mihalache dela departamentul agriculturii la Interne, a fost necesitatea, ca într'o epocă de prăbuşire a preţurilor agricole şi a schimburilor, acel departament economic, la care, temporar, nu prevalau problemele agricole de natură technică şi cele de cârmuire economică generală - să fie încredinţat valorosului specialist, regretatului Virgil Madgearu.

Prin urmare, dl.I.Mihalache nu a venit la Ministerul de Interne cu o misiune specială privind ordinea şi siguranţa publică şi cu atât mai puţin cu metode speciale, cunosc aceasta deşi nu mai eram preşedinte al Consiliului.

Dl.I.Mihalache a funcţionat ca ministru de interne încadrat într'o anume ordine legală, care, - bună, rea - îi determina îndatoririle. Aplicarea sinceră şi corectă a

./.

legii în vigoare e prima datorie a unui guvernant, fiind confirmat prin experienţa politică a veacurilor că un stat de ordine legală face primul şi fatalul pas spre prăbuşire, atunci când conducătorii lui se dispensează de îndatorirea respectării şi a îndeplinirii legilor. E începutul anarhiei, al răsturnării.

Aceasta este şi trista experienţă trasă din faptele fostului regim, aceasta este şi lozinca pe care aţi anunţat-o cu deplină hotărîre şi Dvs., Domnule General, cu ocaziunea instalării noului regim politic.

Sistemul legal în fiinţă în acel timp oprea funcţionarea unor organizaţiuni politice secrete. Aceasta era dispoziţia legală - şi în interes superior de Stat nu era cu putinţă modificarea ei - după cum ea există şi azi. In acele vremuri Garda de Fier fiinţa ca o asemenea organizaţie secretă. Era deci datoria miniştrilor de interne şi justiţie, să satisfacă precisa poruncă a legii.

Dar nu este îngăduit să uite şi să neglijeze nimeni, cine vrea să prezinte sincer faptele, că întreg guvernul şi în special dl. I. Mihalache, şi-a pus în cumpănă toată puterea de persuasiune, pentru a determina conducerea Gărzii de Fier să dea acestei organizaţiuni politice o consistenţă conformă cu sistemul legal şi mai ales să nu se uite, că în clipa, când mişcarea a luat forma partidului "Totul pentru ţară", toată adversitatea de concepţii politice dintre partidul ce susţinea guvernul de atunci şi acest nou partid s'a manifestat exclusiv în lupta de idei, fără a stânjeni Ministerul de Interne, nici în cea mai mică măsură, activitatea politică a noului partid.

Nu va fi fără de interes, pentru cei ce voesc să cunoască reala atitudine, faţă de mişcarea legionară, următoarele două amănunte :

Dl. I. Mihalache printr'o întâmplare a aflat cu un ceas mai înainte de a apărea în "Monitorul Oficial", despre jurnalul de dizolvare a partidului "Totul pentru ţară". Neîntârziat a alergat la fostul prim ministru, I. G. Duca şi cu multă stăruinţă a încercat să-l abată dela

./.

hotărîrea luată. A insistat în argumentaţia, că partidul "Totul pentru Ţară" se bucură de scutul legilor, că nu poate fi stânjenit în legala lui activitate şi cu atât mai puţin poate fi dizolvat fără o călcare de lege gravă şi plină de consecinţe nenorocite. Durere, dl.I.Mihalache nu a putut opri fatala măsură.

Când apoi, în preajma alegerilor din 1937, se punea greaua problemă a apărării faţă de abuzurile ce se pregăteau în chip evident, dl.I.Mihalache, a fost în cadrele forurilor de conducere ale partidului naţional-ţărănesc alături de iniţiatorii propunerei de colaborare dintre acest partid şi partidul "Totul pentru ţară" - colaborare, care ştim, că a dat rezultatul cel mai satisfăcător.

Va trebui în fine să amintesc că dl.Ion Mihalache, în cursul acestui an, în urma intervenţiei a două delegaţii quasi-oficiale ale Gărzii de Fier, a protestat la locurile competente împotriva criminalelor abuzuri, cu care erau loviţi membrii mişcării legionare. Iar mai înainte, în toamna anului trecut, sub guvernarea generalului Argeşeanu, din proprie iniţiativă dl.I.Mihalache s'a înfăţişat acelor locuri, protestând cu toată vehemenţa împotriva oribilelor crime din 21 Septembrie. D-sa a prezentat cu acea ocazie şi memoriul-protest redactat şi semnat de mine, colaborând la compunerea lui d-nii : I.Mihalache, Dr.N.Lupu, Mihai Popovici şi mult regretatul Virgil Madgearu. Realitatea este clară : sub exigenţele dispoziţiunilor legale, dl.I.Mihalache avea îndatorirea legală să dizolve o organizaţie secretă - sub exigenţele conştiinţei şi legalităţii sale, ca şi în urma poruncilor înţelepciunii politice, D-sa a fost apărătorul mişcării care a luat forma unui partid politic în arena vieţii publice a ţării şi s'a afirmat cu mine împreună ca dârz protestator împotriva abuzurilor şi crimelor cu care a fost lovit acest partid politic şi membrii lui.

Dar, pentru a fi completă imaginea lucrurilor e necesar să ne aducem aminte, că dl.I.Mihalache departe de a inaugura "metode speciale" a primit moştenirea aceloraşi organe de conducere ale poliţiei şi jandarmeriei,

./.

00034

- doi coloneli, deveniţi apoi generali - cari funcţionaseră şi înainte, bizuiţi exclusiv pe încrederea personală a fostului Suveran, fără a avea nici o legătură structurală cu guvernul de atunci, oameni impuşi, fără deosebire, unei serii întregi de guverne.

Şi mai ales nu este îngăduit să se uite că singurul ministru de interne, care a avut curajul să pună făţiş fostului Suveran chestia alăturării acestor şefi de instituţii, responsabili pentru ordinea publică în Stat, - peste capul ministrului de interne - a fost dl. I. Mihalache. Iar când fostul Rege a refuzat înlăturarea lor, dl. I. Mihalache şi-a prezentat demisia. Urmare a fost solidarizarea mea cu D-sa, şi demisiunea întregului guvern prezidat de mine, fără a mai admite, nici eu, nici dl. Mihalache, o colaborare cu fostul Rege.

Acestea fiind faptele cunoscute perfect de toţi cei ce au trăit în arena publică a acelor ani, sau s'au ocupat cu desgroparea acestor evenimente încă recente, se impune cu multă stăruinţă întrebarea : Ce scop urmăreşte difuzarea prin instituţii publice, a postului de radio şi prin publicarea oficiosului mişcării, a unor afirmaţiuni neconforme cu realitatea, de natură să excite spiritele şi de altfel surescitate ? Asemenea fenomene, mai ales repetându-se şi în scrisul care rămâne şi în trecătoarea vorbă dela radio, sunt în flagrantă contradicţie atât cu inexorabila necesitate a liniştirii spiritelor, cât şi cu necesitatea de care depinde existenţa ţării noastre de a curma definitiv şirul sângeros şi atât de prelungit al actelor de teroare, necesităţi pe care Dvs. Domnule General, le-aţi accentuat de repetate ori cu deplină hotărîre.

Domnule General,

Am avut ocazia în repetate rânduri să-mi arăt adânca mea convingere, că după cum principala cauză a nenorocirilor cari s'au abătut asupra României, a fost ruperea tot mai îndrăzneaţă a ordinei legale din partea regimului, la a cărui înlăturare am lucrat de acord cu toţii, primul balsam, cel care porneşte tămăduirea, este

./.

întoarcerea şi integrarea vieţii noastre publice în cadrul precis al ordinei legale. Nu e o problemă uşoară aceasta, o ştiu. Dar e una necesară - sub pedeapsa degenerării definitive a vieţii publice în şir de răzbunări şi asasinate, a anarhiei , a destrămării, a prăbuşirii fără mântuire.

Puterea legiuitoare, - în orice formă a ei -,are posibilitatea să adapteze sistemul de drept şi singuratecele norme,situaţiilor date şi exigenţelor diferitelor epoce. Dar acest sistem de drept aşa cum este el alcătuit,trebue să fie respectat,fără a i se putea aduce nici cea mai mică atingere lipsită de dreapta sancţiune aplicată de forurile judecătoreşti păstrate în senina lor obiectivitate.

Menţinerea spiritului de strictă legalitate,dar mai ales greaua sarcină a readucerii unei vieţi de stat sbuciumată de desechilibrări ale ordinei de drept în făgaşul normal şi liniştit al legalităţii, mi se pare că e porunca cea mare, pe care soarta a pus-o în faţa Dvs., Domnule General, şi a colaboratorilor Dvs.

O vorbă aruncată fără controlul obiectivităţii, rostită de cei din apropierea Dvs. politică,poate porni din nou avalanşa pe care Dvs.voiţi s'o zăgăzuiţi spre salvarea ţării. Iar avalanşa zdrobeşte oarbă,tot ce îi stă în cale, şi nu alege pe criminal de cel nevinovat, nici pe profitorul vieţii publice, de cel ce s'a întors din războiul de întregire cu pieptul împodobit cu meritate decoraţii, nu deosebeşte pe aventurier de omul politic,onest,desinteresat,sacrificându-şi viaţa pentru binele neamului său.

O astfel de avalanşe o pot porni unele părţi din discursul recent al d-lui Vicepreşedinte al Consiliului,ţinut în faţa tineretului, în care timbrează întreaga generaţie anterioară, ca una fără ideal,tinzând numai la îmbogăţirea individuală şi insensibilă faţă de abuzările şi crimele regimului anterior, atunci când este cunoscută prigoana îndreptată în contra mea,a d-lui Mihalache şi a întregului nostru partid, tocmai din cauza neîntreruptei noastre acţiuni pentru o regenrare a vieţii

./.

publice şi rezistenţei în contra regimului venal al Regelui Carol. Dar această avalange o poate uşor porni afirmaţia cuprinsă în acel discurs că "nu se poate cere dela legionari să fie sfinţi şi zei după suferinţele ce au îndurat dela făptuitori" pe cari singur Conducătorul ar putea să-i ierte, care însă, durere, nu mai este între cei vii: Aceasta mai ales când circulă pe buzele multora lista celor condamnaţi, între cari unii cari nu au contribuit cu nimic la tragicele evenimente, din contră, au năzuit a le opri şi când neurmărirea celor vinovaţi de ultimele crime poate servi de o încurajare pentru asemenea excese.

Va aduce cel mai însemnat mijloc de liniştire şi patriotică unire sufletească a naţiunei acela, care va opri acea avalange şi care va face ca în această ţară nimănui să nu i se poată aplica pedeapsa fără de dreapta judecată a acelei instituţiuni, purificate, care este Justiţia, pe care se întemeiază statele şi nimeni nu va putea aduce atingere legii şi dreptului, fără să nu simtă asprimea hotărîrii Ei.

Opera de clădire şi refacere nu va putea începe şi prospera sub regim de judecăţi făcute în afara justiţiei. Răzbunările necontrolate de justiţie prelungesc o stare sufletească de care agonia nu este decât la un pas, iar Justiţia să nu răzbune, ci să restabilească ordinea morală şi de drept - faţă de toţi în egală măsură.

Nu elementele unei îngrijorări personale, cari sunt cu totul departe de mine, ci îndatorirea de a stabili adevărul în raport cu prietenii mei, dar în special îngrijorarea pentru binele obştesc şi în scopul unei evoluţii sănătoase a ţării noastre, mă face să insist asupra celor expuse, rugându-vă să primiţi expresiunea osebitei mele stime.

Bucureşti, 13 Decembrie 1940.

ss. Iuliu Maniu

00037

DIRECTIUNEA SIGURANTEI.

- Verificat.

Printre naţional-ţărănişti se răspândeşte o scrisoare adresată de D-l Iuliu Maniu, Conducătorului Statului.

In rândurile naţional-ţărăniştilor din Capitală, se răspândeşte, în copie scrisă la maşină, scrisoarea, adresată la 13 Decembrie a.c., de către D-l Iuliu Maniu, D-lui General Ion Antonescu, în legătură cu conferinţa D-lui Mille Lefter, comandant legionar.

Se anexează o copie depe scrisoarea menţionată.

Copie

DOMNULE GENERAL,

După sguduirile aproape catastrofale, pe care le-a suferit România în ultimele luni, singura nădejde pentru revenirea la o stare de echilibru care să permită desfăşurarea unei politici salvatoare de ţară, a fost şi rămâne nădejdea în sentimentul şi voinţa de unire naţională a românilor. Faptele grave întâmplate în ultimele zile au adumbrit mult aceasta, deşi asigurările date de Dvs. au putut să facă să se prevadă o potolire a patimilor ursitoare de fapte sângeroase.

Această unire însă nu poate izvorî decât dintr' un consentiment cel puţin în problemele mari ale statului nostru.

In scopul realizării acestui consentiment este în prim rând necesară o împărtăşire a părerilor noastre în scopul armonizării lor.

Aceste consideraţii m'au îndemnat să vă adresez în ultimul timp mai multe memorii impuse conştiinţei mele de diversele acte de guvernământ şi de unele evenimente extrem de grave. Ele au fost o urmare a năsuinţei de a mă feri şi în viitor de învinuirea că am "tăcut", când greşeli grave ar fi pretins cel puţin un cuvânt de desolidarizare sau de protest.

Or, în lipsa Parlamentului, a libertăţii de presă şi a întrunirilor publice, cuvântul necesar nu poate fi adresat decât celor cari deţin puterea Statului. Pentru acest motiv ignorarea complectă a adreselor mele de până acum nici nu mă indispune, nici nu mă descurajează. Imi fac mai departe datoria ca totdeauna în trecut.

*

* *

Un consentiment însă nu se poate realiza în lipsa unor informaţii exacte şi într'o atmosferă viciată de

./.

00039

exagerări. Mai ales în atmosfera încărcată de acum trebue cumpănite învinuirile, care se formulează mai mult sau mai puţin făţiş în sarcina oamenilor politici, conducători ai ţării în trecut. Infrigurarea de acum nu e prielnică unei obiective discriminări şi stabiliri a faptelor şi o vorbă de bănuială sau chiar de acuză, aruncată, poate lua în conştiinţa unora aspectul judecăţii definitive şi poate duce la noui treceri peste ordinea legală, dorită şi poruncită de Dvs.

Polemici şi rectificări publice nu ar servi potolirea valurilor şi poate nici nu ar duce la lămuriri obiective. De aceea, socot de datoria mea să vă pun în cunoştiinţă cele ce urmează :

In gazeta oficioasă "Buna Vestire", cu data de Marţi, 10 Decembrie, se publică în extenso, conferinţa la radio a d-lui Mille Lefter "Commandant al Bunei Vestiri", după cum se precizează în nota redacţiei gazetei.

In această conferinţă, sub titlul "Garda de Fier 1930 - Văcăreşti - 1931", relatându-se peripeţiile prin care a trecut Garda de Fier în acea epocă - lupte, prigoane, jertfe - în legătură cu organele poliţieneşti, jandarmereşti şi guvernarea din acea vreme, se ajunge la următoarea precizare, subliniată cu caractere compacte în gazetă :

"Veninul şi simbria presei din Sărindar se revarsă din plin sub presiunea atacurilor din ce în ce mai violente. Ministrul de Interne este schimbat cu un om cu metode speciale de distrugere a mişcării legionare. In adevăr, în ziua de 11 Ianuarie 1931, noul ministru de interne îşi începe activitatea prin dizolvarea Gărzii de Fier şi legiunii Sfântului Arhanghel Mihail".

Ministrul de Interne vizat în acest text este dl. Ion Mihalache, care este chiar numit într'un articol simpatizant al "Gărzii de Fier".

Nu este nici locul să fac elogiul şi nici portretul moral şi politic al prietenului meu, dl. I. Mihalache, fost preşedinte al partidului nostru. Nu e cu putinţă însă să nu constat şi aici că d-sa s'a ridicat la răspunderi înalte în Stat, cu desăvârşire prin forţa calităţilor sale morale şi intelectuale, nu a transacţionat nici când în

./.

contul conştiinţei sale cu concepţia capitalistă exploatatoare; cu morala şi cu nenorocitele tradiţii ale vechiului politicianism, ci a urmat una din cele mai frumoase căi de viaţă publică, rădăcinată în zvârcolirile spre mai bine dinainte de război, trecută apoi glorios prin focul războiului şi afirmată pe urmă în anii năzuinţelor de refacere ale României.

Afirmaţiunea acuzatoare citată mai sus, nu poate rămâne din partea mea - şeful politic al d-sale - fără a fi restabilită adevărata stare a lucrurilor.

Rostul trecerii la Ministerul de Interne a d-lui I.Mihalache, în epoca cu care se ocupă conferenţiarul, nu are nici o contingenţă cu acea "pradă din Sărindar", în graţiile căreia nici când nu a căutat să intre şi nici nu a fost. Si de asemenea, trecerea d-lui I.Mihalache la departamentul Internelor nu a fost determinată de poliţie sau de politică.

Ţara se zbătea în cea mai crâncenă criză economică şi financiară. Gospodăria judeţelor şi a comunelor era complect desorganizată, neputând face faţă acelor enorme greutăţi. Menirea d-lui I.Mihalache era în principal ajustarea acelor gospodării asprimii împrejurărilor - problemă realizată norocos şi în cea mai mare parte prin modificarea legii administrative şi prin o nouă lege a finanţelor locale.

A doua raţiune a trecerii d-lui I.Mihalache dela Departamentul Agriculturii la Interne a fost necesitatea ca într'o epocă de prăbuşire a preţurilor agricole şi a schimburilor, acel departament economic, la care, temporar, nu prevalau problemele agricole de natură technică şi cele de cârmuire economică generală - să fie încredinţat valorosului specialist, regretatul Virgil Madgearu.

Prin urmare, dl. I.Mihalache nu a venit la Ministerul de Interne cu o misiune specială privind ordinea şi siguranţa publică şi cu atât mai puţin cu metode speciale, cunosc aceasta deşi nu mai eram preşedinte al Consiliului.

Dl. I.Mihalache a funcţionat ca Ministru de interne încadrat într'o anume ordine legală, care, -bună, rea - îi determina îndatoririle. Aplicarea sinceră şi corectă a

./.

legii în vigoare e prima datorie a unui guvernant, fiind confirmat prin experienţa politică a vremurilor că un stat de ordine legală face primul şi fatalul pas spre prăbuşire atunci când conducătorii lui se dispensează de îndatorirea respectării şi a îndeplinirii legilor. E începutul anarhiei, al răsturnării.

Aceasta este şi trista experienţă trasă din faptele fostului regim, aceasta este şi lozinca pe care aţi anunţat-o cu deplină hotărîre şi Dvs.Domnule General, cu ocasiunea instalării noului regim politic.

Sistemul legal în fiinţă în acel timp oprea funcţionarea unor organisaţiuni politice secrete. Aceasta era dispoziţia legală - şi în interes superior de stat nu era cu putinţă modificarea ei - după cum ea există şi azi. In acele vremuri Garda de Fier fiinţa ca o asemenea organisaţie secretă. Era deci datoria miniştrilor de interne şi justiţie să satisfacă precisa poruncă a legii.

Dar nu este îngăduit să uite şi să neglijeze nimeni, cine vrea să prezinte sincer faptele, că întreg guvernul şi în special dl.I.Mihalache, şi-a pus în cumpănă toată puterea de persuasiune, pentru a determina conducerea Gărzii de Fier să dea acestei organisaţiuni politice o consistenţă conformă cu sistemul legal şi mai ales să nu se uite că, în clipa când mişcarea a luat forma partidului "Totul pentru ţară", toată adversitatea de cocepţii politice dintre partidul ce susţinea guvernul de atunci şi acest nou partid s'a manifestat exclusiv în lupta de idei, fără a stânjeni Ministerul de Interne, nici în cea mai mică măsură, activitatea politică a noului partid.

Nu va fi fără de interes, pentru cei ce voesc să cunoască reala atitudine, faţă de mişcarea legionară, următoarele două amănunte :

Dl.I.Mihalache, printr'o întâmplare, a aflat cu un ceas mai înainte de a apărea în " Monitorul Oficial ", despre jurnalul de disolvare a Partidului " Totul pentru ţară ". Neîntârziat a alergat la fostul prim ministru, I.G.Duca şi cu multă stăruinţă a încercat să-l abată dela

./.

hotărârea luată. A insistat în argumentația, că partidul "Totul pentru Țară" se bucură de scutul legilor, să nu poată fi stânjenit în legala lui activitate și cu atât mai puțin poate fi dizolvat fără o călcare de lege gravă și plină de consecințe nenorocite. Durere, Dl.I. Mihalache nu a putut opri fatala măsură.

Când apoi, în preajma alegerilor din 1937, se punea greaua problemă a apărării față de abuzurile ce se pregăteau în chip evident, dl.I.Mihalache, a fost în cadrele forurilor de conducere ale partidului național - țărănesc alături de inițiatorii propunerei de colaborare dintre acest partid și partidul "Totul pentru Țară" - colaborare, care știm, că a dat rezultatul cel mai satisfăcător.

Va trebui în fine să amintesc că dl. Ion Mihalache, în cursul acestui an, în urma intervenției a două delegații quasi-oficialae ale Gărzii de Fier, a protestat la locurile competemte împotriva criminalelor abuzuri, cu care eram loviți membrii mișcării legionare. Iar mai înainte, în toamna anului trecut, sub guvernarea generalului Argeșeanu, din proprie inițiativă dl.I.Mihalache s'a înfățișat acelor locuir, protestând cu toate vechemența împotriva oribilelor crime din 21 Septembrie. D-sa a prezentat cu acea ocazie și memoriul- protest redactat și semnat de mine, colaborând la compunerea lui d-nii : I.Mihalache, Dr.N. Lupu, Mihai Popovici și mult regretatul Virgil Madgearu. Realitatea este clară : sub exigențele dispozițiunilor legale, dl.I.Mihalache avea îndatorirea legală să dizolve o organizație secretă - sub exigențele conștiinței și legalității sale, ca și în urma poruncilor înțelepciunii politice, D-sa a fost apărătorul mișcării care a luat forma unui partid politic în arena vieții publice a țării și s'a afirmat cu mine împreună ca dârz protestator împotriva abuzurilor și crimelor cu care a fost lovit acest partid politic și membrii lui.

Dar, pentru a fi complectă imaginea lucrurilor e necesar să ne aducem aminte, că dl. I.Mihalache departe de a înaugura "metode speciale" a primit moștenirea acelorași organe de conducere ale poliției și jandarmeriei,

./.

- doi coloneli, deveniţi apoi generali - cari funcţionaseră şi înainte, bizuiţi exclusiv pe încrederea personală a fostului Suveran, fără a avea nici o legătură structurală cu guvernul de atunci, oameni impuşi, fără deosebire, unei serii întregi de guverne.

Şi mai ales nu este îngăduit să se uite că singurul ministru de interne, care a avut curajul să pună făţiş fostului Suveran chestia înlăturării acestor şefi de instituţii, responsabili pentru ordinea publică în stat - peste capul ministrului de interne - a fost dl. I. Mihalache. Iar când fostul Rege a refuzat înlăturarea lor, Dl. I. Mihalache şi-a prezentat demisia. Urmare a fost solidarizarea mea cu D-sa şi demisiunea întregului guvern prezidat de mine, fără a mai admite, nici eu, nici dl. Mihalache, o colaborare cu fostul Rege.

Acestea fiind faptele cunoscute perfect de toţi cei ce au trăit în arena publică a acelor ani, sau s'au ocupat cu desgroparea acestor evenimente încă recente, se impune cu multă stăruinţă întrebarea: Ce scop urmăreşte difuzarea prin instituţii publice, a postului de radio şi prin publicarea oficiosului mişcării, a unor afirmaţiuni neconforme cu realitatea, de natură să excite spiritele şi de altfel surescitate? Asemenea fenomene, mai ales repetându-se şi în scrisul care rămâne şi în trecătoarea vorbă dela radio, sunt în flagrantă contradicţie atât cu inexorabila necesitate a liniştirii spiritelor, cât şi cu necesitatea de care depinde existenţa ţării noastre de a curma definitiv şirul sângeros şi atât de prelungit al actelor de teroare, necesităţi pe care Dvs. Domnule General, le-aţi accentuat de repetate ori cu deplină hotărâre.

Domnule General,

Am avut ocazia în repetate rânduri să-mi arăt adânca mea convingere, că după cum principala cauză a nenorocirilor cari s'au abătut asupra României, a fost ruperea tot mai îndrăzneaţă a ordinei legale din partea regimului, la a cărui înlăturare am lucrat de acord cu toţii, primul balsam, cel care porneşte tămăduirea, este

./.

întoarcerea și integrarea vieții noastre publice în cadrul precis al ordinei legale. Nu e o problemă ușoară aceasta, o știu. Dar e una necesară - sub pedeapsa degenerării definitive a vieții publice în șir de răzbunări și asasinate, a anarhiei, a destrămării, a prăbușirii fără mântuire.

Puterea legiuitoare, - în orice formă a ei-, are posibilitatea să adapteze sistemul de drept și singuratecele norme, situațiilor date și exigențelor diferitelor epoce. Dar acest sistem de drept așa cum este el alcătuit, trebue să fie respectat, fără a i se putea aduce nici cea mai mică atingere lipsită de dreapta sancțiune aplicată de forurile judecătorești păstrate în senina lor obiectivitate.

Menținerea spiritului de strictă legalitate, dar mai ales greau sarcină a readucerii unei vieți de stat sbuciumată de desechilibrări ale ordinei de drept în făgașul normal și liniștit al legalității, mi se pare că e porunca cea mare, pe care soarta a pus-o în fața Dvs. , Domnule General, și a colaboratorilor Dvs.

O vorbă aruncată fără controlul obiectivității, rostită de cei din apropierea Dvs. politică, poate porni din nou avalanșa pe care Dvs. voiți s'o zăgăzuiți spre salvarea țării. Iar avanlanșa zdrobește oarbă, tot ce îi stă în cale, și nu alege pe criminal de cel nevinovat, nici pe profitorul vieții publice, de cel ce s'a întors din războiul de întregire cu pieptul împodobit cu meritate decorații, nu deosebește pe aventurier de omul politic, onest, dezinteresat, sacrificându-și viața pentru binele neamului său.

O astfel de avalanșe o pot porni unele părți din discursul recent al d-lui Vicepreședinte al Consiliului, ținut în fața tineretului, în care timbrează întreaga generație anterioară, ca una fără ideal, tinzând numai la îmbogățirea individuală și insensibilă față de abuzurile și crimele regimului anterior, atunci când este cunoscută prigoana îndreptată în contra mea, a d-lui Mihalache și a întregului nostru partid, tocmai din cauza necurmatei noastre acțiuni pentru o regenerare a vieții

./.

publice și rezistenței în contra regimului venal al Regelui Carol. Dar această avalanșe o poate ușor porni afirmația cuprinsă în acel discurs că "nu se poate cere dela legionari să fie sfinți și zei după suferințele ce au îndurat dela făptuitori" pe cari singur Conducătorul ar putea să-i erte, care însă, durere, nu mai este între cei vii! Aceasta mai ales când circulă pe buzele multora lista celor condamnați, între cari unii cari nu au contribuit cu nimic la tragicele evenimente, din contră, au năzuit a le opri și când neurmărirea celor vinovați de ultimile crime poate servi de o încurajare pentru asemenea excese.

Va aduce cel mai însemnat mijloc de liniștire și patriotică unire sufletească a națiunei acela, care va opri acea avalanșe și care va face ca în această țară nimănui să nu i se poată aplica pedeapsa fără de dreapta judecată a acelei instituțiuni, purificate, care este Justiția, pe care se întemeiază statele și nimeni nu va putea aduce atingere legii și dreptului, fără să nu simtă asprimea hotărârii Ei.

Opera de clădire și refacere nu va putea începe și prospera sub regim de judecăți făcute în afara justiției. Răzbunările necontrolate de justiție prelungesc o stare sufletească de care agonia nu este decât la un pas, iar Justiția să nu răzbune, ci să restabilească ordinea morală și de drept - față de toți în egală măsură.

Nu elementele unei îngrijorări personale, cari sunt cu totul departe de mine, ci îndatorirea de a stabili adevărul în raport cu prietenii mei, dar în special îngrijorarea pentru binele obștesc și în scopul unei evoluții sănătoase a țării noastre, mă face să insist asupra celor expuse, rugându-vă să primiți expresiunea osebitei mele stime.

București., 13 Decembrie 1940

ss. Iuliu Maniu

Dos Pol Iuliu Maniu 282

00046

30 Decemvrie 1940

6847

CORPUL DETECTIVILOR

GRUPA I-a

OPERAT

No.19

D. Iuliu Maniu va pleca
în Ardeal

Sursă serioasă

D. Iuliu Maniu va pleca în Ardeal, unde va rămâne câteva zile. D-sa va vizita pe prietenii săi politici din Brașov, Sibiu și Blaj.

Luat cunoștință și vom raporta preciziuni

Dos. Pol. Iuliu Maniu

5

30 Dec.1940 00047

6852

CORPUL DETECTIVILOR

GRUPA I-a

De la national-ţărănisti

Sursă serioasă

OPERAT
No.19

Pr. I

Să se urmărească chestiunea

D.Iuliu Maniu,în ultimele consfătuiri avute cu fruntasii partidului national-ţărănesc,a discutat şi complectarea locului de secretar general, devenit vacant prin moartea lui Virgil Madgearu.

Au fost propusi d-nii: Ghiţă Pop sau Mihai Popovici.

D.Iuliu Maniu a refuzat propunerea,întrucât socoteste inoportun,ca atunci când d-sa deţine demnitatea de presedinte al partidului,tot un ardelean să deţină şi funcţia de secretar general.

D.Ion Mihalache,Mihai Popovici şi Ghiţă Pop având acelaş punct de vedere,chestiunea a rămas încă în discuţiune.

D. Benetu

Dr. Politic Iuliu Maniu

00048

CHESTURA POLITIEI MUNICIPIULUI ALBA IULIA

REFERAT

2211 S 14 JAN 1941

NOTA INFORMATIVA
Nr. 97.S. din 10-I-1941

Rezumat:
Biletele de felicitare trimise la anul nou persoanelor marcante din acest oraş.

Suntem informaţi din sursă sigură că de 1 Ianuarie s'au expediat din Bucureşti pe adresa persoanelor marcante din acest oraş şi cari nu simpatizează actualul regim, bilete de felicitare cu următorul cuprins:

"Anul nou fericit, fără germani şi fără vânzători de ţara, cu România întregită"

N'am putut afla sursa de unde au fost expediate dar din investigaţiunile făcute până în prezent am ajuns la concluzia că cercurile maniste nu sunt străine de aceste bilet de felicitare.

Chestor:
Tanu Traian

Comunicat:
Direcţiunea Generală a Poliţiei
BUCURESTI
Inspectoratul de Poliţie
ALBA IULIA

Comisarul de servici
1941 Ianuarie 17
ora 22.15

4 ~~2211e~~ ~~1941~~ 00049

Inspectoratul Bucuresti

f.n.

Politia Sinaia raporteaza ca, astazi la ora 21.10 a sosit cu o maşină venind dinspre Bucuresti, D-l Iuliu Maniu cu D-l Popovici si D-l Inginer Serdici, avand directia Brasov. Insa din cauza poleiului au ramas pentru noapte la Sinaia, descinzand la hotelul Palas.

Inspector,

Remetea

transmite comisar Grozuţă

Comisar,

Sin

COMISARUL DE SERVICIU 18 Ianoarie 1.941.

ora 18,00

OPERAT

2954 S 18 JAN 1941 00050

INSPECTORATUL DE POLITIE BUCURESTI.

Nr.145.

Chestura Poliţiei Braşov raportează ca astăzi a sosit d-l Iuliu MANIU şi locueşte la hotel" COROANA"

Vom raporta activitatea lui.

INSPECTOR DE POLITIE.ss.RANZESCU.

TRANSMITE.Ag. SOLOMONESCU.

COMISAR DE SERVICIU.

REGATUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DE INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

Inspectoratul Regional de Poliţie Bucegi

Direcţiunea G-la a Poliţiei
Direcţiunea III
Serviciul Sig
Biroul
Intrat: ziua luna anul
3279 S 21 IAN 1941
Anexe
Dr. Pol. Iuliu Braun

OPERAT

DIRECŢIUNEI GENERALE A POLIŢIEI

DIRECŢIA SIGURANŢEI

Nr. 144 conf.

18 IANUARIE 1941

Raportăm următoarele informaţiuni obţinute dela o persoană serioasă şi de încredere, care e prieten apropiat al D-lui Iuliu Maniu.-

Această persoană a luat contact acum câteva zile cu D-l Iuliu Maniu în Bucuresti.-

1/ Domnul Maniu şi-a organizat în fiecare judeţ din ţară câte un şef de organizaţie şi două ajutoare în oraşele de reşedinţă a judeţelor; Un şef şi două ajutoare la reşedinţa plăşilor şi câte doi oameni în fiecare comună din judeţ.-

Aceste cadre au o misiune de a informa pe D-l Maniu de tot ce se petrece în judeţ, având însă dispoziţiuni severe să nu desvolte nici un fel de activitate politică.-

Informaţiunile din comune şi plăşi se centralizează la şeful de organizaţie din judeţ, care le transmite D-lui Maniu.-

2/. D-l Maniu este convins că actualul regim se va prăbuşi mai curând decât s'ar crede, pentru ca nu are aderenţa masselor, nici măcar în măsura, în care a avut-o vechiul regim, care s'a prăbuşit.

A organizat cadrele fostului partid Naţional Ţărănesc arătate mai sus, pentru ca evenimentele, ce vor surveni, să nu-l mai găsească nepregătit, ~~cum a fost la 6 Septembrie 1940.~~

./.

Ingăduinţa trupelor germane în ţară, o consideră ca o mare greşeală politică, care va avea repercursiuni grave asupra ţării. Prezenţa acestor trupe la noi, ar fi provocat nemulţumiri chiar şi în rândurile celor mai înfocaţi germanofili români. Domnul Maniu a spus intimului D-sale, că dintre germanofilii cunoscuţi de D.sa. mai mult de 60% şi-au schimbat sentimentele.=

Părerea D-sale este, că Germania va pierde cu siguranţă războiul.

A mai spus că în rândurile Coloniei supuşilor germani din Bucureşti sunt disensiuni mari, că sunt împărţiţi în mai multe tabere.

Tabăra simpatizanţilor D-lui Von Ribbentrop Ministru de Externe German, din care făcea parte şi fostul ministru Fabricius. Plecarea D-lui Fabriţius s'ar datora acestor disensiuni, D-sa fiind rudă cu D-l Von Ribbentrop.

Tabăra simpatizanţilor Mareşalului Göring, care a reuşit să-l îndepărteze pe Fabriţius şi să-l aducă pe D-l Killingen noului ministru german la Bucuresti, care face parte din fracţiunea Göring.-

A treia fracţiune este sub conducerea lui Konradi, şeful partidului naţional-socialist al supuşilor germani din România.

Aceste grupuri se dușmănesc între ele şi din cauza afacerilor, cari se pot face în România, fiecare grup tinzând să se plaseze în industrii şi comerţ.-

D-l Maniu redactează în prezent o scrisoare adresată D-lui General Antonescu, în care-şi formulează criticile D-sale faţă de greşelile săvârşite de actualul regim

Această scrisoare va fi difuzată între şefii de organizaţii, cum erau difuzate sub trecutul regim, scrisorile D-sale adresate fostului Suveran.

./.

00053

Dacă această scrisoare va sosi şi în Braşov, o vom obţine şi o vom înainta D-stră.

INSPECTOR REGIONAL DE POLITIE

SEFUL SERVICIULUI DE SIG.

DIRECTIA SIGURANTEI 22 Januarie 1941.

- serioasă

Inspectoratul de Poliţie Bucureşti raportează informaţiuni din cercurile naţional-ţărăniste din Braşov.

Cercurile naţional-ţărăniste din Braşov afirmă că, în urma dispoziţiunilor primite, fiecare organizaţie judeţeană respectivă şi a organizat servicii de informaţii, compuse din un şef de organizaţie şi două ajutoare în oraşele de reşedinţă; iar pentru plăşi, un şef şi două ajutoare la reşedinţă şi câte doi oameni în fiecare comună.

Acestor cadre le este cu totul interzis să desvolte activitate politică, rolul lor fiind acel de a informa centrul asupra celor ce se petrec în judeţul respectiv.

—

Anul 1941, luna Ianuarie, ziua 22

Inspectoratul de Poliție Brașov raportează informațiuni din cercurile național-țărăniste din Brașov.

Cm

00055

Cercurile național-țărăniste din Brașov afirmă că, în urma dispozițiunilor primite, fiecare organizație județeană respectivă și-a organizat servicii de informații, compuse din un șef de organizație și două ajutoare în orașele de reședință; iar pentru plăși, un șef și două ajutoare la reședință și câte doi oameni în fiecare comună.

Acestor cadre le este cu totul interzis să desvolte activitate politică, rolul lor fiind acel de a informa centrul asupra celor ce se petrec în județul respectiv.

x
x x

După informațiunile acestor cercuri, supușii germani din România sunt fracționați în grupuri, considerate după simpatiile pe cari le manifestă pentru Dnii Herman Goering, von Ribentropp sau Arthur Konradi, șeful partidului național socialist german din România.

Una din rezultatele disputei dintre aceste fracțiuni – mai afirmă național-țărăniștii – este înlocuirea Dlui Wilhelm Fabricius cu Dl. Manfred von Killinger.

CORPUL DETECTIVILOR   Dos Politic Iuliu Maniu   28 Ianuarie 1941

Grupa I-a.   270   00056

Sursă serioasă.

No.1.

In jurul întrevederii dintre Dnii.
Iuliu Maniu şi Gheorghe Brătianu.

In ziua de 25 Ianuarie a.c., ~~a avut loc o întrevedere între~~ Dnii.Iuliu Maniu şi Gheorghe Brătianu, ~~în cursul căreia s'a~~ au discutat poziţia celor două partide faţă de recentele evenimente.

Dl.Iuliu Maniu a spus că nu poate să-şi fixeze atitudinea decât după ce se va consulta cu Dl. Ion Mihalache.

In ziua de 27 Ianuarie a.c. a avut loc o nouă consfătuire între Dl.Iuliu Maniu şi Dl.Gh.Brătianu.

Cu această ocaziune Dl.Iuliu Maniu a afirmat că partidul naţional-ţărănesc a hotărât să evite orice acţiune care ar îngreuna situaţia actualului guvern constituit de Dl.Gral.Antonescu.

Dl.Gh.Brătianu a declarat că şi partidul liberal este de acord cu acest punct de vedere hotărând să dea importanţă în deosebi situaţiei economice pentru ~~xx~~ feri ţara de sguduiri cari ar putea duce la ruină.

Ambele partide vor face un memoriu comun Dlui.Gral.Antonescu, arătând punctul lor de vedere în

./.

ce priveşte măsurile ce trebuesc luate pentru buna funcţionare a aparatului de Stat.

Se va explica că epuraţia trebue continuată însă făcută cu toată atenţia pentru a nuse ajunge la excese şi a feri de suferinţe pe cei nevinovaţi.

Ins. Politic Iuliu Maniu

TINUTUL BUCEGI

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE

DIRECTIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIA III
Serviciul
Biroul 4078 S 29 JAN 1941
Intrare Nr.
Luna Anul
Anexe Dos.

OPERAT

Rapoarte

-I- SERV DE SIGURANTA

CONFIDENTIAL 00038

DIRECTIUNEI GENERALE A POLITIEI

DIRECTIA POLITIEI DE SIGURANTA

Nr. 183 conf 1941 Ianuar. 27

Rezumat

Infor. referitor la cuvântul de ordine dat de D-l IULIU MANIU românilor din teritoriul cedat Ungariei

------

Chestura Poliţiei Braşov, ne semnalează următoarele :

D-l IULIU MANIU a transmis cuvânt de ordine românilor rămaşi în teritoriul vremelnic cedat Ungariei, prin D-l ILIE LAZAR, fost deputat naţional ţărănist, a cărui soţie a trecut în ziua de 23 Decemb. 1940, prin punctul Tunel, în jud. Satu Mare, cu permis de câte-va zile.-

Românii din Ardealul cedat să nu primească dela unguri nici un fel de demnitate.- Să nu primească eventualele numiri de deputaţi români.-

Punctul de vedere al D-lui MANIU, este ca românii refugiaţi în ţară din teritoriile cedate, să nu se înapoieze la căminurile lor, chiar dacă ar interveni un aranjament în acest sens între guvernul român şi maghiar.-

Românii rămaşi sub dominaţia ungurească să păstreze o rezistenţă pasivă, pentru că -spune D-sa sorţii răsboiului nu sunt încă decişi şi o nouă

./.

fază a răsboiului ar putea să îndreptăţească rezistenţa pasivă a românilor de dincolo,cari prin această atitudine ar demonstra că n'au recunoscut niciodată tratatul dela Viena,care le-a fost impus.-

In afară de soţia lui ILIE LAZAR,a mai fost însărcinat să transmită acest cuvânt de ordine D-lui IULIU HATEGAN la Cluj,D-l PETRUCA IOAN,fost director al ziarului "TRIBUNA" din Cluj,care a fost în sărbători la Cluj,cu permis de trecere.-

D-l IULIU MANIU a mai transmis D-lui HATEGAN, la Cluj,tot pe calea arătată mai sus,să nu admită participarea Dr.LIVIU LAZAR,în proectatea Comisiune mixtă româno-maghiară,din care ar urma să facă parte 4 români din teritoriul cedat şi 4 unguri din România.-

D-l Dr.LIVIU LAZAR,profesor universitar,rămas în Cluj,a depus legământul la unguri pentru a putea rămâne profesor universitar şi pentru acest motiv D-l MANIU n'ar vrea să facă parte din acea Comisiune.-

INSPECTORUL REGIUNEI DE POLITIE BUCURESTI

SEFUL SERV DE SIGURANTA

DIRECTIA SIGURANTEI 3 Februarie 1941.

00050

- serioasă

Chestura de Poliţie Braşov raportează că dl.IULIU MANIU a trimis instrucţiuni românilor din Ardealul cedat.

Cercurile naţional-ţărăniste din Braşov afirmă că dl.IULIU MANIU a dat cuvânt de ordine românilor rămaşi în Ardealul de Nord,să nu primească demnităţi dela unguri,să nu accepte mandate parlamentare şi să menţină rezistenţa pasivă,"deoarece soarta războiului încă nu este decisă; iar la încheerea păcii,prin această atitudine,românii rămaşi sub dominaţia maghiară,ar putea demonstra că nu au recunoscut tratatul dela Viena,care le-a fost impus".

Aceste instrucţiuni au fost transmise în Ardealul cedat prin soţia lui ILIE LAZAR,care a trecut frontiera în ziua de 23 Decembrie 1940 şi prin ION PETRUCA, fost director al ziarului TRIBUNA,din Cluj.

Ultimul a fost deasemenea delegat să transmită d-rului IULIU HATIEGANU,din Cluj,recomandaţia d-lui IULIU MANIU ca profesorul universitar Dr.LIVIU LAZAR, care - pentru a fi menţinut în serviciu - a depus jurământ de credinţă către unguri,să fie împiedicat de a

./.

00060

face parte din comisiunea mixtă româno-maghiară din care urmează a face parte 4 români din Ardealul de Nord şi 4 unguri din România.

---

3 Februarie 1941

Com

V

00061

– scrisoare

Chestura de Poliție Brașov raportează că dl. Iuliu Maniu a trimis instrucțiuni românilor din Ardealul cedat.

Cercurile național-țărăniste din Brașov afirmă că dl. Iuliu Maniu a dat cuvânt de ordine românilor, rămași în Ardealul de nord, să nu primească demnități dela unguri, să nu accepte mandate parlamentare și să mențină rezistența pasivă, "deoarece soarta războiului încă nu este decisă; iar la încheerea păcii, prin această atitudine, românii rămași sub dominația maghiară, ar putea demonstra că nu au recunoscut tratatul dela Viena, care le-a fost impus".

Deasemenea, Dl. Iuliu Maniu recomandă românilor repatriați să nu se înapoeze în Ardealul de nord, "chiar dacă ar interveni un acord, în acest sens, între guvernul român și cel ungar".

Aceste instrucțiuni au fost transmise în Ardealul cedat de către soția lui Ilie Lazăr, care a trecut frontiera în ziua de 23 Decembrie 1940, prin punctul Tunel și de Ion Petruca, fost director al ziarului "Tribuna", din Cluj.

Ultimul, a fost deasemenea delegat să transmită Dnului Iuliu Hațiegan, din Cluj, recomandația dlui Iuliu Maniu ca profesorul universitar Dr. Liviu Lazăr, care – pentru a fi menținut în serviciu – a depus jurământ de credință către unguri, să fie împiedicat de a face parte din comisiunea mixtă româno-maghiară din care urmează a face parte 4 români din Ardealul de nord și 4 unguri din România.

Dir. Politic Iulian

00062

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE
ALBA IULIA
SERVICIUL POLITIEI DE SIGURANTA

OPERAT

Nr.256/4 S.

24 Ianuarie 1941

OBIECT:Bilete de felicitare cu caracter tendenţios.-
-.-

DIRECŢIA GENERALĂ A POLIŢIEI
DIRECŢIA III
Serviciul Sig.
Biroul
Intrare Nr. 4167 829 IAN 1941
Ziua Luna Anul
Anexe 1 Dos.

Cunoscută la dosar

CATRE
DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Dir.Pol.Sig.
BUCURESTI

Raportăm că de 1 Ianuarie 1941, s'au expediat din Bucureşti pe adresa persoanelor marcante,cari nu simpatizează cu actualul regim, în diferite oraşe din regiunea acestui Inspectorat,bilete de felicitare cu caracter tendenţios.-

Sursa de unde au fost expediate nu s'a putut afla,se crede însă că,cercurile maniste nu ar fi străine de această cauză.-

Se anexează un bilet de felicitare trimis pe adresa advocatului Ghimăşanu Corneliu din Dumbrăveni.-

INSPECTOR DE POLITIE:
ss Baldi Nicolae

SEFUL SERV POL SIG.
Nicolae Dumitru
DNicolae

Dlui

I. Cornelin Ghimbășanu

Dumbrăveni

Jud. Târ. Mica

Str. Reg. Maria 28

00063

DIRECȚIUNEA GENERALA A POLIȚIEI
№ 02848 DIN -8 FEB. 941
DOSAR № Pol. Iuliu Maniu

Comisarul de serviciu

8 Februarie 1941

N.731

DIRECȚIA ... Serviciul ...
6459 S 11 FEB 1941

Inspectoratul de Politie Bucureşti

00064

OPERAT

către

Directiunea Generala a Poliţiei

Raportăm că astăzi la ora 13,30, cu automobilul N.898-B., a sosit in Ploeşti dl. Iuliu Maniu, insoţit de secretarul d-sale şi fostul deputat Verdici. După ce au luat masa la restaurantul Berbec, au continuat drumul spre Bucureşti. In Ploeşti n'a luat contact cu nici o persoană.

Inspector de Politie

ss Ranzescu

Transmite agent Dorovici

Comisar de Serviciu

[signature]

TINUTUL BUC[...]

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE

SERVICIUL SIGURANTEI

CONFIDENTIAL

DIRECTIUNEI GENERALE A POLITIEI

DIRECTIUNEA SIGURANTEI

No. 1136

7 Februarie 1941

Avem oneare a raporta ca in ziua de 3 Februarie a.c. a fost in Brasov, D-l Iuliu Maniu, a luat masa la restaurantul Coroana in tovarașia a câţiva partizani politici din localitate.

Cu această ocaziune D-sa a declarat prietenilor săi că, nu poate adera la apelul D-lui General Antonescu din cauza adeziunei sale la politica axei, părerea D-sale rămânând nesdruncinată, in insuccesulGermaniei.

Este de acord cu măsurile de ordine luate de D-l General Antonescu.

INSPECTOR REG. DE POLITIE,

Sefful Serv. de Siguranță,

Comisarul de s erviciu 5 Martie 00066

Ad Politic Iuliu Maniu

Inspectoratul Bucuresti

Politia Sinaia raportează că la orele 19.30 a sosit in localitate venind dela Bucuresti Dl. Iuliu Maniu insotit de secretarul său Cornel Cocosu a descins la hotel Palas.

Inspector

Rănzescu

transmite

Putneanu

Comisar de serviciu

[signature]

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI
DIRECŢIA
Serviciul
Biuroul 12081 S 6 MAR 1941
Intrare Nr.
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

ROMÂNIA

PREŞEDINŢIA
CONSILIULUI DE MINIŞTRI

Nr. 60083/M.C.I.

Bucureşti, 12 Februarie 1941

1603 00067

DIREC. GEN. GENERALĂ A POLIŢIEI
DIRECŢIA
Serviciul
Biuroul
Intrare Nr. 14880 Anul 1941
Ziua 15 Luna III Dos.
Anexe

CONFIDENŢIAL

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

13 FEB. 1941

Cu onoare vă trimitem, alăturat, o notă informativă privind activitatea unor fruntaşi politici şi vă rugăm a lua imediat, măsuri pentru discrete verificări, comunicându-ne rezultatul, în termen de cinci zile dela primirea prezentei.-

OPERAT

DIN ORDINUL
PRESEDINTELUI CONSILIULUI DE MINISTRI
General
Şteflea

C.D
verificare discretă
şi referat în termen
Gr. I - 14 Febr. 941
executare urgentă

Borcea

1335

C. 36.282. — M. O., Imprimeria Centrala

N O T A.

Domnul Iuliu Maniu s'a înapoiat eri pe seară în Capitală, după un turneu întreprins în Ardeal.

D-sa a fost vizitat imediat de Dl Mihai Popovici, care i-a raportat între altele cele discutate Vineri după amiază cu Dl Mircea Cancicov.

De asemeni, Dl Mihai Popovici i-a făcut un raport asupra discuţiilor pe cari le-a avut cu Dl Barbu Styrbei, cu care deasemeni a avut o întrevedere de peste 2 ore.

In lumina acestor informaţii, Dl Iuliu Maniu a hotărât să convoace pentru începutul săptămânii viitoare, o şedinţă a conducerii partidului în vederea examinării în comun a situaţiei.

In prealabil, Dl Maniu va avea consfătuiri cu conducerea partidului naţional-liberal şi cu unele personalităţi din lumea legionară.-

------

CORPUL DETECTIVILOR 14 Martie 1941

Grupa I-a.

1747 00069

R E F E R A T

Potrivit delegaţiunei primite de a verifica alăturata notă informativă, am onoare a raporta:

Nota corespunde realităţii. Dl. Iuliu Maniu s'a înapoiat din Ardeal în ziua de 8 Februarie a.c. şi a avut consfătuiri cu Dl. Mihai Popovici, care anterior vizitase pe Dnii. Mircea Cancicov şi Barbu Styrbei.

Dl. Iuliu Maniu nu a convocat însă forurile conducătoare ale partidului.

Deasemeni Dl. Iuliu Maniu a avut întrevederi cu elemente din conducerea partidului naţional-liberal.

In ceeace priveşte faptulă că va avea consfătuiri cu unele persoane din mişcarea legionară, precizăm că unii conducători legionari printre cari şi Ilie Colhon, au solicitat Dlui. Iuliu Maniu întrevederi, însă Dsa. a evitat invocând diferite pretexte, (ceeace s'a raportat la timp).

C O M I S A R,

[signature]

Avizare a se comunica Presedinţiei consiliului de miniştri
chestor [signature]

16-III-941

19-III-[illegible]

Dos Polit. Iuliu Maniu

OPERAT

ROMÂNIA

Personal - Confidenţial

00070

MINISTERUL INTERNELOR
DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
DIRECŢIUNEA Poliţiei de Siguranţă

CONCEPT

Jurn. Nr.

Nr.14830.S.

Dosarul Nr. ~~Martie 1941.~~

Redactat de [illegible]

Copiat de Vasilu

16/III/941

DOMNULUI GENERAL STEFLEA

/ Preşedinţia Consiliului de Miniştri /

-.-

La ordinul Dvs. Nr. 60083/M.C.I. din 12 Februarie a.c., avem onoare a raporta că în urma verificărilor făcute în legătură cu nota informativă privind activitatea unor fruntaşi politici s'au stabilit următoarele :

Dl.Iuliu Maniu s'a înapoiat din Ardeal în ziua de 8 Martie a.c., şi a avut consfătuire cu Dl.Mihai Popovici, care anterior vizitase pe D-nii Mircea Cancicov şi Barbu Styrbei.-

Deasemenea Dl.Maniu, a avut intrevederi cu elemente din conducerea partidului naţional-liberal.-

In ceiace priveşte faptul că va avea consfătuiri cu anumite persoane din mişcarea legionară, se precizează că unii conducători legionari printre cari şi Ilie Gârlhon, au solicitat D-lui Iuliu Maniu, intrevederi, însă D-sa a evitat invocând diferite pretexte.-

Nu a convocat însă forurile conducătoare ale partidului naţional-ţărănesc, până în prezent.

DIRECTOR GENERAL,

Format A 4 (210×297)

SEFUL SERVICIULUI,

18 Februarie 1941
00071

Isaia Tolan a primit mandat din partea dlui Iuliu Maniu, pentru organizarea colaborării între asociaţiile ardelene, mai ales a "Astrei" cu "Pro Transilvania" şi cu alte societăţi culturale ale refugiaţilor ardeleni, pentru ducerea unei lupte cât mai accentuate pentru cauza Ardealului.

1349

Dos Politic Iuliu Maniu

Serviciul
Biuroul 16768 S 20 MAR 1941
Intrare Nr.
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

00072

OPERAT

Domnule Director General,

20. III. 941
Avizăm favorabil

Dorind a comemora moartea ilustrului om de stat Nicolae Titulescu, care a făcut parte din guvernul prezidat de mine și din Partidul-Național-Țărănesc, cu onoare vă rog să binevoiți a ne aproba ca să se poată întruni comitetul executiv al Partidului Național Țărănesc pentru această comemorare în ziua de 20. III. 1941 orele 18, în casele d-lui profesor universitar D. Gerota din Str. Gogu Cantacuzino N: 9 și a ne elibera cuvenita autorizație.

20. III. 941
De acord.
Colonel [illegible]

D.B.

20. III. 941
Nu se aprobă
[illegible]

Primiți vă rog domnule director general asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Iuliu Maniu
Președintele Partidului Național Țărănesc

20. III. 941
S'a pus în vedere d-lui Avocat-secretar a D-lui Maniu.
Col [illegible]

[illegible]

D-lui Director General al Siguranței Statului
București

00073

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE ALBA IULIA
Serviciul Politiei

No.4879 S.din 18 Martie 1941

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
№ 24491 DIN 21 MAR 1941
DOSAR №

OPERAT

17066 22 MAR. 1941

C A T R E

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Dir.Pol.de Sig.

B U C U R E S T I

Avem onoare a Vă înainta alăturat în copie Nota informativă No.22 din 15 Martie 1941, a Chesturei de Poliţie Alba Iulia, privitor la "Scrisoarea deschisă" către Dl General ION ANTONESCU, Conducătorul Statului Nostru,-pusă în circulaţie de către partizanii Dlui Iuliu Maniu.-

Aceasta notă a fost trimisă de noi Chesturilor şi Poliţiilor din regiunea noastră pentru a lua măsuri de confişcarea ei, iar rezultatul măsurilor luate vor fi raportate de noi Domniei Voastre la timp.-

INSPECTOR DE POLITIE:
Păuşan Gavrilă

SEFUL SERVICIULUI:
Nicolae Dumitru

C O P I E

00074

Chestura Politiei Municipiului Alba Iulia

NOTA INFORMATIVA

No.22 din 15 Martie 1941.

Suntem informaţi din sursă demnă de incredere că printre partizanii Dlui Iuliu Maniu circulă o "Scrisoare deschisă" adresată Dlui General ANTONESCU, Conducătorul Statului, prin care i se aduc grave invinuiri si acuze, pentru faptul că a lăsat armata germană să intre în Tară, fără a-i pune anumite condiţiuni, aşa cum au făcut-o si celelalte State, care au intrat in Pactul Tripartit.-

Scrisoarea este şapirografiată şi circulă din mână în mână numai intre partizanii de absolută incredere, şi numai printre intelectuali.- P. A.

Am luat măsuri pentru a ajunge in posesiunea unei astfel de scrisori.-

Chestor
ss.Dr.Liviu Murgău.

C O P I E

NOTA INFORMATIVA

No.22 din 15 Martie 1941.

Suntem informaţi din sursă demnă de încredere că printre partizanii D-lui Iuliu Maniu circulă o scrisoare deschisă adresată D-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, prin care i se aduc grave învinuiri şi scuze, pentru faptul că a lăsat armata germană să intre în ţară, fără a-i pune anumite condiţiuni, aşa cum au făcut-o şi celelalte State care au intrat în Pactul Tripartit.

Scrisoarea este şapirografiată şi circulă din mână xxxxx în mână numai între partizanii de absolută încredere şi numai printre intelectuali.

----

p.conf.

C.D.

00076

Jurnal No.17066 din

22 Martie 1941

31 Martie 1941

M. Gavrea

N O T A

Suntem informaţi că printre partizanii lui Iuliu Maniu, circulă o scrisoare deschisă, adresată Domnului General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, prin care i se adresa grave învinuiri şi scuze, pentru faptul că a lăsat armata germană, să intre în ţară, fără a-i pune anumite condiţiuni, aşa cum au făcut-o şi celelalte state care au intratx în Pactul Tripartit.

Scrisoarea este şapirografiată şi circulă din mână în mână numai printre partizanii de absolută încredere şi numai pentru intelectuali.

Se vor lua măsuri pentru confiscarea ei.

Comunicat:

Inspectoratelor regionale de politie

Inspectoratului General al Jandarmeriei

Prefecturei Politiei Capitalei.

C.D.

SECRET

3261

00077

Jurnal No.17066 din
22 Martie 1941
31 Martie 1941

N O T A

Suntem informaţi că printre partizanii lui Iuliu Maniu, circulă o scrisoare deschisă, adresată Domnului General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, prin care i se adresa grave învinuiri şi scuze, pentru faptul că a lăsat armata germană, să intre în ţară, fără a-i pune anumite condiţiuni, aşa cum au făcut-o şi celelalte state care au intrat în Pactul Tripartit.

Scrisoarea este şapirografiată şi circulă din mână în mână numai printre partizanii de absolută încredere şi numai pentru intelectuali.

Se vor lua măsuri pentru confiscarea ei, şi pentru descoperirea autorilor şi colportorilor.-

-----

Comunicat:

Inspectoratelor regionale de politie

Inspectoratului General al Jandarmeriei

Prefecturei Politiei Capitalei.

CORPUL DETECTIVILOR 17 Aprilie 1941

Grupa I-a.

02210

OPERAT

R E F E R A T

Potrivit delegaţiunei primite de a verifica alăturata notă informativă, am onoare a raporta:

Printre partizanii Dlui. Iuliu Maniu, în prezent nu circulă nici o scrisoare deschisă adresată Dlui. Gral. Ion Antonescu, prin care să i se aducă invinuiri că „a lăsat armata germană să intre în ţară fără a-i pune anumite condiţiuni, cum au făcut şi celălalte state, care au aderat la pactul tripartit".

O scrisoare în acest sesns, a fost lansată de asociaţia "Ardealul", în cursul lunei Decemvrie 1940. Această scrisoare a circulat şi printre naţional-ţărănişti şi liberali, fapt raportat la timp de această Grupă.

Rămânem în continuarea informaţiunilor.

Dos. Politic Iuliu Maniu

SECRET

ROMANIA

OPERAT

CONFIDENTIAL 00070

MINISTERUL INTERNELOR

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA

Nr.17.066 S.

CONCEPT

Jurn. Nr. 1 Aprilie 1941.

Dosarul Nr.

Redactat de

Copiat de Haţacu 1.IV.941 ora 10.

CATRE

INSPECTORATUL GENERAL AL JANDARMERIEI.

PREFECTUREI POLITIEI CAPITALEI.

Am onoare a vă trimite alăturat în copie, o notă informativă privitor la "Scrisoarea deschisă" către Domnul General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, pusă în circulaţie de către partizanii lui Iuliu Maniu şi vă rugăm să binevoiţi a da dispoziţiuni pentru confiscarea acestei scrisori, şi pentru descoperirea autorilor şi colportorilor înştiinţând şi această Direcţiune Generală, de rezultatul investigaţiunilor.

/ DIRECTOR GENERAL,

I.Vlasie

SEFUL SERVICIULUI,

St.Iănescu

Format A 4. 210 x 297

Mod. 3

SECR[ET]

ROMANIA

OPERAT CONFIDENTIAL 00080

MINISTERUL INTERNELOR

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLIŢIEI DE SIGURANŢA

No.17066 S.

CONCEPT

Jurn. Nr. 31 Martie 1941

Dosarul Nr.

Redactat de

Copiat de G. Garea 31-III-941 ora 11⁴⁵

J.58.663 (5197) Buc.

CATRE

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE

DIN TOATA TARA AFARA DE ALBA IULIA

J.25962 (5841)-Galaţi J.31496 (2824) Craiova

J.26959 (1434i)-Iaşi J.26959 (1434i) Iaşi

J.28650 (3765) Suceava

Vi se trimite alăturat în copie, o notă informativă, privitoare la " Scrisoarea deschisă " către Domnul General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, pusă în circulaţie de către partizanii lui Iuliu Maniu, binevoind a lua măsuri urgente pentru confiscarea acestei scrisori, raportându-ne la timp rezultatul.

Luaţi măsuri pentru xxxxxxxxx descoperirea autorilor şi colportorilor

DIRECTOR GENERAL,

I.Vlasie

SEFUL SERVICIULUI?

St.Ionescu

Format A 4 (210×297)

Mod. 3

INSPECTORATUL REG DE POLITIE

BUCURESTI

No. 770 Cont

1941 Martie 19

N O T A

D-l IULIU MANIU, împreună cu D-l MIHALACHE şi încă vre'o 8 foşti demnitari, au solicitat guvernului să li se elibereze paşapoarte pentru a asista la înmormântarea lui N. TITULESCU. Până aseară la ora 21, nu se ştia dacă s'au aprobat sau nu paşapoartele solicitate, însă se ştia că Legaţia Italiană a refuzat acordarea vizei pentru aceste paşapoarte.-

----

COMISARUL DE SERVICIU

25 Martie 1941.

ora19,50

00082

3041

Gr. I

Dir Politic Iuliu Maniu

Nr.925.

OPERAT

INSPECTORATUL DE POLITIE BUCURESTI.

Către

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI.

Raportăm că astăzi 25 III la orak 14 a sosit in Braşov D-l IULIU MANIU, cu maşina Nr.893 B. şi a luat masa la hotel" COROANA", la ora 18,30 a plecat spre Bucureşti şi in localitate nu a luat contact cu nici o persoană.

INSPECTOR DE POLITIE.ss.RANZESCU.

TRANSMITE. COMISAR. CIOBANU.

COMISAR DE SERVICIU.

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIA
Serviciul
Biroul
Intrare Nr. 18001
Ziua 25 Luna Martie Anul 941
Anexe Dos.

2665.-

COMISARUL DE SERVICIU

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
№ 27862 DIN 27 MAR 941
DOSAR № Politic Iuliu Maniu

00083

25 Martie 1941.

ora19,50

Nr.925.

OPERAT

INSPECTORATUL DE POLITIE BUCURESTI.

Către

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI.

Raportăm că astăzi 25 III la ora 14 a sosit in Braşov D-l IULIU MANIU, cu maşina Nr.893 B.şi a luat masa la hotel" COROANA", la ora 18,30 a plecat spre Bucureşti şi in localitate nu a luat contact cu nici o persoană.

INSPECTOR DE POLITIE.ss.RANZESCU

TRANSMITE. COMISAR. CIOBANU

COMISAR DE SERVICIU

[signature]

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
DIRECTIA
Serviciul
Biuroul
Intrare Nr. 18713 5 28 MAR 1941
Luna Anul
Dos.

00084

20 Martie 1941

J 19717-941

27.III.
mos

25.III.941
Com. ~~Preş. Cons. Miniştri~~
M. Af. Interne

N O T A

In anturajul domnului Iuliu Maniu se vorbeşte că fostul preşedinte de Consiliu de Miniştri, este foarte afectat de măsurile luate de guvernul român din sugestia germanilor, cari caută să fie lăudaţi numai aceia ce sunt în graţia lor.

Faptul că guvernul n'a luat nici o atitudine pentru încetarea din viaţă a lui Nicolae Titulescu, împiedicând chiar ziarele să vorbească despre acest om politic, în afară de scurte biografii, este viu criticat.

Deasemenea Radio, care este aşa de "limbut" în toate, n'a pomenit nimic de moartea lui N Titulescu, în afară de o ştire telegrafică din Londra, care anunţă moartea sa, la Canne.

Domnul Maniu este hotărât să adreseze o scrisoare domnului General Antonescu, că oamenii cari au adus cândva foloase ţării, chiar cu unele greşeli, merită cel puţin după moarte un altfel de tratament şi să nu se lase străinătăţei calea să creadă că suntem conduşi în totul de germani.

Este dureros-ar fi spus domnul Maniu-ca radio Londra să emită lungi dări de seamă despre moartea lui N Titulescu şi să fie comemorat la radio, de fostul preşedinte al republicei Cehoslovace, Eduard Beneş.-

----

Pol Pol Iuliu Maniu

00085

CONFIDENTIAL

OPERAT

ROMANIA

MINISTERUL INTERNELOR

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA POLIŢIEI DE SIGURANŢA

No. 19717 S - 1 APR 1941 CONCEPT

Jurn. Nr. 30 Martie 1941

Dosarul Nr. Modrea

Redactat de Ganea 28.3.941

Copiat de ref. Haraciu 30.3.941

~~PRESEDINTIEI CONSILIULUI DE MINISTRI~~

MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE.

======

Am onoare a înainta alăturat-spre ştiinţa Dvs.-o notă referitoare la atitudinea D-lui Iuliu Maniu faţă de tăcerea presei româneşti la moartea lui Nicolae Titulescu.

DIRECTOR GENERAL,

Em. Leoveanu

DIRECTOR,

S. Stratilescu

Format A 4 (210×297)

Mod. 3

1. IV. 941

3219

Gr. I pt. verificare

00086

Notă

Se discută în taină că, Domnului Iuliu Maniu i-sa ordonat ca să se ducă la legația germană, iar Dl Iuliu Maniu a răspuns: „Că nu admite ca să i-se ordone deoarece a fost Prim Ministru în țara românească.
Dacă are ceva de spus să vie la el acasă." Trimițându-i-se secretarul legației, ia propus ca să primească a fi Președinte al Consiliului de Miniștri, deoarece Fuehrerul nu admite ca să fie un guvern militar pentrucă ofițerii români desconsideră armata germană.
Fuehrerul preferă un guvern civil iar, Domnul General Antonescu să nu fie decât Conducător al statului.
Dl Iuliu Maniu a răspuns secretarului: „atâta vreme cât Germania nu va mai da înapoi Transilvania și Basarabia El nu se amestecă sub nici o formă în conducerea statului român. 2813

Aceastǎ scenă sa petrecut în tre-nul de Giurgiu n'au putut ști cine erau Dnii.

Dos. Pol Iuliu Maniu

CORPUL DETECTIVILOR

GRUPA I.

16 Aprilie 1941

OPERAT 2694

02205

Văzut

REFERAT

Potrivit delegaţiunei primite de a verifica alăturata notă informativă în care se arată că D-lui Iuliu Maniu i s'ar fi ordonat să se ducă la Legaţia Germană, am onoare a raporta:

In ziua de 21 Februarie a.c. D-l Iuliu Maniu a confiat D-lui Ion Mihalache, că în mod indiscret, că a primit o asemenea invitaţiune prin Dl Strassel dela Legaţia Germană din Bucureşti.-

Faptul cum şi discuţiunile ce au avut loc în jurul său, s'a raportat de această grupă cu nota informativă No.1033 din 22 Februarie a.c.

COMISAR

Dos Polit. Iuliu Maniu Nr. 878
6. IV 941

S.S.I.

5 Aprilie 1941

00088

SECRET

20344

20607

D3

OPERAT

N O T A

Dr.Lupu care a plecat la Predeal să înmâneze scrisoarea redactată sub formă de memoriu - anexată în transcriere - adresată Generalului Antonescu de către Maniu, a comunicat președintelui grupării național-țărăniste că în ziua de 5 Aprilie a.c. va fi primit de Conducătorul Statului la prânz și eventual reținut la dejun.

Numai după ce Dr.Lupu va comunica telefonic că a înmânat memoriul, exemplarele pregătite pentru a fi difuzate vor fi răspândite.

Se menționează că într'o primă redactare în scrisoare exista fraza "această politică nu poate fi aprobată și executată de armată și poporul român", care apoi în textul definitiv a fost modificată în forma "ar constitui o gravă greșeală politică, pe care națiunea română nu o poate concepe, nu o poate agreia......"

DOMNULE GENERAL,

Ultimele evenimente din Peninsula Balcanică, în special refuzul Jugoslaviei de a se alătura la Pactul Tripartit şi schimbarea regimului din acest Stat, aliat al nostru, ating în mod direct România şi pot avea repercursiuni catastrofale pentru noi. Efectul acestor repercursiuni nu se poate evita decât printr'o precizare clară a atitudinei României şi prin luarea unor măsuri urgente.

In această grea situaţie, plină de răspunderi pentru toţi, conducerea Partidului Naţional-Ţărănesc ţine şi acum, ca întotdeauna să-şi manifeste punctul său de vedere.

Conflictul armat dintre Germania şi Jugoslavia cu greu va putea fi evitat. Imprejurarea că România s'a alăturat Pactului Tripartit, poate să îndemne - evident fără temeiu - Germania şi Italia să ceară dela noi două lucruri: să permitem ca ofensiva germană să se deslănţuie contra Jugoslaviei, pe teritoriul nostru, la frontiera româno-jugoslavă, şi apoi ca armata noastră să participe la acţiunea armatei germane, alături de Germania.

Aceste cereri sunt însă dela început inadmisibile.

Poporul românesc a trăit în trecut întotdeauna în relaţii de prietenie cu poporul jugoslav. In prezent şi în viitor între noi şi această naţiune există o strânsă comunitate de interese şi trebuie să existe o strânsă solidaritate de acţiune. In afară de aceasta, Statul nostru a semnat un tratat de alianţă

cu Jugoslavia, tratat care până în prezent n'a fost denunțat și care implică pentru noi obligația elementară de a nu îngădui, de pe teritoriul nostru, o acțiune militară în contra ei. Cu atât mai mult o participare directă a României la o astfel de agresiune ar constitui o gravă greșală politică, pe care națiunea română nu o poate concepe, nu o poate agrea, ar constitui o greșală istorică de neiertat, dacă România ar contribui în orice formă la slăbirea Jugoslaviei și la pătrunderea unei noui puteri în Balcani, ceiace ar primejdui grav libertatea și securitatea națiunilor balcanice.

Nu este nici un an decând țara noastră a suferit cele mai grave și mai nedrepte amputări ale teritoriilor locuite de frați. A încerca în asemenea situațiuni să se dea armatei și sufletului național alte obiective, decât refacerea vechilor hotare firești ale țării, ar însemna să se falsifice adevăratele idealuri ale națiunii.

Țara se cutremură la gândul că în loc de lupta pentru interesele ei firești, să se vadă angajată în acțiuni străine de aspirațiile ei cele mai sfinte, cu riscul de a se transforma în teatrul unui războiu devastator și sângeros.

Insfârșit, la toate acestea se adaogă, Domnule General, perspectiva unor consecințe grave pentru revendicările naționale în momentul încheierii păcii generale. Imixtiunea României în războiul actual contra democrațiilor occidentale n'ar corespunde nici sentimentului public, nici intereselor țării noastre.

Partidul Național-Țărănesc, ca expresie ideală și sinceră a opiniei publice românești ține să protesteze în modul cel mai categoric contra intențiunii de a se îngădui o agresiune a armatei germane de pe

./.

teritoriul nostru, cât și a participării directe a armatei noastre contra Jugoslaviei.

Primiți asigurarea distinsei mele consideraţiuni.

Iuliu Maniu

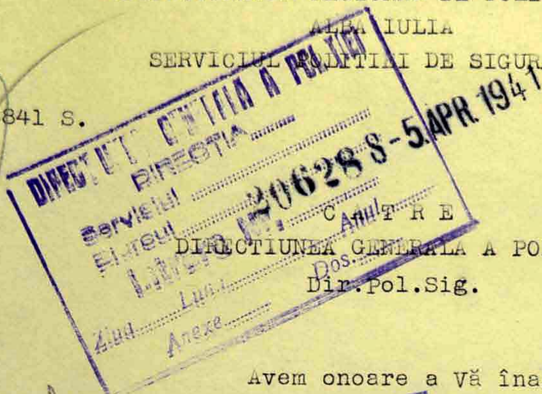
București 4 Aprilie 1941.

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE "MUREŞ"
ALBA IULIA
SERVICIUL POLITIEI DE SIGURANTA

Nr.6841 S. 31 Martie 1941

00092

CĂTRE

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Dir.Pol.Sig.

BUCUREŞTI

Avem onoare a Vă înainta mai jos în copie,o notă informativă,privitor la activitatea politică a Dlui Iuliu Maniu,rugându-Vă să binevoiţi a lua cunoştinţă de conţinut.-

OPERAT

p.INSPECTOR DE POLITIE:
Murgău Liviu

SEFUL SERV POL SIG.
Nicolae Dumitru

COPIE.- NOTA INFORMATIVA Nr.6 Reg.Spec.

Fostul ministru Dr.GROZA PETRU,înapoindu-se zilele trecute dela Bucureşti,a provestit într'un cerc intim de aici, că l-a vizitat la Bucureşti pe Dl.IULIU MANIU,care în cursul convorbirei ce a avut cu dânsul,i-a arătat că cu toate că în general nu aprobă principiile adoptate de Dl. General Ion Antonescu,nu înţelege să-i facă acestuia vreo greutate.Recunoaşte şi D-Sa că în împrejurările actuale, nu s'ar găsi o persoană mai potrivită care ar putea face faţă situaţiei politice actuale.-

Spunea că Dl.Maniu este un aderent hotărât al Angliei, fiind convins că Anglia va căştiga războiul.-

Dl.Petru Groza a mai afirmat că,partidul Dlui Maniu s'ar fi reorganizat complect,având în întreaga ţară organizaţii bine puse la punct.-

In fruntea organizaţiei judeţului Hunedoara ar fi fost designat Ilie Lazar fostul preşedinte al organizaţiei din Sighet.-

Mai spunea că germanii,prin baronul Kilinger,Ministrul Germaniei la Bucureşti,ar fi încercat o apropiere de Dl.Maniu,în care scop susnumitul ar fi avut o convorbire mai lungă cu Dl. M.Popovici fostul ministru de finanţe,Dl. Maniu însă ar rămânea neînduplecat pe lângă politica sa.-

----

S.S.I.

6 Aprilie 1941

Văzut

Cabinetul 11.IV.941
Se va trece în dosarul cu chestiunile politicei interne.

N O T A

Naţional ţărăniştii şi audienţa Doctorului Lupu la Conducătorul Statului.

In seara zilei de 5 Aprilie a.c. Dr.Lupu şi prof.Hudiţă s'au întors în Bucureşti şi imediat au avut la domiciliul lui Maniu o consfătuire cu acesta şi cu alţi fruntaşi ai grupării naţional ţărăniste.

Dr.Lupu a arătat că a fost primit împreună cu prof.Hudiţă de Gen.Antonescu, care i-a reţinut la dejun şi cu care au avut apoi o conversaţie de 3 ore, cele discutate referindu-se asupra tuturor chestiunilor interne şi externe la ordinea zilei.

In chestiunea al cărei obiect l-a format scrisoarea-memoriu al lui Maniu, Dr.Lupu a arătat celorlalţi fruntaşi naţionali ţărănişti că Gen. Antonescu i-a declarat cum că nu va participa direct la o acţiune militară împotriva Jugoslaviei, dar că în ce priveşte plecarea trupelor germane după teritoriul român, aceasta este o chestiune ce rămâne de văzut.

In ce priveşte chestiunile interne, Gen. Antonescu a spus că nimeni nu se amestecă în politica internă a Statului român şi că toate încercările în această privinţă au fost respinse, chiar şi cea făcută cu prilejul ultimei întrevederi dela Vien-

avută cu mareşalul Goering.

O parte importantă a conversaţiilor a fost consacrată raporturilor dintre Gen. Antonescu şi gruparea naţional-ţărănistă, Conducătorul Statului declarând a avea impresia că Maniu îi face dificultăţi.

Dr. Lupu şi prof. Hudiţă au replicat că Maniu se socoteşte jicnit, fiindcă a cerut să fie primit de către Conducătorul Statului, iar acesta i-a trimis cererea înapoi spunând că nu are dată; preşedintele grupării naţional-ţărăniste a trimis-o din nou, datată, dar n'a mai primit nici un răspuns.

Gen. Antonescu i-a spus D-rului Lupu că Maniu i-a aplicat acelaş tratament pe vremea când era preşedintele Consiliului.

Conducătorul Statului a mai declarat că Maniu nu poate fi ţinut la curent cu toate afacerile de Stat, deoarece din cercurile sale se comit indiscreţiuni.

Intrevederea a decurs, după impresia celor primiţi în audienţă, în modul cel mai cordial, iar cercurile naţional-ţărăniste conducătoare declară că în urma acestor conversaţii s'a produs o uşoară destindere între gruparea naţional-ţărănistă şi Gen. Antonescu, dar că raporturile viitoare depind în mod natural de atitudinea Conducătorului Statului.

După sosirea în Capitală a D-rului Lupu şi prof. Hudiţă, scrisoarea-memoriu a lui Maniu a început să fie răspândită de către naţional-ţărănişti sub formă de manifest.

Sursă serioasă

Dos. Pol. Iuliu Maniu

INSPECTORUL REGIONAL DE POLITIE

B U C U R E S T I

OPERAT 00095

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI
DIRECŢIA
Serviciul
Biuroul 21247 S - 7 APR 1941
Intrare Nr.
Anul
Ziua Luna Dos.
Anexe

No.1427 C.

1941 Aprilie 4

Raportat la timp

N O T A

In cercurile maniste se vorbeşte că D-l IULIU MANIU, a avut o întrevedere îndelungată cu Ministrul Jugoslaviei din Bucureşti.-

----

Dos Politic Iuliu Maniu

Cerem 00096

S. S. I.

8 Aprilie 1941.

SECRET

20491

D3

N O T A

Situaţia în cercurile politice.

Liberalii.

1. Fruntaşii liberali se declară surprinşi de faptul că Maniu a trimis o scrisoare-memoriu Generalului Antonescu fără să întrebe în prealabil pe Dinu Brătianu dacă eventual nu vrea să o semneze împreună.

Cercurile liberale şi în special partizanii colaborării celor două grupări învinuesc pe Maniu că a vrut să-i devanseze în această chestiune, ştiind că astfel şi-ar putea câştiga suplimentar o oarecare popularitate.

Maniştii răspund că negocierile ar fi durat prea mult, că situaţia impunea o intervenţie urgentă, iar că gruparea naţional-ţărănistă va fi bucuroasă să constate că şi liberalii adoptă o atitudine publică similară.

2. In ziua de 8 Aprilie a.c., atât în cursul dimineţii cât şi după amiezii, la locuinţa lui Dinu Brătianu s'au întrunit numeroşi fruntaşi liberali, discuţiile purtându-se asupra atitudinii grupării faţă de ultimele evenimente.

Inainte de a-şi preciza atitudinea, Dinu Brătianu căutând să aibă o întrevedere cu Maniu şi chemând telefonic locuinţa preşedintelui grupării naţional-ţărăniste i s'a răspuns că acesta este plecat în Ardeal pentru două zile spre a se informa asupra stării de spirit de acolo, în legătură cu evenimentele recente.

Dinu Brătianu a avut apoi o scurtă întrevedere cu Mihai Popovici, care l-a pus la curent cu informațiile deținute de național-țărăniști.

Din consfătuirile fruntașilor liberali punctul de vedere al grupării se precizează până în momentul de față în modul următor:

a) România, deși s'a situat într'o poziție dificilă prin faptul că și-a pus teritoriul la dispoziție ca bază de operații a trupelor germane, totuși trebuie să evite de a se angrena în războiul balcanic, în care nu o chiamă interesele sale.

b) Atitudinea Uniunii Sovietice față de evenimentele din Balcani este de natură să îngrijoreze România, iar din acest punct de vedere trebuesc puse în funcție garanțiile date de Axă, cu privire la integritatea teritoriului român.

c) Indeplinirea obligațiilor Axei nu trebue să aibă nici o repercursiune asupra politicei interne, și nici asupra politicei economice, în sensul că principalele ramuri de activitate trebuie să rămână în mâna românilor, iar în ce privește aprovizionarea este nevoie să se asigure mai târziu cele necesare populației românești.

d) România trebuie să-și înzecească eforturile pentru a organiza și dota armata, ca să poată corespunde cerințelor, la momentul oportun.

Dinu Brătianu a fost convins de amicii săi să ia o atitudine publică față de ultimele evenimente, deoarece s'a spus că gruparea național-țărănistă a luat-o înainte și că astfel a fost în acord cu sentimentul public.

Conducerea grupării liberale pregătește o scrisoare adresată Generalului Antonescu care va fi semnată de Dinu Brătianu și în care se va

./.

preciza atitudinea grupării.

După înmânarea scrisorii, aceasta va fi răspândită în public sub formă de manifest.

3. Faţă de obiecţiile aduse de către o parte dintre fruntaşii liberali că în împrejurările actuale apariţia ziarului "Românul" nu este oportună, întrucât aceasta n'ar putea să exprime un punct de vedere aparte şi ar fi menit să mărească numărul gazetelor dirijate, după lungi discuţii, gruparea liberală a hotărît să amâne apariţia acestei publicaţiuni.

Naţional-ţărăniştii.

1. In legătură cu plecarea lui Maniu în Ardeal, apropiaţii săi afirmă că preşedintele grupării naţional-ţărăniste va lua contact cu Ionel Pop, care are unele însărcinări speciale din partea preşedintelui grupării.

Totuşi, fruntaşii naţional-ţărănişti manifestă, în cerc restrâns convingerea că deplasarea lui Maniu are şi alte obiective şi că a plecat din Capitală ca să se sustragă atenţiunii publice, pentru a avea câteva intrevederi importante.

2. Mihalache, care fusese chemat în Capitală de Maniu, n'a sosit în Bucureşti în cursul zilei de 7 Aprilie a.c., anunţând însă printr'unul din secretarii săi, Popescu-Mehedinţi, că soseşte în ziua de 8 Aprilie crt.

Probabil că de data aceasta Mihalache va locui la Popescu-Mehedinţi şi nu la Nestor Badea, unde descindea de obiceiu.

3. Fruntaşii naţional-ţărănişti anunţă apropiaţilor lor că în cel mult două zile se va cunoaşte o nouă acţiune întreprinsă de Maniu, asupra căreia acesta păstrează cel mai strict secret, chiar faţă de intimii săi.

Sursă serioasă.

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
SERVICIUL RADIO

RADIOTELEGRAMĂ

Transmisă din Constanţa Nr. 559, cuvinte 342, luna IV, ziua 9, ora 13, minute 00

Primită la Bucureşti, luna IV, ziua 9, ora 15, minute 10

Directiunea Generală a Poliţiei Bucureşti.-

In localitate se găseşte venit din seara zilei de 7 Aprilie dl.Dr.Iuliu Maniu şi locuieşte la hotelul Francez, fiind însoţit de dl.avocat Rachitan.D-sa a luat legătură cu dl.Lepădatu,fost şef al organizaţiei naţional ţărăniste din jud.Constanţa şi cu câţiva din foştii conducători.Pretinde că este venit să se recreeze,fiind surmenat şi că va sta 3-4 zile la Constanţa,în cazul că nu va fi chemat la Bucureşti,în care caz va trebui să plece.Se interesează de felul cum este privit de opinia publică guvernul Antonescu şi dacă armata germană se poartă civilizat cu publicul român.S'a interesat dacă capii mişcărei legionare mai activează şi dacă sunt dispăruţi. La o întrebare pusă,dacă ne vom reîntoarce în curând în Ardealul cedat,a răspuns că nu speră nimic în prezent,dar la terminarea răsboiului,poate o să ni se facă dreptate.La o altă întrebare pusă,dacă vor învinge germanii sau anglo-saxonii,a răspuns că aceştia din urmă vor învinge şi că atunci desigur ni se va face dreptate.Intimilor săi le-a confiat că,după întoarcerea dlui.General Antonescu în ţară a fost solicitat

p. Conformitate,

./.

M. O., Imprimeria Centrală — Md. 2.

de D-sa să aibă o întrevedere schimbând păreri asupra situaţiei interne şi externe. In urma acestei convorbiri, dl. Iuliu Maniu a dat ordin partizanilor, lucru spus şi celor dela Constanţa, să dea concurs nelimitat guvernului şi Miniştrilor săi din guvern. Vechiul plan de organizare a cooperaţiei şi cadrele organizate de naţional ţărănişti, actualul guvern şi-l însuşeşte şi cei solicitaţi să dea sprijinul necondiţionat realizărei lui. In materie de politică internă, dl. Maniu se arată destul de îngrijorat. In politica externă, a spus că Italia sprijină încă pe unguri în detrimentul României şi că D-sa intenţionează împreună cu alţi şefi de partide să facă un demers pe lângă Generalul Antonescu, Conducătorul Statului, ca D-sa să intervină la Führerul Hitler, în scop de a tempera acest sprijin italian. In ce priveşte răsboiul, a spus că trebuie să ne menţinem neutralitatea cu orice preţ, întrucât cu oricine vom intra în răsboiu, ruşii ne vor ataca imediat.

Astăzi sau mâine, şi-a exprimat dorinţa să plece prin satele evacuate de germani actualmente colonizate cu macedoneni.-

Inspector Baicu

No. Of. 3050.

Emanoil C.

00100

CORPUL DETECTIVILOR

GRUPA I

9 Aprilie 1941

S.serioasă

2515

No.3.

Dl Maniu a dispărut în dimineaţa de 7 Aprilie a.c. dela locuinţa sa din Bucureşti lăsând consemn că a plecat în Ardeal.-

Se afirmă însă că Dl Maniu s'ar afla în Bucureşti, într'un loc secret, unde s'ar întâlni cu diferite personalităţi politice şi diplomatice.-

----

Se află la Constanţa unde a sosit în cursul zilei de 8.IV- venind cu automobilul dela Galaţi — (Ziarele de azi 9.IV.)

9.IV

Se va cere la Ctin lui Ba... rezultatul dispoziţiilor date de mine asupra comandantului de serviciu dela Inspectorat

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
SERVICIUL RADIO

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
No. 3561 DIN 9 APR 941
Dosar No.

RADIOTELEGRAMĂ

OPERAT

Transmisă din Constanţa Nr. 559, cuvinte 340, luna ..., ziua ..., ora ..., minute ...

Primită la Bucureşti, luna ..., ziua 9, ora 15, minute ...

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
DIRECŢIA ...
SERVICIUL ...
Biroul ...
Intrare Nr. 00101
Ziua ... Luna ... Anul ...
Anexe ... Dosar ...

23140 S 15 APR 194

9 IV 941.
La buletinul cel mare.

Direcţiunea Generală a Poliţiei Bucureşti.

In localitate se găseşte venit din seara zilei de 7 Aprilie dl. Dr. Iuliu Maniu şi locuieşte la hotelul Francez, fiind însoţit de dl. avocat Rachitan. D-sa a luat legătură cu dl. Lepădatu, fost şef al organizaţiei naţional ţărăniste din jud. Constanţa şi cu câţiva din foştii conducători. Pretinde că este venit să se recreeze, fiind surmenat şi că va sta 3-4 zile la Constanţa, în cazul că nu va fi chemat la Bucureşti, în care caz va trebui să plece. Se interesează de felul cum este privit de opinia publică, guvernul Antonescu şi dacă armata germană se poartă civilizat cu publicul român. S'a interesat dacă capii mişcărei legionare mai activează şi dacă sunt dispăruţi. La o întrebare pusă, dacă ne vom reîntoarce în curând în Ardealul cedat, a răspuns că nu speră nimic în prezent, dar la terminarea răsboiului, poate o să ni se facă dreptate. La o altă întrebare pusă, dacă vor învinge germanii sau anglo-saxonii, a răspuns că aceştia din urmă vor învinge şi că atunci desigur ni se va face dreptate. Intimilor săi le-a confiat că, după întoarcerea dlui. General Antonescu în ţară, a fost solicitat

./.

p. Conformitate,
Iordăchescu

de D-sa să aibă o întrevedere schimbând păreri asupra situaţiei interne şi externe. In urma acestei ~~convorbiri~~ întrevederi, dl. Iuliu Maniu a ~~dat ordin partizanilor, lucru spus şi celor dela Constanţa, să dea concurs nelimitat guvernului, şi Miniştrilor săi din guvern.~~ a arătat că guvernul îşi însuşeşte Vechiul plan de organizare a cooperaţiei şi cadrele organizate de naţional ţărănişti, ~~actualul guvern şi-l însuşeşte~~ astfel că şi cei solicitaţi să dea sprijinul necondiţionat pt. realizărea lui. In materie de politică generală internă, dl. Maniu se arată destul de îngrijorat. In politica externă, a spus că Italia sprijină încă pe unguri, în detrimentul României şi că D-sa intenţionează, împreună cu alţi şefi de partide, să facă un demers pe lângă Generalul Antonescu, Conducătorul Statului, ~~ca D-sa~~ să intervină la Führerul Hitler, în scop de a tempera acest sprijin italian. In ce priveşte atitudinea României faţă de războiul actual, a spus că trebuie să ne menţinem neutralitatea cu orice preţ, întrucât cu oricine vom intra în războiu, ruşii ne vor ataca imediat.

~~Astăzi sau mâine,~~ Dl. Iuliu Maniu şi-a exprimat dorinţa să plece prin satele evacuate de germani ~~actualmente~~ în present colonizate cu macedoneni.-

Inspector Baicu

No.Of.3050.

ss. Insp. Constanța

Emancil C.

00102

S.S.I.

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI
DIRECŢIA
Serviciul
Biuroul 23935 8 17 APR 1941
Intrare Nr.
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

Aprilie 1941

SECRET

20984

OPERAT

18.IV Insp. Constanţa a raportat ceva? telegr. Să i se ceară să fie ţinut în curent cu orice informaţiuni privitoare în această

N O T A

Activitatea desfăşurată de Maniu la Constanţa.

Iuliu Maniu, a primit la Constanţa vizitele lui Lepădatu, Dan Alecu, Ţifrea, învăţător în comuna Dulgherul (Constanţa), av. Victor Duşa, fostul şef al tineretului naţional-ţărănist local, Ovidiu Ghia, fruntaş al aceluiaşi tineret; deasemeni a avut convorbiri cu Jean Papunof, restaurator la localul căruia a luat de câteva ori cafeaua cu lapte.

Maniu a declarat că prezenţa sa la Constanţa este datorită faptului că întrucât la Bucureşti primeşte zilnic prea multe vizite, nu ar fi putut să se repauzeze cu ocazia Sărbătorilor Paştelui.

Din convorbirile pe cari le-a avut cu diferiţi săi amici rezultă că Maniu se interesează atât de cadrele grupării naţional-ţărăniste, dând îndrumări ca acestea să rămână intacte, deoarece are convingerea î refacerea organizaţiunilor politice, cât şi de Mişcarea Legionară cerând informaţiuni asupra conducătorilor şi asupra forţei organizaţiei locale a acestei mişcări.

Deasemeni, Maniu se interesează despre atitudinea populaţiei româneşti faţă de prezenţa trupelor germane, precum şi despre ce crede opinia publică în ce priveşte situaţia teritoriilor înstrăinate.

Referitor la situaţia internaţională, Maniu şi-a exprimat convingerea în victoria Angliei, a apreciat ca nepotrivită intervenţia Ungariei în

Jugoslavia şi a declarat că Germania,în cazul când, nu va debarca în Anglia în şase luni,atunci va porni o acţiune contra Uniunii Sovietice,în scop de diversiune faţă de eventualul eşec al acţiunii sale contra Marei Britanii.

Sursă serioasă.

Dos. Politic Iuliu Maniu 00104

OPERAT

ROMÂNIA

MINISTERUL INTERNELOR

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

DIRECȚIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA.

Nr.23935 S. 21 Aprilie 1941.

Cifrat

TELEGRAMA CIFRATA

INSPECTORATULUI REGIONAL DE POLITIE
C O N S T A N T A

Suntem informaţi că Iuliu Maniu aflându-se de sărbători în localitate, desfăşoară o intensă activitate politică, interesându-se şi de mişcarea legionară.

Luaţi măsuri de strictă observaţiune ţinându-ne la curent cu orice informaţiuni în această privinţă.

DIRECTOR GENERAL AL POLITIEI,
General de Divizie
Em.Leoveanu

p.conformitate,

Format A 4.
(210×297)

Model 2.

ROMÂNIA

MINISTERUL INTERNELOR

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

DIRECȚIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA.

Nr.23935 S. 21 Aprilie 1941.

y.26306/30/IV 941

TELEGRAMA CIFRATA

INSPECTORATULUI REGIONAL DE POLITIE
CONSTANTA

Suntem informaţi că Iuliu Maniu aflându-se de sărbători în localitate, desfăşoară o intensă activitate politică, interesându-se şi de mişcarea legionară.

Luaţi măsuri de strictă observaţiune ţinându-ne la curent cu orice informaţiuni în această privinţă.

DIRECTOR GENERAL AL POLITIEI,
General de Divizie
Em.Leoveanu

p.conformitate,

ROMÂNIA

MINISTERUL INTERNELOR

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

DIRECŢIUNEA Inspectoratul Regional de Poliţie.

OPERAT

00106

Direcţiunei G-rale a Poliţiei

Direcţia Pol. de Siguranţă

No. 6504 16 Aprilie 1941.

Gr. Ia instrucţiuni

Avem onoare a înainta alăturata notă informativă, relativ la svonurile ce circulă în cercurile naţional ţărăniste din C-Lung, cu privire la un memoriu ce Dl. Iuliu Maniu, l'ar fi înaintat D-lui General Antonescu Conducătorul Statului.

INSPECTORUL REGIUNEI DE POLITIE BUCURESTI

Şeful Serv. Sig-ţă,

Grupa I

a semnalat cu nota 2439 din 6 Aprilie 1941

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI
DIRECTIA
Serviciul
Biuroul
Intrare Nr. 25033 S 25 APR. 1941
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

3359

Format A 4. (210 X 297) Model 2.

N o t ă.

In cercurile apropiaţilor Dlui Mihalache, se afirmă că Dl. Iuliu Maniu, ar fi înaintat spre afârşitul săptămânei trecute, Domnului General Antonescu Conducătorul Statului, un memoriu prin care roagă pe Dl General să nu ia atitudine contra Jugoslaviei, deoarece aceştia ar fi fost loaiali faţă de noi când au refuzat să primească Banatul românesc drept dar pentru intrarea lor în pactul tripartit, şi dacă nu ne-am bătut cu Ruşii şi Ungurii, nu trebue să ne răsboim cu Jugoslavia.

Memoriul l`ar fi predat prin Dl Dr. N. Lupu, şi ar fi fost făcut în urma intervenţiei ambasadei Jugoslave din Bucureşti, pe lângă Dl. Iuliu Maniu, în ziua de Joi 3 aprilie a.c.

----oOo___

D. O. Dir. III 28 Aprilie 1941 00103

Grupa I-a
Pentru conformare -

D. Col. [illegible]

Nota N-o 2867

- dl. IULIU MANIU intenţionează să intensifice activitatea politică, în cursul lunei Maiu a.c.

In prealabil va avea loc o consfătuire a principalilor fruntaşi naţional-ţărănişti - probabil chiar în cursul săptămânei curente-, pentru a se discuta noul plan de acţiune, care va viza următoarele obiective:

- Reorganizarea cadrelor partidului, din întreaga ţară.

- Organizarea unei prese a partidului şi creerea fondurilor necesare pentru susţinerea ei.

- Intensificarea acţiunei revizioniste. In acest scop dl. IULIU MANIU ar proecta constituirea unei asociaţii naţionale - în genul asociaţiei PRO TRANSILVANIA -, cu denumirea LIGA NATIONALA PENTRU REFACEREA GRANITELOR DE VEST.

Dl. IULIU MANIU va avea săptămâna aceasta, întrevederi cu d-nii DINU BRATIANU, profesor Dr. C. ANGHELESCU, GHEORGHE BRATIANU, STELIAN POPESCU, Gh. MI-

./.

Luat nota - Opranu

RONESCU, A.C. CUZA, etc., spre a-i consulta asupra organizării acestei asociaţii.

Seful grupării naţional-ţărăniste doreşte ca înainte de a începe acţiunea de mai sus, să aibă o întrevedere cu dl. General ANTONESCU, pentru a-i expune planul său de activitate în problema revizionostă. El consideră imperios necesară o applificare a acţiunei revizioniste, pentru a se arăta că hotărîrile arbitrajului dela Viena nu pot rămâne definitive.

Direcţiunea Generală a Poliţiei urmăreşte chestiunea.

- sursa C.D.

Nota n° 2869

- Un grup de intelectuali ardeleni, simpatizanţi ai d-lui IULIU MANIU, pregătesc editarea unei reviste săptămânale, cu caracter revizionist, la Alba Julia.

Revista va fi condusă de IONEL POP. La ea va colabora în special tineretul ardelean, apropiat politicei d-lui MANIU, ţinându-se la gruparea întregului tineret ardelean, în jurul acestei reviste.

Direcţiunea Generală a Poliţiei urmăreşte chestiunea.

- sursă C.D.

Sug

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE -GALATI.- 00110

Nr. 5841. S

Confidenţial

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
№ 42841 DIN 28 APR. 1941
DOSAR №

CATRE

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
DIRECTIUNEA POLITIEI DE SIGURANTA

OPERAT

BUCURESTI

La ordinul D-vs Nr. 17066 din 31 Martie a.c., cu privire la " scrisoarea deschisă " către D-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, pusă în circulaţie de către partizanii lui Iuliu Maniu, avem onoare a vă raporta că din cercetările făcute de organele poliţieneşti în subordine, până în prezent în raza acestui Inspectorat nu s'au răspândit şi nici nu s'au identificat autori sau colportori ai acestor scrisori.-

INSPECTOR REGIONAL DE POLITIE

SEFUL SERVICIULUI

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
DIRECŢIA
Serviciul
Biroul 25962 29 APR 1941
Intrare Nr.
Anexe Dos.

D. O.

Grupa „I"

Pentru confirmare.

din Dos Pol Iuliu Maniu

00111

29 Aprilie 1941

Nota Nr. 2886

- Dl. Iuliu Maniu pregăteşte un memoriu, privitor la revendicările Ardealului, atât cele pe plan extern, cât şi cele din domeniul politicei interne.

In acest memoriu, dl. Iuliu Maniu va căuta să arate că opinia publică ardeleană doreşte, să se ducă o acţiune de amploare, pentru refacerea graniţei de Vest.

Deasemeni, va susţine ca, întrucât din cauza conjuncturei internaţionale, guvernul nu se poate angaja prea mult în această problemă, oamenii politici fără răspundere legală în viaţa statului, să fie lăsaţi şi chiar încurajaţi, în mod tacit, spre a întreprinde acţiunea revizionistă.

Memoriul va fi discutat de dl. Iuliu Maniu, cu ceilalţi fruntaşi naţional-ţărănişti, imediat după reîntoarcerea în Capitală.

Seful Partidului naţional-ţărănesc speră să intensifice acţiunea revizionistă a partidului cu asentimentul Conducerei Statului.

Directiunea Generală a Poliţiei urmăreşte chestiunea.

- Sursă C.D.

Luat notă
N. Georg

No. 140 S.- Anul 1941 luna APRILIE ziua 26.-

CONFIDENTIAL = 00112

INSPECTORATUL DE POLITIE " CONSTANTA "

Către

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI "BUCURESTI"
(Dir.Pol.de Siguranţă)

S'a raportat la timp

La ordinul D-vstră radiotelegrafic cifrat No.-23935 S d din 21 Aprilie a.c.,-avem onoare a vă aduce la cunoştinţă că de noi s'a raportat cu No.3050 din 9 Aprilie a.c.-

In complectare raportăm că, D-l Iuliu Maniu în timpul şederei sale în Constanţa a luat contact cu diferiţi fruntaşi ai fostului partid naţional ţărănesc, între care :Vasile Lepădatu , fost şef al organizaţiei Dan Alecu,fost secretar general al partidului ; Niţă, fost inspector şcolar ; General Cihoschi ; Otavă, învăţător ; Gheorghe Popescu , fost primar al Municipiului Constanţa, etc.-

Nu a luat contact cu nici unul din foştii membrii a-i mişcărei legionare.-

Vizita D-lui Iuliu Maniu în Constanţa,este pusă în legătură cu prescripţiunile medicului curant al Domniei-Sale,care i-a recomandant odihnă şi aer de Mare.-

In convorbirile pe care le-a avut cu persoanele suscitate,D-l Iuliu Maniu şi-a manifestat încrederea în Conducătorul Statului, recomandând amicilor săi politici să dea tot concursul actualului guvern.-

Suntem informaţi că în ziua de 26 sau 27 Aprilie a.c., D-l Iuliu Maniu se va înapoia la Bucureşti.-

INSPECTOR DE POLITIE,

N. Baicu

Nicolae Baicu

Dos Pol Iuliu Maniu

Cunoscute

buletin

1941 Mai 5 D.113

N O T A

Din cercurile D-lui IULIU MANIU, deţin următoarea informaţie :

Inainte ca D-sa să plece la comemorarea dela FLORICA, a avut la locuinţa sa un conciliabul cu persoanele proeminente ale fostului Partid Tărănesc :Dr. LUPU, PAN HALIPA, MIHAIL POPOVICI, etc.-

La FLORICA cele decise în acest conciliabul au fost relatate şi D-lui MIHALACHE, care şi-a însuşit în totul concluziile D-lui IULIU MANIU.-

Chestiunea primordială care a fost în discuţie, a fost memoriu pe care guvernul Român l-a trimis celui german.-

D-l IULIU MANIU este de părere ca Ardealul ,aşa cum l'am avut să ne fie restituit şi să nu se admită formula tranzitorie germană ,prin care se preconizează protectorate insulare, cari să ţină seama de majoritatea populaţiei pe regiuni.-

Astfel acolo unde elementul românesc este în majoritate, regiunea aceaia să aibă protectorat românesc, iar unde majoritatea va fi de partea ungurilor, să fie protectorat unguresc

Germanii ni-au dat asigurări că la încheierea păcei aceste protectorate insulare îşi vor face între ele schimbul de populaţie.-

Deasemeni D-l IULIU MANIU, nu este de părere a se păşi la o acţiune pentru recucerirea Basarabiei, înainte de a ni se retroceda Ardealul.-

Faţă de propunerile Comand. German, ca în cazul unei acţiuni pentru recucerirea Basarabiei, trupele române să nu aibă altă misiune decât aceia de armată de garnizoană, fără a lua parte la luptă, sub motiv că nu suntem motorizaţi, D-l IULIU MANIU, le socotelte ca ofensatoare la adresa armatei române şi frizează anumite consecinţe în viitor.-

§§§§§

INSPECTORATUL REG DE POLIȚIE

S U C E A V A

C ă t r e

Direcţiunea Generală a Poliţiei

Direcţia Poliţiei de Siguranță 1941 Maiu 4.-

B u c u r e s t i.

In referire la ordinul Dvs. No.17066-din 31 Martie 1941,avem onoare a raporta că,din investigaţiunile amănunţite şi cercetările făcute,s'a constat că,până în prezent în regiunea noastră,printre partizanii D-lui Iuliu Maniu,nu a circulat scrisoarea deschisă adresată D-lui Gen eral Antonescu,Conducătorul Statului,prin care i se aduc grave învinuiri.

Deasemenea,până în prezent nu s'au identificat autorii acstei scrisori.-

Măsurile luate de noi se menţin şi de orice constatare se va raporta la timp.-

I n s p e c t o r,
V.Bolocan.

Seful Serviciului,

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
SERVICIUL RADIO

Dir. III 3614

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
№ 38899 DIN 16 APR. 941
DOSAR №

RADIOTELEGRAMĂ

Transmisă din Constanţa Nr. 609, cuvinte 62, luna Aprilie, ziua 15, ora 20, minute 30	
Primită la Bucuresti, luna IV., ziua 16, ora 7, minute 20.	

00115

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
DIRECŢIA
Serviciul
Biuroul
Intrare Nr. 29460 S 12 MAI 194
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
DIRECTIA DE SIG.
BUCURESTI.-

Dintr'o convorbire pe care dl. Iuliu Maniu a avut-o cu dl. Ahita Popa din Bucureşti i-a declarat acestuia că nu vine în Capitală şi nu va părăsi Constanţa decât în ajunul Paştelui, plecând în Transilvania la Sebeş-Criş, unde intenţionează a petrece sărbătorile.

INSPECTRO REGIONAL
Baicu

No.3349.

OPERAT

Văzut

Raportat bul 16.IV

P. Pol. Iulia 00116

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE "MURES"

ALBA IULIA

SERVICIUL POLITIEI DE SIGURANTA

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
No. 19589 DIN 15 MAI 1941
DOSAR No 148 gl

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIA
Serviciul 30282 S 15 MAI
Biuroul
Intrare Nr.
Ziua Luna Anul
Dos.
Anexe

Nr.4879 S.

13 Maiu 1941

C A T R E

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

Dir.Pol.Sig.

OPERAT

BUCURESTI

Urmare raportului nostru Nr.4879 S.din 18 Martie 1941,avem onoare a vă raporta că din cercetările făcute de organele noastre în subordine.până în prezent nu s'a răspândit în regiunea acestui Inspectorat scrisoarea deschisă a Dlui I.Maniu,adresată Dlui General Ion Antonescu,Conducătorul Statului.-

Urmărirea acestei chestiuni şi supravegherea partizanilor Dlui Maniu continuă,şi în caz afirmativ vom raporta.-

INSPECTOR DE POLITIE:
Valer Popovici
[signature]

SEFUL SERV POL SIG.
Stănilă Ioan
[signature]

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE

Ss. Pol. I. Maniu

S III

cu Rap.

f. 17066

Dos Poli... I. Maniu

ROMANIA

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIA
Serviciul
Biuroul
Intrare Nr. 31496 S 19 MAI 1941
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

CONFIDENTIAL. 00117

Ds. Pol. Iuliu Maniu

OPERAT

Inspectoratul Regional de Poliție
CRAIOVA
No. 2824 C
1941 Luna Mai Ziua 17

DOMNULE DIRECTOR GENERAL,

La ordinul Dvs. Nr. 17066-S din 31 Martie 1941, avem onoare a raporta, după cum ne comunică poliţiile în subordine că până în prezent în regiunea noastră nu s'a pus de nimeni în circulaţie „scrisoarea deschisă" adresată D-lui General Antonescu.-

D/ 5 III

/. INSPECTOR REG. DE POLITIE,
Traian Antonescu

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
№ 54883 DIN 19 MAI 1941
DOSAR №

Seful Serv. de Sig.
Neagu Dumitru

DOMNIEI SALE

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL POLITIEI

Direcţiunea Poliţiei de Siguranţă

B U C U R E S T I.

C. 38.437. — M. O., Impr. Centr. — Md. 2

Format A 4
(210 × 297).

DIRECŢIUNEA GENERALA A POLIŢIEI
SERVICIUL RADIO

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
№ 55660 DIN 20 MAI 1941
DOSAR №

RADIOTELEGRAMĂ

Transmisă din A.Iulia	Nr. 911	cuvinte 54	luna Mai	ziua 18	ora ... minute 00
Primită la Bucuresti	luna Mai	ziua 20	ora 3	minute 10	

OPERAT

00118

32008 S 22 MAI 1941

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

BUCURESTI.-

Urmare raportului Nr,15767 din 19 Mai a.c. D-L Iuliu Maniu însoţit de D-l Rachiţan si o Domnisoară au plecat astăzi la ora 11 cu masina Nr.240 Sibiu, in direcţia Făgărasi-Brasov.-

p.Inspector de Politie

Păusan

Nr.of.16207-S

Retinut copia [illegible]

p. Conformitate,

M. O., Imprimeria Centrală — Md. 2

Dos. Pol. Iuliu Maniu

00119

COMISARUL DE SERVICIU

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
Nr. 37799 DIN 24 MAI 1941
DOSAR No

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIA
Serviciul
Biuroul
Intrare Nr. 32672 S 24 MAI 1941
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

19 Maiu 1941

Inspectoratul Bucuresti

Nr.101 35

OPERAT

cupilaș

Chestura Brasov, raportează azi c la orele 13.30 cu masina Nr.240 Sibiu, a sosit in localitate Dl,Iuliu Maniu si a descins la rèstaurantul Coroana unde a luat masa impreună cu Dnii Mihail Popovici, Dr. Vescal, Dl.Prefect din Tg.Mures, Dr.Stoichita dela Sibiu, Dr.Aliman dela Brasov; la ora 14.20, dl.Iuliu Maniu, Popovici şi Vascal s'au dus in camera de corespondentă a restaurantului unde erau mai multi refugiati studenţi, cari s'au plâns Dlui Iuliu Maniu că după terminarea cursurilor ei nu vor mai avea unde sta, iar Dl.Maniu le-a promis tot concursul Dsale.

La orele 16.10, Dnul Maniu a plecat spre Sibiu, insotit de Dnii Vascal, M.Popovici şi Stoichita.

Inspector Regional
ss/Banzescu
Transmite agent Picu

COMISAR DE SERVICIU
[signature]

1941 Iunie 4

00120

N O T A

In cercurile apropriaţilor D-lui MANIU, se spune că un grup de oameni politici ai Ardealului, au solicitat D-lui MANIU, să caute a regrupa un jurul său toate elementele politice de frunte, ale Ardealului, indiferent de nuanţa politică din trecut, pentru ca, uniţi, să poată desfăşura, alături de guvern, o acţiune mai viguroasă pentru descătuşearea Ardealului şi să contra balanseze acţiunea maghiară, care urmăreşte să obţină noui cedări de teritorii româneşti şi, în special până la Mureş.-

Agapa de acum câteva zile, dela restaurantul "MODERN", la care a participat, printre alţii şi preotul MAN, apropriatul D-lui VAIDA VOEVOD, şi acela care în trecut a provocat despărţirea Vaidiştilor de Manişti, este semnificativă.-

Cu toate acestea nu par destul de optimişti, deoarece această reorganizare întâmpină opoziţia D-lor: VALER POP şi LEON SCRIDON.-

D-l LEON SCRIDON, fost ministru Gogist, ar afirma că această acţiune de regrupare a elementelor politice ardeleneşti, în jurul D-lui MANIU, n'ar fi de moment şi n'ar servi astăzi cauzei Ardealului, deoarece nu este "momentul MANIU", ci ar cauza şi mai mult rău intereselor ţării, pentru că acţiunea D-lui MANIU este bine cunoscută la Berlin.-

Numai gruparea acestora în jurul unor personalităţi politice ardeleneşti, cu simpatii vădite la Berlin, ar putea servi cauza românească şi să diminueze acţiunea maghiară.- Şi, în acest scop, D-l SCRIDON, ajutat de alţi oameni politici, ar căuta să stăvilească acţiunea acestora, canalizând-o spre o altă personalitate ardeleană, cu simpatii vădite la Berlin, numai să zădărnicească acţiunea D-lui MANIU.-

§§§§§§

A Politic Iuliu Maniu

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE MURES ALBA IULIA

SERVICIUL POLITIEI DE SIGURANTA 00121

No.19657 S.
din 5 Iunie 1941.

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALA A POLITIEI
№ 65675 ... -7. IUN 1941
DOSAR №

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
DIRECȚIA
Serviciul 36310 S -7. JUN. 1941
Biuroul
Intrare Nr.
Ziua Luna Anul
Anexe Dos.

C A T R E

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI

Dir.Pol.de Siguranţa

OPERAT

BUCURESTI

Avem onoare a Vă trimite anexat in copie nota informativă No.21 din 31 Mai 1941, a Chesturei Sibiu, cu privire la vizita D-lui Maniu la Sibiu.-

p.INSPECTOR DE POLITIE
Păuşan Gavrilă

p.SEFUL SERVICIULUI
Stănilă Ioan

- Fără importanţă
- călătoria la Sibiu semnalată anterior

V.D.III

00122

NOTA INFORMATIVA
Nr.21.
1941 Mai 31

Informaţie sigură.

Subiect:
Vizita Dlui Maniu la Sibiu

La Sibiu a sosit Domnul Iuliu Maniu in ziua de 30 Mai a.c. venind din Bucureşti cu automobilul, descinzând la Hitel Boulevard.

D-sa este in anturajul fraţilor Boilă cari se găsesc in localitate şi cu toată insistenţa acestora este probabil că nu va sta decât maximum 2 zile, după care se va inapoia in Capitală.

Cercurile maniste par a fi oarecum satisfăcute de prezenţa şefului lor la Sibiu, iar din discuţile lor nu s-a putut desprinde vre-un interes politic de actualitate, decât că, toţi consideră pe Dl Maniu ca un bărbat de Stat clar văzător, intrucât D-Sa a prevăzut criza şi scumpetea actuală in cazul trecerei trupelor Germane prin România, părere ce si-a exprimat-o in scris printr-un memoriu pe care -spune ei l-ar fi depus la timp Conducătorului Statului, Domnul General Antonescu.

CHESTOR:
S.Codreanu

ROMÂNIA
CHESTURA POLIŢIEI MUNICIPIULUI SIBIU
Biroul Poliţiei de Siguranţă

Şeful Bir.Sig.
D.Dogaru.

Sa raporta Inspectoratului de Poliţie Mureş

Dos. Politic Iuliu Maniu

123

N O T A

In cercul maniştilor, se spune că D-l IULIU MANIU care se află la Braşov, de câteva zile, unde a fost însoţit de D-l avocat LEUCUTIA, urmează să sosească în Capitală în ziua de 27-28 Iulie 1941 cel mai târziu.-

§§§§§

C.D.
verificat

Chestiune raportată cu amănunte.

CORPUL DETECTIVILOR
No. 1894 din 27 VII 41

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa I-a.

13 August 1941

6875 00124

~~00123~~

Chestura Poliţiei Braşov cu nota telefonică Nr.22497 din 13 August a.c. raportează că azi la orele 10, cu automobilul Nr.893 B. a plecat dela Sibiu spre Braşov.

La orele 13,autpmobilul Nr,893 B. a sosit la Braşov cu un domn necunoscut şi două doamne,care a luat masa la restaurantul "Coroana".şi cari la orele 14 au plecat spre Bucureşti.

Cercetând în Braşov şi Poiana Braşov,a constatat că Dl.Iuliu Maniu nu a sosit cu acea maşină în localitate.

CORPUL DETECTIVILOR
No.3026 din 14-VIII-941

Camera de serviciu Pol Pol Iuliu Maniu 00125
Dir. Gen. a Pol. și Sig. Ora 12.30

Insp. Pol. Buc. OPERAT
Nr. 20932

Chestura Pol. Ploesti ne rap. următoarele:
In dim. zilei de 17 Aug. a.c. a sosit în Sinaia
Dl Iuliu Maniu venind dela Sibiu cu intenția
de a rămâne în Sinaia câteva zile.
In ziua de 18/Aug. a.c. după amiază însă venind,
dela Buc. Dl Pocosu secretarul D-sale cu o scrisoare
dela Dl Ghe. Pop, prin care era chemat urgent
la Buc.
Dl Iuliu Maniu a dat urmare acestei scrisori
cu caracter urgent și a plecat la Buc. în dim.
de 19/Aug. a.c. cu mașina.
Motivele chemării nu se cunosc până în prezent.

Insp. Reg. Comisar
Măcelaru Clăitescu

Comisar Șef
Metuș

Trimis copie C. I și Buletin

Inspectoratul Reg.de Poliţie Alba Iulia 00126 126

Serviciul Poliţiei Siguranţei

OPERAT

Nr.38193 S din 6 Sept.1941

-Tardiv
-Cunoscute
V.D.

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Dir. Pol. Sig.

B U C U R E S T I

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
№ 114228 DIN - 9 SEP. 1941
DOSAR №

Avem onoare a Vă inainta alăturat o notă de informaţiuni primită dela Poliţia Turda, de care Vă rugăm să binevoiţi a lua cunoştinţă.

INSPECTOR DE POLITIE:
V. Popoviciu

SEFUL SERVICIULUI:
I. Stănilă

DIR. GENERALA A POLITIEI
ARHIVA SIGURANTEI
№ 056209 - 9 SEP. 1941
DOSAR № Iuliu Maniu

POLITIA DE RESEDINTA TURDA

Strict-secret

00128

127

NOTA INFORMATIVA Nr.57 din 3 Septembrie 1941.

Verificat:

In seara zilei de 2 August 1941, a sosit in localitate venind dela Alba-Iulia cu o maşină Dl. Iuliu Maniu, insoţit de fostul deputat Dr. Servici.

Numiţii au vizitat pe fruntaşi locali Naţionali-Tărănişti, Dr. Valentin Poruţiu şi Dr. Valer Moldovan, unde s'a discutat asupra evenimentelor externe, politica actuală a ţării precum şi asupra mersului răsboiului din Rusia Sovietică.

Cu aceasta ocazie Dl. Maniu s'a arătat ferm convins in victoria Angliei şi al ţărilor democratice.

Obiect:
Supravegherea Dlui. Iuliu Maniu care in seara zilei de 2 Septembrie 1941 si-a făcut apariţia in oraşul Turda.

Dl. Maniu a găsit justificat răsboiul pornit contra Rusiei Sovietice dar numai până la limitele recucerirei teritoriilor răpite, adecă Basarabia şi Bucovina, deoarece după cum s'a exprimat - o exitindere prea mare a României peste Nistru - ar putea avea repercursiuni ce nu ar fi spre favorul ţării, putând da naştere ulterior la diferite conflicte cu Rusia Sovietică.

Dl. Iuliu Maniu a vorbit in termeni foarte elogioşi despre Dl. Mareşal Antonescu Conducătorul Statului şi Dl. Ministru Mihail Antonescu.

Si-a exprimat admiraţia despre vitejia ostaşilor şi armatei române precum şi despre pregătirea excelentă a Inaltului Comandament Militar.

Comunicat:
1. Insp. Reg. de Pol. Alba-Iulia.
2. Prefectura Jude. Cluj-Turda.
3. Comandantul Garnizoanei Turda.

Incă in aceiaş seară ambii au plecat la Sibiu.

Nu s'au discutat chestiuni in legătură cu pregătirea vre-unei manifestaţiuni şi nici nu s'a pus la cale vre-o acţiune ce ar interesa ordinea şi siguranţa statului.

Informaţiuni sigure şi verificate.

ŞEFUL POLITIEI:
Dr. Cornel Brădeanu.

Dr. Cornel Brădeanu

CORPUL DETECTIVILOR

00125 128

Grupa I-a.

31 August 1941.-

7461

Sigură.-

Nr.30.

Dl. IULIU MANIU a relatat prietenilor săi politici că: în cursul săptămânei expirate s'a întâlnit la Sinaia cu Dl. Manolescu-Strunga care foarte vesel i-a spus că Dl. Mihail Antonescu l-a asigurat că vom avea în curând întregul Ardeal, întrucât posedă o scrisoare a Dlui. Hitler prin care îşi ia această obligaţiune.-

La toate acestea Dl. Maniu a răspuns "să dea Dumnezeu să fie aşa şi nu o simplă promisiune, fiindcă eu cunosc existenţa unei scrisori similare cu diferenţa că în ea se spune că se va ceda Ardealul în întregime Ungurilor.-

In cursul săptămânei acesteia m'am întâlnit la Sibiu cu Profesorul Sturza dela Facultatea din Sibiu şi mare proprietar la Sovata (Sovata a rămas în teritoriul cedat) care mi-a spus că acum câteva zile s'a întâlnit la Sovata cu un Subsecretar de Stat din guvernul maghiar, care i-a relatat că şi guvernul ~~maghiar~~ are o astfel de scrisoare dela Dl. Hitler prin care li se promite că Ardealul li se va ceda în întregime.-

....

Nici ca ... nu poate fi ... !

Dos. Pol. Iuliu Maniu

CORPUL DETECTIVILOR
GRUPA II-a.

No.2818.
15 Sept.1941.

00129

I-13.

Sursă sigură.

D-l 15/9
D-l Tataru
precizări

In cercurile comuniste şi evreeşti din Capitală se comnntează că Dl.Iuliu Maniu ar fi adresat Dlui Mareşal Antonescu un memoriu prin care ar fi cerut sistarea măsurilor ~~presiunii~~ represive faţă de evrei şi încetarea ostilităţilor cu Uniunea Sovietică.-

Deasemeni că Dl.Iuliu Maniu ar fi atras atenţia Conducătorului Statului că va trebui să răspundă pentru faptul că persistă a ţine angajată România într'un război care nu are mici o şansă de victorie, întrucât germanii au pierdut virtualmente războiul.-

In legătură cu acest memoriu se mai colportează svonul că guvernul ar fi intenţionat arestarea Dlui Maniu dar de frica unei reacţiuni a opiniei publice ardelene, s'ar fi renunţat la această măsură.-

----

Văzut

Camera de serviciu
Dir. Gen. a Pol. și Sig.

Dos. Pol. ... 29.VIII.1941
ora 12.20

Secretariat

00130

Ap. I evrotuale

Insp. Pol. Buc.

OPERAT

No 20932

Chestura Pol. Ploești ne rap. următoarele:
In dim. zilei de 17 Aug. a.c. a sosit în Sinaia
Dl Iuliu Maniu venind dela Sibiu cu intenția
de a rămâne în Sinaia câteva zile.
In ziua de 18/Aug. a.c. după amiază însă venind
dela Buc. Dl Pocosu secretarul D-sale cu o scrisoa-
re dela Dl Ghe. Pop, prin care era chemat urgent
la Buc.
Dl Iuliu Maniu a dat urmare acestei scrisori
cu caracter urgent și a plecat la Buc. în dim.
de 19/Aug. a.c. cu mașina.
Motivele chemării ... se cunosc până în prezent.

Insp. Pol.
Măcelaru

Comisar
Vlădescu

Luat ... (?)

Comisar de serv.
Metianu

V ...

Trimis copie C. I. și Buletin

7416

ROMÂNIA

00131

OPERAT

ȚINUTUL BUCEGI

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLIȚIE

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
DIRECTIA POLITIEI DE SIGURANTA.

DIR. GENERALA A POLIȚIEI
ARHIVA SIGURANȚEI
№ 058663 * 19 SEP. 1941 *
DOSAR №

Nr 5197 1941 Septembrie 18

Dosar Politici Iuliu Maniu

La ordinul Dvs. No. 17066 S/941 avem onoare a vă raporta, că scrisoarea deschisă a D-lui IULIU MANIU adresată Domnului Mareşal ION ANTONESCU, în raza acestui Inspectorat, a fost difuzată numai pe teritoriul Municipiului Braşov.-

INSPECTORUL REGIUNEI DE POLITIE BUCURESTI

SEFUL SERVICIULUI,

Dos Pol Iuliu Maniu

Rp.Sp.No.3/ din 10/X.1941.pt.Dl.Dir.Gen.

00132

1. Articolul Nic.Titulescu, pe care l'am predat pers.

2. Chestia bărbatului pol.Dl.Alexandru Vaida.

Un interviu:

Care a fost cauza ce v'a determinat a părăsi linia politică, ~~linie~~ fixe brăzdată de dl.Iuliu Maniu.

a) Energia şi voinţa de fier pe care le vedeam, în persoana Regelui Carol II.

b) Incăpăţânarea Dlui Maniu de a nu ceda nimic din dreptul constituţiei, spunând, că Regele e persoana, care trebuie să ţie cumpâna în mână, şi să domnească nu să guverneze.

c) Eu credeam că printr'o politică de persuasiune faţă de tinereţea Regelui voi putea învinge, însă n'am ţinut cont de camarila care îl anturaja, şi aşa m'am înşelat.

d) După ce am văzut că Regele doreşte o dictatură pentru moment credeam, că în ţara românească dictatura faţă de elementele turburătoare n'ar strica, am rămas credincios Regelui.

e) Nici când n'am cugetat că, Regele in ce priveşte partea sentimentală să fie atât de slab, că pentru o femeie e în stare a merge până la ruină.

f) Cred că după dureroase experienţe, o ţară fără libertatea de cugetare e ca o mlaştină, care nu produce nimic, decât vietăţi otrăvitoare.

3) Dl.M.Antonescu care spune ziariştilor că presa, este expresia parlamentului, numai că oamenii politici cugetă. Altfel, şi spun da, însă ce spune cenzura, la toate acestea.

4. Un politician îmi spunea, că gazetele noastre scriu, că Col.Lindbergh a ţinut o vorbire la o adunare şi spunea că în Statele Unite nu mai există libertatea de a se spune convingerile. Pare că la noi e altfel ?

5. In Ungaria s'a adus o lege prin care refugiaţii din terotiriile cedate nu pot merge timp de 5 ani înapoi.

6. Chestia advocatului Aristide Contomihalo, Mătăsari 34, etaj, care se învârteşte să fie şi el mobilizat, e locotenent în rezervă, să se vadă care a situaţia acestuia.

7. Un refugiat fost primar într'o comună cedată spune că în teritoriile cedate, ungurii rechiziţionează tot, lasă de persoană numai 300 grame pe zi şi de sământă nimic; se vede că ştiu ei ceva.

8. Chestia jidanilor care sunt la muncă obştească, se plâng ţăranii din comunele unde sunt lagăre, că fiind mobilizaţi aceştia cu bani le pângăresc nevestele. Guvernul ar trebui să ia măsuri.

9. Dl. Mareşal Antonescu, ar trebui să se gândească serios la o organizaţie politică pentru viitor.

Sig

00133

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLITIE ALBA IULIA
Serviciul Politiei de Siguranţă

No.47667 S din 29 Octomvrie 1941

OPERAT

CATRE

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Dir.Pol.de Sig.

BUCURESTI

informatii cunoscute şi raportate la Insp.

SI

Avem onoare a Vă înainta alăturat nota informativă No.96 din 27 Octomvrie 1941, a Poliţiei Turda, privitor la activitatea maniştilor la Turda şi părerea Dl Maniu cu privire la situaţia actuală a ţării noastre.-

INSPECTOR DE POLITIE:
Popoviciu Valeriu

SEFUL SERVICIULUI:
Stănilă Ioan

NOTA INFORMATIVA Nr.96 din 27 Octombrie 1941.

Verificat.

In ziua de 15 Octombrie 1941, Dl. Iuliu Maniu fost preşedinte al Consiliului de Miniştrii a vizitat cu automobilul oraşul Turda, insoţit fiind de Dr. Vasile Serdici fost Deputat, venind dela Baia de Arieş, unde in ziua de 14 Octombrie a.c, a vizitat pr profesorul universitar Dr. Romulus Boilă al cărui soţie este nepoata Dlui. Maniu.

In Turda a descins la locuinţa Dlui. Valentin Poruţiu din str. Traian Nr.5. unde a fost vizitat de profesorul universitar Dr. Valer Moldovan fost Ministru sub guvernarea Naţional-Tărănistă.

Obiect:
Activitatea mani-ştilor la Turda şi părerea Dlui. Maniu cu privire la situaţia actuală externă a ţării noastre.

Cu privire la cele discutate intre cei patru politicieni mai susmenţionaţi, am putut afla din sursă absolută sigură că Dl. Maniu a impărtăşit pretinilor săi următoarele:

"Răsboiul va dura incă mult timp, deoarece Ruşi incă nu sunt distruşi, iar Americanii numai la primăvară vor intra in răsboi, fiind că atunci vor putea fi inarmaţi complect".

Şi-a arătat tot atunci ingrijorarea despre ofensia ce urma să se desfăşoare la Odesa, despre care avea frică că nu va reuşi, deoarece ruşii ar fi bine inarmaţi şi fortificaţi/a doua zi atacul sa produs şi Odesa a căzut.

Despre situaţia României şi viitorul ei a spus intre altele "Cred cu toată tăria convingerei mele că vom redobandi Ardealul pierdut, insă aceasta numai după terminarea răsboiului". Toate svonurile de o grabnică reintregire sunt paliative pentru ridicarea moralului populaţiei.

Comunicat.
1. Insp. Reg. de Pol. Alba Iulia.
2. Dlui. Prefect al Jud. Cluj-Turda
3. Biroul St. Militar Sibiu.

Informaţiuni sigure şi verificate.

SEFUL POLITIEI:
Dr. Cornel Brădeanu.

Dr. Cornel Brădeanu

Dir. Pol. Iuliu Maniu

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa II-a

I-20.

Data: 7 Noembr.1941

00135

No.3363

Văzut
Fatuleu

NOTĂ

In cercurile de stânga din Capitală se afirmă că anumite personalităţi ale regimului ar fi făcut presiuni asupra D-lui Iuliu Maniu spre a obţine semnarea din partea D-sale a unui manifest, prin care să se solidarizeze cu politica D-lui Mareşal Antonescu, privitoare la războiul contra Sovietelor.-

Acest manifest ar fi trebuit să apară cu prilejul sărbătoririi întoarcerii ostaşilor de pe front, care va avea loc în ziua de mâine 8 Noembrie a.c.

Prin adeziunea publică a D-lui Maniu ar fi să se arate opiniei publice autohtone şi mondiale că în politica pe care o urmează Condudătorul Statului are alături de D-sa unanimitatea fruntaşilor politici din ţară.-

======

~~1. Zvon~~
~~2. Sursă dubioasă~~
~~3. Sursă serioasă~~
4. ~~Neverificată~~
5. ~~Verificată~~
6. Sigură

Şeful Grupei,

C. Theodor

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa III-a

I.13

Data : 9 Noemb.1941

100136

Verificare

3.1.9.30.37

NOTĂ

Din cercurile Legaţiei maghiare suntem informaţi că s'a raportat recent la Budapesta că Dl.Iuliu Maniu, luând cunoştinţă de noua organizare politică a Statului român, pregătută de Dl. Mareşal Antonescu, s'a declarat împotriva ei şi în consecinţă ajutat de toţi fruntaşii ardeleni, va începe o luptă nouă pentru menţinerea libertăţilor româneşti.

---

1. Zvon
2. ~~Sursă dubioasă~~
3. ~~Sursă serioasă~~
4. ~~Neverificată~~
5. ~~Verificată~~
6. Sigură

Şeful Grupei,

La gr. I-a

CORPUL DETECTIVILOR
No. 7458 11-XI-941

Secret. executat

9543

11 NOEM. 1941

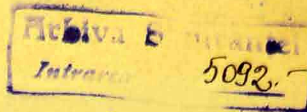
C. 43.029. — M. O., Imprimeria Centrală

DIRECŢIA GENERALĂ A POLIŢIEI
CORPUL DETECTIVILOR
GRUPA SAU ECHIPA

Nr. 9543

21 Noemvrie 20.

CORPUL DETECTIVILOR
No. 9458 din 20 XI 41

OPERAT

REFERAT

1) SUBINSPECTOR DE POLITIE MOTAS GHEORGHE şeful GRUPEI I-a. din Corpul Detectivilor.

raportează următoarele:

1. *Obiectul* : Verificarea alăturatei note informative Nr.15931 a Grupei III-a.

Inspectorul Corpului Detectivilor
Soluţia: V [semnătură]
Şeful Grupei
Propuneri:

2. *Expunerea:*

Din informaţiunile făcute rezultă că nota nu se verifică întrucât Dl.Iuliu Maniu nu a dat nici un fel de dispoziţiune partizanilor săi în felul arătat şi nici nu s'a pronunţat în sensul arătat în notă

SEFUL GRUPEI I-a.
S.Inspector de Poliţie,
[semnătură] Motaş

Dos Pol. Iuliu Maniu

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa II-a

I-20.

Data: 11 N-brie 1941

00138

No.3382.

D III

NOTĂ

In cercurile de stânga din Capitală se afirmă că Dl Iuliu Maniu ar fi adresat în ziua de 10 Noembrie a.c.o scrisoare D-lui Mareşal Ion Antonescu în care işiprecizează atitudinea faţă de plebiscit.-

In scrisoarea sa Dl Iuliu Maniu ar fi accentuat din nou punctul de vedere pentru încetarea participării Corpului expediţionar român la războiul din U.R.S.S. şi pentru o pace cu Sovietele pe baza recucerii Basarabiei şi Bucovinei.-

=======

Sursă serioasă.

1. ~~Zvon~~
2. ~~Sursă dubioasă~~
3. ~~Sursă serioasă~~
4. ~~Neverificată~~
5. ~~Verificată~~
6. ~~Sigură~~

Şeful Grupei,

[signature]

tema este cunoscută

Este vorba de memoriul pe care D. Maniu l-a înmânat sau îl va înmânta, ca [?] la plebiscit.

C. 43.029. — M. O. Imprimeria Centrală

Dos Pol Iuliu Maniu 139

3 Ianuarie 1940.

15929

Rer 54 139

C. D.

Despre viitoarea activitate
a lui Iuliu Maniu.

Cercurile național-țărăniste afirmă că IULIU MANIU va sosi în Capitală la sfârșitul acestei săptămâni.

După înmormântarea lui VICTOR DELEU el va rămâne la Cluj 2-3 zile pentru a lua contact cu fruntașii grupului său din Ardeal, după care va reveni în Capitală unde sunt proectate mai multe întrevederi cu colaboratorii săi precum și cu fruntașii grupului liberal dinist.

......

Dos Pol Iuliu Maniu

Per

140

3 Januarie 1948

U
J
11
V

C.D.
51

Iuliu Maniu a părăsit Sovata.

In ziua de 2 Januarie c.IULIU MANIU a părăsit Sovata cu un tren automotor plecând cu destinația Cluj.

In cursul acestei călătorii nu a fost însoțit de nimeni.

MANIU va participa la funerariile fruntașului manist VICTOR DELEU fost președinte al voluntarilor de războiu din Transilvania, Bucovina și Banat, fost prefect de Cluj și fost deputat, a cărui înmormântare va avea loc în ziua de 3 Januarie c.la ora 14.30.

Dir. Politic Iuliu Maniu 141

COMISARUL DE SERVICIU 2 Ianuarie 1940

PT.d-l Inspector AVRAMOVICI PAUL ora 14,20

Per

POLITIA TARGU MURES

Raportam ca plecarea domnului MANIU, s'a facut asa cum s'a raportat cu raportul Nr.1 din 2 Lanuarie 1940.

COMISAR DE SERVICIU,

Transmite
Secret. Politiei
Neamtu

Raportat

29 Decembrie 1939

C. D.

OPERAT

Iuliu Maniu la Sovata.

-.-

IULIU MANIU se găsește în prezent la Sovata unde, după afirmațiunile intimilor săi, va rămâne câteva zile pentru a asista la încheerea bilanțului întreprinderilor băilor Sovata, al căror coproprietar este.

Apropiații săi cred că Iuliu Maniu se va înapoia dela Sovata direct în Capitală.

......

Pol. Iul. Maniu

9 Ianuarie 1940

C. D.

143

39392

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 8,05, vine la Maniu, Ion Liveanu, care pleacă peste 15 minute.

La ora 9,25, I.Maniu se duce la Şcoala Primară "Clemenţa", de unde pleacă după câteva momente. In stradă se întâlneşte cu Ghiţă Pop, cu care merge până la locuinţa lui Virgil Madgearu, unde intră numai I.Maniu.

La ora 9,55, vine la V.Madgearu, Mihai Popovici.

La ora 10,15, vine la V.Madgearu, Ataşatul Comercial Titus Cristureanu.

La ora 10,25, pleacă Titus Cristureanu.

La ora 10,40, vine la V.Madgearu, Dr.N.Lupu.

La ora 10,50, şofeurul Baronului von Witzleben, preşedintele Societăţii Bancară Română, aduce o scrisoare la locuinţa lui V.Madgearu.

La ora 11, pleacă dela Virgil Madgearu, Mihai Popovici.

La ora 12,35, pleacă dela V.Madgearu, Iuliu Maniu însoţit de Dr.N.Lupu, cu care discută câteva momente.

După aceasta Iuliu Maniu se desparte de Dr.N.Lupu şi se duce la D-nele Leucuţia şi Lazăr.

La ora 14,45, I.Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 18, I.Maniu este vizitat de Mihai Popovici.

./.

3 15-II-1951

44

52

La ora 18,20, vine V. Madgearu.

La ora 18,30, pleacă Mihai Popovici şi Virgil Madgearu.

La ora 18,50, vine Ghiţă Pop.

La ora 19,20, vine Emil Haţiegan.

La ora 19,30, vine D-ra A. Dobrescu.

La ora 20, pleacă Ghiţă Pop şi Emil Haţiegan.

La ora 21,10, pleacă D-ra A. Dobrescu.

La ora 21,30, D-ra Dobrescu se înapoiază şi după câtva timp pleacă împreună cu Iuliu Maniu la locuinţa lui A. Dobrescu.

La ora 23,40, Iuliu Maniu pleacă dela Aurel Dobrescu şi se înapoiază la domiciliu.

-----

4 4

Dra Dobrescu?

3
15-II-1951

Dos Pol Iuliu Maniu

145

9 Ianuarie 1940

C. D.

235

Iuliu Maniu în Capitală.

-.-

OPERAT

Cercurile liberale diniste afirmă că venirea lui IULIU MANIU în Capitală, în seara de 8 Ianuarie 1940, se datorește în special intervenției lui DINU și GHEORGHE BRATIANU.

Fruntașii grupului liberal vor avea în cursul zilei de 9 Ianuarie c. o consfătuire, după care DINU BRATIANU se va întâlni cu IULIU MANIU, pentru a pune de acord viitoarea acțiune a grupărilor opoziționiste.

..

Național-țărăniștii afirmă că IULIU MANIU este decis să realizeze o strânsă colaborare cu gruparea dinistă.

..

In seara sosirei sale în Capitală, IULIU MANIU a avut o întrevedere cu MIHAI POPOVICI, care i-a adus la cunoștință rezultatul întrevederilor pe care le-a avut cu DINU BRATIANU și GHEORGHE BRATIANU, Dr. ION COSTINESCU și Dr. NICOLAE LUPU.

./.

MIHAI POPOVICI a convocat pe ION MIHALACHE

în Bucureşti pentru data de 9 Ianuarie a.c.

....

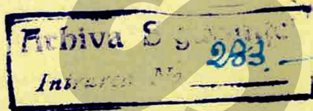
La Dir. Pers.

Dos. Pol. Iuliu Maniu

9 Ianuarie 1940 147

C. D. Per

234

OPERAT

Supravegherea lui
Iuliu Maniu.

In ziua de 8 Ianuarie a.c., ora 20,25, a sosit în Capitală Iuliu Maniu, venind dela Cluj.

Nu a fost însoţit de nimeni şi în gară nu a fost aşteptat de nici unul din prietenii săi.

De la Gara de Nord, Maniu s'a dus la domiciliu cu o maşină Tx.

La ora 21,15, s'a dus la Mihai Popovici, unde a luat masa, iar la ora 23 s'a înapoiat la locuinţa sa.

52

Dos Pol Iuliu Maniu

148

ECHIPA SPECIALA 8 Ianuarie 1940

Vine la Buc

9.I.940

Comisarul Pop Leontin dela Chestura de Poliţie Cluj, raportează că azi 8 Ianuarie a.c. la ora 8,50 cu trenul rapid No.32 Oradea-Bucureşti IULIU MANIU a părăsit Clujul.

La gara a fost condus de IONEL POP şi ZAHARIA BOILA.

52

D. Pol. Iuliu Maniu

149

8 Ianuarie 1940

C.D.

190

IULIU MANIU este aşteptat să soseasca în Capitală.

--

După întrevederea pe care a avut-o în ziua de 5 Ianuarie a.c., cu DINU BRATIANU, MIHAI POPOVICI a cerut lui IULIU MANIU să-şi grăbească sosirea în Capitală, întrucât ultimile evenimente internaţionale impun fixarea neîntârziată a atitudinei grupărilor liberală şi naţional-ţărănistă în politica externă".

Răspunzând acestui apel MANIU a plecat din Cluj şi urmează să sosească în Capitală în seara zilei de 8 Ianuarie a.c.

Dos. Pol. Iuliu Maniu 159

7 Januarie 1940.

165

Arhiva ... Intrare 164.

OPERAT

In diminea̦ta zilei de 7 Januarie a.c. IULIU MANIU a plecat dela Zalău spre Cluj̧ cu automobilul No.90 Zal., probabil pentru a lua parte la onomastica nepotului său POP IONEL.

———

Dir. Pol. Iuliu Maniu

Rez. 151

COMISARUL DE SERVICIU

6 Ian.1940 -

ora 11,25 -

Raportat

Inspectoratul de Poliţie Cluj

F. N.

Raportăm că azi, dl Iuliu Maniu se află la Simleul Silvaniei, unde a sosit aseară.

A stat la hotelul "Calafat" şi de aici a trecut cu trăsura la locuinţa sa, din Simleuul Silvaniei.-

Inspector, Popovici

Transmite, comisar Dogaru

COMISAR

37

Dos Pol. Iuliu Maniu

152

Comisarul de serviciu. 5 Ianuarie 1940.

orele 12.50.

INSPECTORATUL DE POLITIE CLUJ.

Rportăm că astăzi cu trenul accelerat No.403 a plecat din Cluj prin Ciucea la Bădăcin D-l Iuliu Maniu. La gară a fost condus de d-l Zaharia Boilă.

Inspector,
Popovici.

Transmite comisar sef Dogaru.

Comisar,
Sion

Dos. Pol. Iuliu Maniu

5 Ianuarie 1940 153

129

C.D.

Res

Arhiva Siguranței
Intrarea No 126.

OPERAT

Supravegherea lui IULIU MANIU

In cursul zilei de 4 Ianuarie, IULIU MANIU a luat masa de prânz la ZAHARIA BOILA, unde au mai fost invitați ROMULUS BOILA, PAUL BOILA, av. IONEL POP și Dr. LIVIU POP.

După masă, MANIU s'a înapoiat la locuința lui ROMULUS BOILA din Str. Băii 2, unde este găzduit pe tot timpul șederii sale în Cluj.

Fiind ușor răcit IULIU MANIU nu a mai părăsit apoi casa.

.

In ziua de 5 Ianuarie crt. cu trenul accelerat Nr. 403 Iuliu Maniu a plecat prin Ciucea la Bădăcin. La gară a fost condus de Zaharia Boilă.

62

Dos. Politic Iuliu Maniu

COMISARUL DE SERVICIU 3 Ianuarie 1940

Gr. I

ora 13,05 154

Per

Comisarul aj. Tanasescu dela biuroul de Siguranta din gara de Nord raporteaza:

Cu trenul rapid Nr.31, de Oradea, la ora 13 cu vagonul Nr.30115, ~~&&&&~~ A.B. a plecat domnul IULIU MANIU.

COMISAR DE SERVICIU,

[signature]

Vazut

57

Dos. Pol. Iuliu Maniu

15 Januarie 1940. 155

481

C.D.

4 M.I T.V.

Iuliu Maniu despre situaţia politică externă şi internă.

Colaboratorii apropiaţi ai lui IULIU MANIU afirmă că acesta, înainte de a părăsi Capitala în ziua de 12 Januarie c., le-a făcut următoarele declaraţiuni:

" M.S.Regele s'a dus împreună cu Voevodul MIHAI, să se întâlnească la frontieră cu Prinţul PAUL, ţinând să discute personal cu conducătorul Jugoslaviei câteva din problemele care se pun actualmente pentru ambele state.

" In timp ce însă Prinţul PAUL a venit însoţit de doi dintre Miniştrii săi, M.S.Regele CAROL a luat parte la conversaţiuni, de unul singur.

" Responsabilii jugoslavi, cari în momentul acesta păşesc la o largă democratizare a vieţii publice şi cari au trecut dela regimul dictaturii personale a Regelui ALEXANDRU, la regimul cel nou al vieţii votului universal, ar putea privi cu surprindere acest fapt. Cu atât mai mult cu cât întrevederea, fiind premergătoare Conferinţei dela Belgrad a Inţelegerii Balcanice a trebuit să fie de o covârşitoare importanţă, şi, cel puţin pentru salvarea aparenţelor, reprezentarea Româ-

./.

57

niei ar fi trebuit să aibă acelaş caracter democratic pe care l-a avut cea a Jugoslaviei, a nouii Iugoslavii unite şi întărită prin aducerea autonomistului MACEK în fruntea treburilor Statului.

" După informaţiunile mele, Conferinţa Inţelegerii Balcanice dela Belgrad nu va avea importanţa scontată de presa europeană.

"S'a afirmat de către unii că, - venind după întrevederile dela Veneţia şi fiind o consecinţă directă a participaţiunii active a Romei la politica balcanică şi danubiană - conferinţa din primele zile ale lui Februarie, va determina efecte imediate şi oarecum decisive pentru soarte Europei Sud-Estice.

" Cred, din contra, că se vor face numai încheeri formale, fără să se producă vreo schimbare în actualele poziţii luate de diversele state din Balcani.

" E adevărat că Bulgaria şi Italia vor trimite cate un observator, dar aceştia vor avea numai un rol de decor şi pentru a satisface o pretenţiune italienească, care este mai mult de regie.

" Am impresia că dacă aş fi fost la putere, aş fi izbutit să trec pe planul unor realizări consistente, cu concursul d-rului Macek. "

./.

Vorbind de pespectivele politicei interne, într'un viitor apropiat, IULIU MANIU ar fi declarat următoarele:

" Sunt informat că dl. Gh. Tătărăscu ar fi renunţat la planul de alcătuire a două partide, plan prin care credea că va izbuti să câştige forţele partidului naţional-ţărănesc, împreună cu dl. Ion Mihalache şi scontând concursul tacit al meu.

" D-sa s'a convins probabil de zădărnicia oricărei încercări de a atrage viaţa politică în făgaşul stabilit prin regimul F.R.N.

" In căutarea unei formule noi, care să dea o infuzie de vitalitate arenei politice, dl. Gh. Tătărăscu procedează la consultări cu cadrele liberale rămase în rezervă, în vederea creerii unei quasi-opoziţii; eşafodată din rândurile F.R.N-ului, şi având dreptul de critică al actelor guvernului sau a lucrărilor Parlamentului, această aşa zisă opoziţie ar da mai multă viaţa sistemului politic de astăzi şi ar lăsa impresia unei mai mari libertăţi cetăţeneşti.

" O asemenea alcătuire însă - pe lângă că nu ar înşela pe nimeni, în privinţa caracterului ei de regie, - ar arăta că înşăşi fondatorii Frontului recunosc că acest organism nu are vigoare şi că nu este o mişcare adevărată de refacere a vieţii

./.

publice şi administrative.

" Experienţa ar fi lipsită de seriozitate şi ar ataca principiile fundamentale ale organizaţiei F.R.N.

" De altfel, fruntaşii liberali consultaţi, ca şi naţional-ţărăniştii, au respins iniţiativa d-lui Prim Ministru.

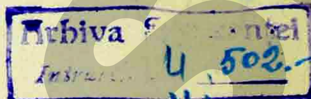
—

Dos Pol. Iuliu Maniu

159

15 Ianuarie 1940.

C.D. 482

Intrevederi în legătură cu proectul OPERAT
lui VIRGIL MADGEARU.

La sfarşitul săptămânei trecute, înainte de a pleca la Cluj, IULIU MANIU a avut o întrevedere cu Gh. BRATIANU în care s'a discutat proectul lui Virgil Madgearu de modificare a tacticei opoziţiei.

Exprimându-şi punctul său de vedere, Gh. Brătianu a spus următoarele:

- In cazul când ar admite Constituţia dela 1938, opoziţia ar comite o greşeală capitală.

" Singură discutarea acestei posibilităţi ar da impresia că opoziţia abdică dela lupta ei, şi ar pierde astfel încrederea opiniei publice.

" Cele două mari grupări "istorice" nu au decât o singură cale de urmat în actuala situaţie internă, care impune următoarele comandamente:

- instituirea unui guvern de solidaritate naţională, care să modifice Constituţia dela 1938 în sensul vederilor opoziţiei,

- modificarea legii electorale şi dizolvarea actualelor Corpuri Legiuitoare,

./.

44

- înfiinţarea a două organisme politice care să corespundă grupărilor naţional-ţărănistă şi liberală,
- iniţierea unor reforme cu caracter naţionalist.

IULIU MANIU a declarat că este de acord cu ideile înfăţişate, însă, întrucât el prezidează un organism cu caracter democratic, se simte obligat a nu lua nici o măsură înainte de a avea părerea majorităţii fruntaşilor grupării sale.

" Propunerile făcute de Virgil Madgearu - a declarat Maniu - " mi-au oprit deasemenea atenţiunea, dar nu pot lua o hotărîre înainte ca ele să fie studiate de toţi colaboratorii mei".

" In momentul când majoritatea ar avea altă atitudine decât mine, voi fi gata să fac loc altcuiva, retrăgându-mă din viaţa publică; sunt convins că VIRGIL MADGEARU, deasemenea, în cazul cand propunerile sale nu vor întruni majoritatea sufragiilor opoziţiei, nu va face nici un gest cu caracter individual, care să-l separe de restul luptătorilor opoziţionişti".

" Cu titlul de simplă părere însă, pot spune că convingerea mea este că opoziţia trebue să-şi păstreze vechiul punct de vedere, adică să nu aprobe nimic din ceiace s'a înfăptuit după 10 Februarie 1938".

./.

După întrevederea cu IULIU MANIU, Gheorghe Brătianu a fost vizitat de CONSTANTINESCU BORDENI, căruia i-a declarat următoarele:

" Colaborarea dintre Iuliu Maniu şi gruparea gredinistă poate fi considerată foarte strânsă, şi greşeşte cine crede că se poate conta pe deosebiri fundamentale de vederi între cele două principale forţe opoziţioniste".

" Deocamdată studiem cea mai bună metodă pentru ca opoziţia să iasă din espectativa de până acum, care nu este conformă cu posibilităţile ei, cu interesele ţării şi cu dorinţa opiniei publice".

" Peste aproximativ două săptămâni, se va putea cunoaşte viitorul sistem de acţiune al opoziţiei. Până atunci însă, nimeni nu trebue să se gândească la posibilitatea ca opoziţia să capituleze în faţa regimului actual".

2
15-II-1951

Intimii lui MIHAI POPOVICI afirmă că IULIU MANIU care în prezent se află la Bădăcin, este aşteptat să sosească în Capitală în cursul acestei săptămâni.

El va convoca la Bucureşti delegaţia permanentă a grupării naţional-ţărănistă, pentru a discuta problema viitoarei atitudini a grupării naţional-ţărăniste.

Dos. Pol. Iuliu Maniu 162

Comisarul de serviciu. 14 Ianuarie 1940.

orele 11.

Rer

INSPECTORATUL CLUJ.

Raportăm că eri 13 Ianuarie 1940 d-l Iuliu Maniu a sosit la Bădăcin la orele 22.

Inspector,

Popovici.

Transmite comisar şef Dogaru.

Comisar,

Sion

57

COMISARUL DE SERVICIU

Per

Archiva Siguranței
13 Ianuarie 1940
Intrarea Nr. 2001

CONFIDENȚIAL

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI
Nº 004693 DIN 14 IAN 1940
DOSAR Nº Pol. Iuliu Maniu

Cons

13 I 1940

INSPECTORATUL DE POLIȚIE CLUJ

EXECUTAT

Nr.--

163

OPERAT

Cu trenul rapid Nr.31 a sosit astă noapte la Cluj D-l IULIU MANIU însoţit de ziaristul TIBERIU VERNESCU.

Au descins ambii la hotel ASTORIA. Astăzi D-l IULIU MANIU a trecut la familia BOILA, iar ziaristul a rămas mai departe la hotel.

Inspector POPOVICI

Transmite Agent DOGARU.

COMISAR DE SERVICIU,

[signature]

3

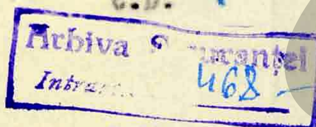
15-II-1951

Dos. Pol. Iuliu Maniu
164

13 Januarie 1940.

449

C.D.

Arbiva Siguranței
Intrare 468

OPERAT

VIRGIL MADGEARU întocmeşte un studiu economic.

IULIU MANIU a delegat pe VIRGIL MADGEARU să întocmească un studiu referitor la situaţia economică şi financiară internă a ţării, precum şi la comerţul nostru exterior.

Naţional-ţărăniştii afirmă că IULIU MANIU a rămas surprins de informaţiunile pe care DINU BRATIANU i le-a dat în această privinţă, şi vrea să aibă verificarea lor.

57

Dos. Pol. Iuliu Maniu

165

13 Ianuarie 1940

448

C.D.

Arhiva Siguranței
Intr. 467.

Per
14.1

OPERAT

IULIU MANIU a părăsit Capitala.

IULIU MANIU a părăsit Capitala în ziua de 12 Ianuarie a.c. plecând spre Cluj în tovărăşia lui VIRGIL MADGEARU şi VIRGIL SOLOMON, cari l-au însoţit până la Predeal.

Naţional-ţărăniştii afirmă că Iuliu Maniu a fost chemat la Cluj pentru a rezolva unele chestiuni familiale şi se va înapoia în Bucureşti la 16 Ianuarie a.c., pentru a continua consfătuirile cu fruntaşii grupului său în vederea fixării atitudinei politice.

•

Cercurile de mai sus au impresia că Iuliu Maniu a fost afectat de refuzul lui Ion Mihalache de a veni în Capitală, cu toate chemările insistente ce s'au făcut.

57

Dos Politic Iuliu Maniu

Per 166

COMISARUL DE SERVICIU 12 Ian.1940 -

ora 13,15 -

Poliţia Gării de Nord

Cu trenul rapid Nr.31 "Ardeal", la ora 13, a plecat dl Iuliu Maniu, însoţit de D.nii: V.Madgearu şi V.Solomon.

La gară a fost condus de D.nii: Aurel Buteanu şi Lizeanu. Călătoreşte în vagon cl.I- Nr.13.-

Com.ajutor, Tănăsescu

3
15 II 1951

COMISAR,
C. [signature]

52

Dos. Pol. Iuliu Maniu

12 Januarie 1940. 167

372 Pers.

C.D.

OPERAT

Dos. Pers.

Intrevedere DINU BRATIANU -
IULIU MANIU.

In seara de 10 Januarie c.IULIU MANIU a vizitat pe DINU BRATIANU, cu care a discutat situaţia internă şi internaţională, şi în special propunerile lui V. Madgearu în privinţa tacticei opoziţiei.

DINU BRATIANU a afirmat că - după informaţiunile sale - în actualul guvern există fricţiuni, care fac dorită remanierea guvernului; "întrucât însă regimul nu va reuşi să câştige de partea sa nici un fruntaş al grupărilor opoziţioniste, remanierea, chiar dacă se va face în aceste condiţiuni, nu ar ajuta cu nimic regimului.

Analizând situaţia economică, Dinu Brătianu s'a arătat îngrijat de "criza care stărue şi este din ce în ce mai resimţită de populaţia nevoiaşe".

Dinu Brătianu socoteşte deasemenea precară situaţia externă a României, şi a afirmat că ~~xxxxxxxx~~ aceasta trebue să adâncească raporturile cu Germania şi Italia, "singu-

./.

57

rele care pot stăvili tendinţa de expansiune a U.R.S.S. spre Europa Dunăreană".

IULIU MANIU şi-a exprimat deasemenea îngrijorarea în privinţa situaţiei externe a ţării, din cauza "pericolului comunist, care pe zi ce trece devine tot mai concret".

" Vigilenţa autorităţilor este slăbită în această direcţie, din cauza importanţei care se dă represiunei mişcării legionare".

Cei doi convorbitori au fost de acord în a aprecia că "mişcarea comunistă nu poate fi stăvilită decât de un guvern de solidaritate naţională, care să se bucură de aprobarea marei majorităţi a opiniei publice".

Ajungând la chestiunea tacticei opoziţiei, IULIU MANIU a spus următoarele: "Opoziţia trebue să-şi dea seama de pericolele interne şi externe care ameninţă Statul şi să activeze în consecinţă, pentru a putea să determine înscăunarea unui guvern de pacificare şi destindere, menit să refacă prestigiul nostru peste hotare şi să facă faţă evenimentelor interne.

" Tactica opoziţiei nu a dat până în prezent rezultatele aşteptate; forţele opoziţioniste au deci datoria să aleagă o altă metodă de lucru care, în pri-

./.

mul rând, trebue să fie mult mai activă decât cea de până acum".

MANIU a expus tactica preconizată de fruntaşii grupării naţional-ţărăniste, menţionând că opinia sa personală nu a fost încă fixată, aşteptând în prealabil consultarea personalităţilor din gruparea dinistă.

Faţă de cele expuse, DINU BRATIANU a afirmat că noua tactică nu-i inspiră încredere şi că nu crede în rezultatele scontate de iniţiatorii ei.

" Opoziţia-a spus el - nu trebue să înceapă discuţiuni asupra admiterii actualei Constituţii, până când nu se va şti ce se oferă opoziţiei în schimbul acestui compromis".

Cei doi şefi de grupări au fost de acord că, înainte de a se discuta însuşirea noii metode de lucru, trebue să se tatoneze intenţiunile M.S.Regelui.

" Trebue să fim siguri" - a spus Iuliu Maniu - "că Factorul Constituţional este ferm hotărît să realizeze destinderea internă, care înseamnă amnestia pentru toţi delicvenţii politici, graţierea celor condamnaţi, înlăturarea din guvern a celor cari au făcut parte din Cabinetul prezidat de ARMAND CALINESCU şi îndepărtarea unora din elementele care au colaborat la guvernele de autoritate de după 10 Februarie".

" După acest început de destindere" - a continuat el -"opoziţia ar putea da concursul său Ţării şi Coroanei, admiţând anumite situaţii, deşi acest compromis nu l-ar realiza fără strângere de inimă".

./.

DINU BRATIANU a propus redactarea unui memoria catre M.S.Regele în acest sens, însă IULIU MANIU a opinat ca fruntaşii opoziţiei să solicite audienţe individuale," prin care s'ar elucida cu mai multă posibilitate de înţelegere poziţiile şi intenţiile interlocutorilor".

In ce priveşte eventuala sa audienţă, IULIU MANIU socoteşte că este preferabil ca ea să se producă după realizarea începutului de apropiere faţă de Coroană şi concomitent cu acea a lui DINU BRATIANU.

Discutând apoi situaţia actualului Parlament, DINU BRATIANU şi IULIU MANIU au fost de acord în a afirma că menţinerea lui în forma actuală "nu constitue un punct important în întârzierea destinderei" opoziţia putând să admită actualul Parlament atâta vreme cât evenimentele externe nu permit efectuarea unor noui alegeri, pe baza unei legi electorale modificată.

In concluzie, cei doi şefi ai principalelor grupări opoziţioniste au hotărît să amâne precizarea atitudinii lor personale până după consultarea colaboratorilor respectivi importanţi, în urma audienţelor eventuale ale acestora la Palat.

Dos Pol Iuliu Maniu

171

Per

12 Ianuarie 1940

367

C.D.

OPERAT

Pentru a reactualiza pe IULIU MANIU considerat de mulţi ca un negativist izolat,cercurile maniste răspânesc svonul că s'ar fi făcut lui IULIU MANIU de către o persoană responsabilă, din rândurile regimului,sugestii destul de transparente care ar echivala cu propunerea de a pleca la Roma,unde să susţină cauza României.

Cercurile menţionate încearcă să justifice pretinsele propuneri,pe următoarele elemente "caracteristice":

a) Consideraţia specială pe care dl.Mussolini o are faţă de Maniu;

b) Maniu este cel mai autorizat glas al Ardealului,în momentul când se pune,poate,problema soartei acestei provincii.

c) Autoritatea morală necontestată pe care ar avea-o Maniu în discuţiunile ce eventual ar începe.

" Evident că el a refuzat " - spun cercurile de mai sus - "şi va continua să refuze propuneri de felul acesta,fiindcă un câştig al cauzei româneşti la Roma nu ar însemna decât o aureolă pentru Suveran şi consolidarea "poziţiei politice" pe care o are.

./.

57

Dl.Maniu ar accepta evident o asemenea misiune care este în interesul şi al ţării şi al Ardealului nostru, dacă s'ar produce schimbările în ţară care să-i dea siguranţa viitorului.

O schimbare a structurei ţării şi repunerea poporului în drepturile lui,ar da o siguranţă Preşedintelui asupra destinelor noastre şi i-ar da în acelaş timp autoritatea morală ca să vorbească la Roma sau aiurea.

" Or,cu ce sinceritate ar putea duce Maniu tratative,în numele unui regim pe care nu-l acceptă şi împotriva căruia a luptat şi luptă ? Si dacă el ar fi în realitate sincer,nu ar fi oare suspectat,când ar vorbi ca împuternicit al unei "dictaturi" pe care toată lumea ştie că o acuză" ?

Comentând situaţia din unghiul de vedere al lui Maniu,cercurile naţional-ţărăniste fac următoarele aprecieri:

" În stadiul în care a ajuns problema danubiană şi raporturile româno-maghiare,o soluţie care să salveze în acelaş timp şi pacea şi integritatea hotarelor noastre,este extrem de dificilă.

" Maniu rămâne la convingerea că şi în interesul nostru economic şi politic,şi pentru salvarea Ardealului, singura modalitate de urmat este vechea lui propunere de Confederaţie dunăreană.

" Această Confederaţie integrând toate statele agricole din Sud-Estul Europei,ar însemna o entitate economică şi politică,în stare să discute dela egal cu ţările industriale şi să reziste cancelariilor apusene.

./.

" Evident că acum, după prăbuşirea Austriei şi Cehoslovaciei, problema este mai grea, dar nu insolubilă.

" Ca şi în 1931, când Maniu voia să pue în aplicare planul său de Confederaţie dunăreană, şi astăzi cheia de boltă este tot Ungaria. Cum Ungaria nu va putea fi convinsă niciodată să vină la realitate, singura soluţie este să convingă Roma, de necesitatea acestei Confederaţii, care i-ar asigura anumite avantagii; şi dat fiind că noi suntem Statul cel mai mare şi cel mai bogat care ar intra în compoziţia Confederaţiei, trebueşte să fim cel mai menajat.

"Pe de altă parte noi fiind primul şi cel mai puternic vecin al Rusiei Sovietice, nu trebueşte să fim slăbiţi moralmente - recte teritorial - cu nimic.

" Maniu era pe punctul să-şi realizeze planul în două rânduri:

a) Prima dată în 1931 în timpul guvernului Mironescu; i s'a comunicat d-lui Mussolini, planul şi Ducele ar fi răspuns că vrea să stea de vorbă personal cu Maniu.

Maniu a fost întâi la Paris, a comunicat d-lui Tardieu planul, a găsit aprobare şi a plecat spre Italia.

La San Remo i s'a comunicat că guvernul Mironescu a căzut şi a venit dl. Iorga.

Nu mai avea autoritatea să vorbească la Roma.

b) In Septembrie 1932, Marchizul Prezios, fiind informat de Maniu - Preşedinte al Consiliului -, a comunicat din nou la Roma dorinţa guvernului nostru în această chestiune şi a primit răspunsul că Ducele ar vrea să stea de vorbă direct cu Şeful guvernului nostru.

3/ 44

Dl. Maniu a promis că va veni la Roma în Februarie

./.

pentru a discuta planul Confederaţiei.

Pentru Italia, vizita Preşedintelui ar fi însemnat un succes politic, deoarece în timpul acela eram consideraţi ca prea înfeudaţi politicii franceze.

Pentru noi era o ocaziune unică, deoarece:

a) Reichul care se opunea principial nu avea putere să ducă o politică tare, de opunere, deoarece nu era înarmat.

b) Aveam aprobarea Franţei prin dl.Tardieu, care era la putere şi care îşi însuşise vederile d-lui Maniu în această chestiune.

c) Italia care se opunea şi ea, ar fi avut paternitatea Confederaţiei şi ar fi fost totodată una din beneficiarele ei.

Planul nu s'a realizat deoarece în Ianuarie 1930 guvernul Iuliu Maniu a căzut.

" Faţă Europei ar fi fost cu totul alta dacă s'ar fi realizat atunci Confederaţia danubiană.

" Austria şi Cehoslovacia, care trebuiau să intre în ea, nu ar fi căzut, şi Italia, mentora acestei asociaţii politice ar fi sprijinit-o cu toate forţele ei şi nu ar fi intrat în orbita Germaniei şi nu ar fi susţinut-o în planul ei de distrugere a Europei centrale.

" Iată deci cum cauze mici produc efecte mari, dacă nu catastrofale".

Dos Pol Iuliu Maniu

175

12 Ianuarie 1940

C. D. 366

Arhiva [illegible] 352.-

OPERAT

Iuliu Maniu a părăsit Capitala.

In dimineaţa zilei de 12 Ianuarie c., Iuliu Maniu a avut o serie de întrevederi cu Gheorghe Brătianu, Mihail Popovici, Virgil Solomon, Aurel Buteanu şi Octavian Tăzlăoanu, cari l-au vizitat la domiciliu.

La ora 13, Iuliu Maniu a părăsit Capitala, plecând cu trenul la Cluj, însoţit de Virgil Madgearu, cu care s'a întâlnit în Gara de Nord, şi Virgil Solomon.

Dos. Pol. Iuliu Maniu
178
11 Ianuarie 1940

C. D. 365

OPERAT

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,05,vine la Iuliu Maniu,Liveanu.

La ora 10,20,vine Virgil Solomon.

La ora 10,55,vine M.Popovici,care pleacă la 11,10.

La ora 11,15,pleacă Virgil Solomon.

La ora 11,20,vine Polizu Micşuneşti.

La ora 11,25,vine D-na Lăzărescu.

La ora 11,35,vine Virgil Solomon.

La ora 12,pleacă Polizu Micşuneşti.

La ora 12,05,vine av.Ciudin.

La ora 12,10,pleacă Virgil Solomon.

La ora 12,15,pleacă D-na Lăzărescu.

La ora 12,20,pleacă Ciudin.

La ora 12;30,I.Maniu pleacă la V.Madgearu.

La ora 13,20,Maniu merge la restaurantul "Cina", unde ia masa,iar la ora 15,se înapoiază acasă.

La ora 17,35,la I.Maniu,vine M.Popovici.

La ora 17,40,vine Virgil Solomon.

La ora 18,10,pleacă M.Popovici.

La ora 18,15,vine Ciudin.

La ora 19,10,I.Maniu se duce la Dr.D.Popovici,de unde pleacă la ora 20,30,ducându-se la locuinţa lui M.Popovici,unde ia masa,iar la ora 23 se înapoiază la domiciliu.

Ds Politic Iuliu Maniu 2

177

10 Ianuarie 1940

C. D.

Supravegherea lui I.Maniu :

Intre orele 9.25 - 11.30, Iuliu Maniu vizitează succesiv pe Mihai Popovici, Dr.N.Lupu şi Virgil Madgearu, după care se înapoiază la domiciliu.

Intre orele 11.45 - 12.50, pleacă dela I.Maniu ziaristul Emil Socor, Tăzlăoanu, Generalul Negrei, Răutu, av.Radu Polizu-Micşuneşti, av.Cezar Simionescu şi Aurel Buteanu, care veniseră la domiciliul lui Iuliu Maniu în lipsa acestuia.

La ora 12.55 vine şoferul lui V.Madgearu, aducând o scrisoare.

La ora.13.05, vine inginerul Stefan Mihăescu.

La ora 13.35, Maniu, însoţit de inginerul Mihăescu, merge la restaurantul "Cina", unde rămâne singur pentru a lua masa.

La ora 15.10, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 17.30 vine la Maniu, I.Liveanu.

La ora 17.55, vine Sever Dan.

La ora 18.20 vine Virgil Solomon.

La ora 18.30, vin Romulus Boilă - junior şi Pavel Pavel.

La ora 18.50, pleacă Virgil Solomon şi Sever Dan.

La ora 19, vine av.Victor Marcu.

./.

178

La ora 19.05, pleacă Liveanu şi Victor Marcu.

La ora 19.10, Iuliu Maniu se duce la Dinu Brătianu, unde rămâne până la ora 20.05, după care se înapoiază la domiciliu.

La ora 21.30, Iuliu Maniu însoţit de Ghiţă Pop, care venise în lipsa lui, Pavel Pavel şi Boilă-junior, merg la restaurantul "Cina".

La ora 23.40, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

..

In după amiaza zilei de 9 Ianuarie c., Iuliu Maniu a fost vizitat, - în afară de persoanele arătate în nota de supraveghere respectivă - şi de ziaristul străin Scotus Viator.

......

3
15-II-1951

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa II-a

844

D 3854

Data: 10 Februarie 1942

179

III

10.II.1942

Naţional-ţărănişti

7

~~NOTĂ~~

In seara ~~zilei~~ de 9 Februarie a.c., d-l I. Maniu a părăsit Capitala plecand în Ardeal.

Va întârzia în Ardeal timp de aproximativ 2 săptămâni cu care ocazie va vizita oraşele Braşov, Sibiu şi Arad. şi Braşov

-----

1. ~~Zvon~~
2. Sursă dubioasă
3. Sursă serioasă
4. Neverificată
5. Verificată
6. Sigură

Şeful Grupei,

21 Iunie 1934

R.

Ce declară dl.Iuliu Maniu cu privire la proectul decretelor-legi ale guvernului.

Dl.Iuliu Maniu,întrebat aseară de amicii săi ce părere are despre proectul guvernului cu privire la decretele-legi,d-sa a declarat următoarele:

-" Sunt informat că dl.Tătărescu are tot asentimentul Regelui,de a lucra în această formă.Acum veţi înţelege şi D-voastră care e părerea mea.

--

1

D 38541

181

5-R

20 Iunie 1934.

Dl. Iuliu Maniu, a avut azi dimineaţă nenumărate întrevederi cu prietenii d-sale.

In general d. Maniu a spus tuturor că-l preocupă mai puţin - actualmente - chestiunile de partid şi disensiunile din rândurile acestuia, cât îl preocupă situaţiunea ţării, pe care o vede foarte aproape de prăpăstie.

Tuturor, d. Maniu, le-a recomandat pregătire pentru "ziua cea grea care se apropie".

Astă seară va fi o întrevedere între d. Maniu şi Mihalache şi s'ar putea întâmpla ca depe urma acestei întrevederi să iasă deslipirea d-lui Maniu din partidul naţional-ţărănesc.

182

21 Iunie 1934

R.

O declaraţie a d-lui Iuliu Maniu.

—

Dl. Iuliu Maniu, care a fost vizitat de intimii săi, a declarat între altele următoarele:

-" Voi lupta din răsputeri contra oricărei dictaturi, chiar dacă ~~pentru~~ această idee ar fi îmbrăţişată de ~~s'ar pune~~ o ţară întreagă.

Contrar ştirilor rău voitoare, ţin să arăt că nu mă amestec în organizarea partidului şi sfatul meu pentru fiecare este să-şi vadă de treabă, să fie disciplinaţi, iar celor dela conducere le cer să rămână pe aceiaş linie dreaptă a constituţionalismului cinstit, al programului nostru şi a ideologiei naţional ţărăniste, care ne-a dus la isbânda din trecut.

Relativ la neînţelegerile cu dl. Vaida, dl. Maniu s'a abţinut să facă vre-o declaraţie.

N'a declarat nimic, nici asupra celor ce intenţionează cu privire la ardelenii fruntaşi naţionali ţărănişti, cari au fost excluşi, sau au demisionat din partid.

D 3854/P

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A POLIŢIEI

CORPUL DETECTIVILOR

Grupa II-a

Data: 7 Februarie 1942

183

805

III

7.II.1942

1. Zvon
2. Sursă dubioasă
3. Sursă serioasă
4. Neverificată
5. Verificată
6. Sigură

Şeful Grupei,

13

NOTĂ

D-l I. Maniu într'o conversaţiune pe care a avut-o cu conducătorii revistei "Tinereţea" în jurul căreia s'a grupat o parte din tineretul naţional ţărănesc din Capitală, i-a rugat să-şi găsească un alt loc unde să-şi aibă reuniunile lor, întrucât ţinerea acestor reuniuni la domiciliul său în str. Caragia Vodă i-ar putea atrage eventuale neplăceri.

D-l Iuliu Maniu a ţinut însă să arate celor de mai sus, că această măsură nu are decât un caracter de pură prudenţă şi că nu afectează cu nimic raporturile dintre d-sa şi tinerii din jurul revistei.

C. 43.029. — M. O., Imprimeria Centrală

La D. Personal Vol. Iul. Maniu

1

29 Martie 1940

C. D.

184

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,Iuliu Maniu este vizitat de Ion Liveanu.

La ora 10,45,vine Cezar Simionescu.

La ora 11,10,vine Colonelul Sfetescu.

La ora 11,15,vine Zaharia Boilă.

La ora 11,20,vine Răutu.

La ora 11,45,vine Octav Tăslăoanu.

La ora 12,05,pleacă Colonelul Sfetescu şi Cezar Simionescu.

La ora 12,15,pleacă Răutu şi Zaharia Boilă.

La ora 12,35,vine Sever Bocu.

La ora 13 15,pleacă Octav Tăslăoanu.

La ora 13,20,pleacă Sever Bocu.

La ora 13,30,vine Aurel Buteanu.

La ora 13,35,pleacă Ion Liveanu.

La ora 14,15,pleacă Aurel Buteanu.

La ora 16,10,vine Brezeanu,cu auto.Nr.1202 Pl.

La ora 16,25,pleacă Brezeanu.

La ora 17,20,vine Ion Liveanu.

La ora 17,45,vine Alexandru Gruia.

La ora 18,vine Ion Mihalache.

La ora 19,pleacă Ion Mihalache şi Alex.Gruia.

La ora 19,30,vine Sever Bocu.

La ora 20,vine Leucuţia şi Katenburg.

./.

44

La ora 20,15,vine Aurel Buteanu şi fiul lui Ionel Pop.

La ora 20,35,pleacă Iuliu Maniu însoţit de Sever Bocu la Mihai Popovici,unde rămâne numai Iuliu Maniu.

La ora 21,05,Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 21,30,Iuliu Maniu,Pop junior şi Leucuţia merg la cinematograful "Select",unde se întâlnesc cu D-na şi Ion Mihalache.

La ora 22,40,Iuliu Maniu pleacă dela Cinematograf şi merge la restaurantul "Continental".împreună cu Ion Mihalache şi D-na,Ionel Pop junior şi Leucuţia.

La ora 0,25,Iuliu Maniu pleacă dela restaurantul "Continental" şi conduce acasă pe Ion Mihalache,după care I.Maniu se înapoiază la domiciliu.

La D Per

Pol. Iuli Maniu

186

1

28 Martie 1940

C. D.

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,15,Iuliu Maniu este vizitat de I.Liveanu.

La ora 10,45,Iuliu Maniu însoţit de Liveanu,merge la Mihai Popovici,unde rămâne numai Maniu.

La ora 10,45,Maniu pleacă dela Mihai Popovici şi se înapoiază la domiciliu.In drum se întâlneşte cu Ion Mihalache,cu care stă de vorbă timp de 25 minute pe Calea Dorobanţilor.

La ora 13,15,pleacă dela Maniu,Aurel Buteanu,care venise în lipsa acestuia.

La ora 17,10,vine Petruşca.

La ora 17,20,vine Ion Liveanu.

La ora 17,30,pleacă Ion Liveanu.

La ora 18,pleacă Petruşca.

La ora 18,40,vine Cezar Simionescu.

La ora 18,50,vine Zaharia Boilă.

La ora 19,vin Aurel Leucuţia şi Sever Bocu.

La ora 19,20,vine Aurel Buteanu.

La ora 19,30,pleacă Sever Bocu.

La ora 19,35,vine Dr.Victor Marc.

3/15 III 1951

La ora 19,40,vine Ghiţă Pop.

La ora 20,pleacă Ghiţă Pop şi Cezar Simionescu.

La ora 20,10,vine Inginerul Mihăescu.

La ora 20,20,pleacă Zaharia Boilă.

44

La ora 20,25,vine Romulus Boilă - junior.

La ora 20,30,pleacă Aurel Buteanu şi vine Katenburg.

La ora 20,45,vin Sever Bocu,Pavel Pavel şi Alexandru Gruia.

La ora 20,50,pleacă Dr.Victor Marc.

La ora 20,55,pleacă Romulus Boilă - junior.

La ora 21,pleacă Sever Bocu.

La ora 21,10,pleacă Inginerul Mihăescu,urmat de Pavel Pavel.

La ora 21,20,pleacă Alexandru Gruia.

La ora 21,40,pleacă Aurel Leucuţia şi Katenburg.

In cursul după amiezii,Iuliu Maniu nu a părăsit locuinţa.

44

Dosar. D. Personal

Pol. Iul. Maniu

3

27 Martie 1940

C. D. 188

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,Iuliu Maniu este vizitat de Ion Mihalache.

La ora 9,50,vine Mihai Popovici.

La ora 9,55,vine avocatul Nicolae Penescu.

La ora 10,Iuliu Maniu,Ion Mihalache,Mihai Popovici şi Nicolae Penescu,merg la D-na Madgearu.

La ora 10,35,dela D-na Madgearu au plecat Mihai Popovici,Ion Mihalache şi Nicolae Penescu.

La ora 10,45,Iuliu Maniu pleacă dela D-na Madgearu şi se înapoiază la domiciliu.

Ia D. personal   Pol. Iul. Maniu   1

27 Martie 1940   189

C. D.

Supravegherea lui I.Maniu :

La ora 9,Iuliu Maniu este vizitat de I.Mihalache.

La ora 9,05,vine Mihail Răutu,care pleacă după 5 minute.

La ora 9,50,vine Mihai Popovici.

La ora 9,55,vine avocatul Nicolae Penescu.

La ora 10,Maniu însoţit de Ion Mihalache,Mihai Popovici şi av.N.Penescu,se duce la D-na Madgearu.

La ora 10,35,pleacă de la D-na Madgearu,Ion Mihalache,Mihai Popovici şi av.N.Penescu.

La ora 10,40,Iuliu Maniu pleacă dela D-na Madgearu. In drum spre casă se întâlneşte cu Pavel Pavel,cu care discută 10 minute,continuîndu-şi apoi drumul la locuinţa sa.

La ora 11,15,Iuliu Maniu este vizitat de Măldărăscu.

La ora 11,20,vine Ion Liveanu.

La ora 11,25,vine Octav Tăslăoanu.

La ora 11,30,vine Costache Lupu.

La ora 11,40,vine Colonelul Sfetescu.

La ora 11,35,pleacă Relu Măldărăscu.

La ora 11,45,vine Zaharia Boilă.

La ora 12,pleacă Costache Lupu.

La ora 12,05,pleacă Octav Tăslăoanu şi Col.Sfetescu.

./.

44 3/

La ora 12,10,pleacă Zaharia Boilă.

La ora 12,15,vine Mihail Răutu.

La ora 12,20,vine Cezar Simionescu.

La ora 12,35,pleacă Mihail Răutu împreună cu Cezar Simionescu.

La ora 12,45,pleacă Ion Liveanu.

La ora 17,25,Iuliu Maniu vizitează pe I.Mihalache.

La ora 17,45,la I.Mihalache vine av.Mihail Răutu.

La ora 18,10,Iuliu Maniu pleacă dela Ion Mihalache, şi se înapoiază la domiciliu.

La ora 18,40,Iuliu Maniu este vizitat de av.Mihail Răutu.

La ora 19,vin Cezar Simionescu şi ziaristul Alexandru Gruia.

La ora 19,15,vin Sever Bocu şi Pavel Pavel.

La ora 19,20,vine Polizu Micşuneşti.

La ora 19,25,pleacă Mihail Răutu.

La ora 19,30,pleacă Pavel Pavel.

La ora 19,40,vine Aurel Leucuţia.

La ora 19,50,pleacă Polizu Micşuneşti,împreună cu Alexandru Gruia.

La ora 19,55,vine Zaharia Boilă.

La ora 20,15,pleacă Cezar Simionescu.

La ora 20,25,vine Katenburg.

La ora 20,45,pleacă Sever Bocu împreună cu Katenburg.

La ora 22,20,pleacă Aurel Leucuţia împreună cu Zaharia Boilă.

44 -------

I.O.D. personal Pol. Iul. Maniu 8

30 Martie 1940 191

C. D.

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 8,05, Iuliu Maniu este vizitat de I. Liveanu.

La ora 8,30, pleacă Ion Liveanu.

La ora 9,45, vine Ion Liveanu.

La ora 9,55, vine Mihai Răutu.

La ora 10,20, pleacă Mihai Răutu.

La ora 10,50, vine Zaharia Boilă, care pleacă după 5 minute.

La ora 11,05, vine D-na Lăzărescu, care pleacă după 5 minute.

La ora 11,45, revine Zaharia Boilă.

La ora 12, vine avocatul Polizu Micşuneşti.

La ora 12,15, pleacă Zaharia Boilă.

La ora 12,35, vine Virgil Lărgeanu, secretarul lui V. Madgearu, care pleacă după 10 minute.

La ora 13,15, vine Sever Bocu.

3/15-II-1951

La ora 13,20, pleacă avocatul N. Polizu - Micşuneşti.

La ora 13,35, pleacă Ion Liveanu.

La ora 13,40, Maniu se duce la inginerul Mihăescu, fiind condus până la locuinţa acestuia de Sever Bocu.

La ora 16,30, Maniu pleacă dela Inginerul Mihăescu, ducându-se la Mihai Popovici, de unde pleacă la ora 17,20.

La ora 17,30, dela I. Maniu pleacă Zaharia Boilă, care venise în lipsa acestuia.

./.

57

La ora 17,35,vin Alexandru Gruia şi Ion Liveanu.

La ora 17,40,vine profesorul Taşcă.

La ora 18,vine Dr.Ionescu.

La ora 18,05,vine Petruşca.

La ora 18,15,pleacă profesorul Taşcă.

La ora 18,25,pleacă Alexandru Gruia.

La ora 18,35,vine Cezar Simionescu.

La ora 19,vine Generalul Negrei.

La ora 19,05,vin Leucuţia şi Col.Sfetescu.

La ora 19,10,vine Ionel Pop - junior.

La ora 19,25,vine avocatul Victor Marc.

La ora 19,35,vine Aurel Buteanu.

La ora 19,50,pleacă Dr.Ionescu.

La ora 19,55,pleacă Generalul Negrei,Col.Sfetescu şi Cezar Simionescu.

La ora 20,vin Sever Bocu şi Ghiţă Pop.

La ora 20,05,pleacă avocatul Victor Marc.

La ora 20,15,pleacă Ghiţă Pop şi Aurel Buteanu.

La ora 20,20,vine Contele Katenburg.

La ora 20,25,vine Zaharia Boilă.

La ora 21,pleacă Sever Bocu.

La ora 21,05,Maniu,Katenburg şi Ionel Pop - junior se duc la Teatrul Savoy.In acelaş timp pleacă dela Iuliu Maniu,Zaharia Boilă,Ion Liveanu,Petruşca şi Leucuţia.

La ora 0,20,Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

La D Personal   Dl. Iul. Maniu   1

26 Martie 1940

C. D.   193

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9, Iuliu Maniu este vizitat de Ion Liveanu.

La ora 10,30, vine Zaharia Boilă.

La ora 11, vine Mihai Răutu.

La ora 11,05, pleacă Zaharia Boilă.

La ora 11,30, vine Octav Tăslăoanu.

La ora 11,35, pleacă Liveanu.

La ora 11,45, vin Ion Mihalache şi Horez.

La ora 12, vine Dr. Stănculescu.

La ora 12,05, pleacă Ion Mihalache, Horez şi Mihai Răutu.

La ora 12,10, vine Cezar Simionescu.

La ora 12,15, pleacă Octav Tăslăoanu.

La ora 12,25, vine George Brătianu.

La ora 12,30, pleacă Cezar Simionescu şi Dr. Stănculescu.

La ora 13,25, pleacă George Brătianu.

La ora 17,40, vine D-na Lăzărescu.

La ora 18,05, vine Liveanu.

La ora 18,10, pleacă Liveanu.

La ora 18,20, pleacă D-na Lăzărescu.

La ora 18,25, vine Polizu Micşuneşti.

La ora 18,50, vine Ghiţă Pop.

./.

44

194

La ora 19,vine Pavel Pavel.

La ora 19,05,vine Sever Bocu.

La ora 19,10,vine Cezar Simionescu.

La ora 19,15,vine Popescu Zorică şi pleacă Polizu Micşuneşti.

La ora 19,25,vine Zaharia Boilă.

La ora 19,30,vine Dr.Stănculescu.

La ora 19,35,vine Victor Marc.

La ora 20,vine Gruia Alexandru.

La ora 20,10,pleacă Zaharia Boilă şi vine Aurel Leucuţia.

La ora 20,15,pleacă Sever Bocu şi Pavel Pavel.

La ora 20,20,pleacă Popescu Zorică,Victor Marc, Cezar Simionescu şi Ghiţă Pop.

La ora 20,25,pleacă Dr.Stănculescu şi vine Petruşca.

La ora 21,pleacă Gruia Alexandru.

La ora 21,30,pleacă Petruşca.

La ora 22,pleacă Leucuţia.

In tot cursul zilei de 26 Martie c.,Iuliu Maniu nu a părăsit locuinţa.

ROMÂNIA

Dos. Politic Iuliu Maniu

195

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

Din ziarul Universul — D personal — La dosar

Nr. 81 din 23 / III / 1940

Procesul d-lui Iuliu Maniu cu Preşedinţia Senatului şi cu Preşedinţia Consiliului de Miniştri

Inalta Curte de Casaţie S. IV-a, sub preşedinţia d-lui Titu Magheru, judecând în ziua de 19 Martie c., acţiunea în contencios administrativ intentată de d. Iuliu Maniu, contra preşedinţiei Senatului şi a preşedinţiei consiliului de miniştri, prin care se plângea că nu i s'a dat dreptul să intre în Senatul Ţării în calitate de senator de drept fără a se prezenta în uniforma F. R. N. şi fără a depune în prealabil jurământul: **„De credinţă Regelui, de respectarea nouei Constituţiuni şi de apărarea integrităţii teritoriului României"** potrivit legii din 5 Iunie 1939, după ce a ascultat pledoariile d-lor avocaţi: prof. Anibal Teodorescu pentru preşedinţia Senatului şi preşedinţia consiliului de miniştri şi a d-lor Penescu, C. Simionescu, Polizu Micşuneşti şi M. Răutu din partea d-lui Iuliu Maniu, a amânat pronunţarea asupra incidentului de inadmisibilitatea acestei acţiuni ridicat de preşedinţia Senatului şi preşedinţia consiliului de miniştri prin d. profesor avocat Anibal Teodorescu, până la 26 Martie c.

Miercuri, 20 Martie a. c., Inalta Curte după deliberare, la ora 19, a pronunţat următoarea deciziune:

„Admite incidentul ridicat de intimat şi prin consecinţă respinge ca inadmisibilă atât acţiunea în contencios administrativ intentată de Iuliu Maniu, prin petiţia inreg. la nr. 5359 din 1939 înaintea Curţii de Apel Bucureşti, cât şi suplimentul de acţiune prezentat în şedinţa de la 19 Martie 1940.

„Găseşte că nu este locul de a mai trimite Secţiunilor Unite ale acestei Inalte Curţi cererile de neconstituţionalitate depuse de acelaş reclamant.

„Dată şi pronunţată în şedinţă publică azi la 20 Martie 1940".

Consecinţele de drept ale problemei rezolvită de Inalta Curte prin hotărârea de mai sus, sunt pierderea exerciţiului mandatului de senator pe timpul actualei legislaturi din partea d-lui Iuliu Maniu, potrivit art. 5 din legea privitoare la jurământul membrilor Adunărilor Legiuitoare publicată în Monitorul Oficial nr. 127 din 5 Iunie 1939 după care **„Senatorii de drept care nu prestează jurământul în termenul prevăzut de lege nu-şi pot exercita mandatul legislativ".**

3
15-II-1951

C. 391 Tip. Coop. «PRESA»

Format A 4 (210 x 297).

57

Dir. D. Personal

Dir. Poliţie Interior

7

23 Martie 1940.
196
C.D.

După respingerea recursului
IULIU MANIU.

In cursul zilei de 22 Martie crt. IULIU MANIU a consultat pe avocatul CEZAR SIMIONESCU, N.RAUTU, NICOLAE PENESCU şi N.POLIZU MICSUNESTI.

Discutând respingerea recursului lui IULIU MANIU de către Inalta Curte de Casaţie, avocatul N.PENESCU şi CEZAR SIMIONESCU au sseuţinut că procesul poate fi socotit încheiat şi că nu mai există nici o cale de atac în faţa Justiţiei.

IULIU MANIU a combătut acest punct de vedere, spunând că decizia Inaltei Curţi, nu-l poate opri să se adreseze Secţiilor Unite ale Casaţiei.

El a cerut celor de faţă să studieze din punct de vedere juridic şansele unei astfel de acţiuni.

In cadrul aceleiaşi consfătuiri IULIU MANIU şi-a exprimat faţă de avocatul CEZAR SIMIONESCU dorinţa ca procesele în Contencios ale naţional-ţărăniştilor să continue.

•

Majoritatea fruntaşilor naţional-ţărănişti sunt de părere că în urma respingerei recursului lui IULIU MANIU, este inutil ca ION MIHALACHE să mai susţină acţiunea sa în Contencios.

197

MIHAIL POPOVICI, la care IULIU MANIU a luat dejunul, ar fi opiniat că ar fi nimerit ca ION MIHALACHE să trimită la 28 Martie a.c. o cerere Curţii de Apel, prin care să-şi retragă acţiunea.

•

Intimii lui IULIU MANIU afirmă că acesta este hotărât să se adreseze M.S.Regelui pentru a se plânge de hotărârea Inaltei Curţi de Casaţie.

MIHAIL POPOVICI ar fi sfătuit pe IULIU MANIU, în întrevederea din ziua de 22 Martie a.c., să solicite în acest scop o audienţă la Palat.

IULIU MANIU oscilează între a redacta un memoriu de protest M.S.Regelui sau a cere audienţă.

Lu D Personal   Dos. Pol. Iuliu Maniu

23 Martie 1940

C. D.

198

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,20, Iuliu Maniu pleacă de acasă, ducându-se la Mihai Popovici.

La ora 9,45, I. Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 9,50, Iuliu Maniu este vizitat de M. Răutu.

La ora 9,55, vin av. Ciudin şi I. Liveanu.

La ora 10, vine D-na Lăzărescu, care pleacă la ora 10,05.

La ora 10,10, vine Col. Sfetescu.

La ora 10,15, vine Zaharia Boilă.

La ora 10,20, pleacă M. Răutu.

La ora 10,25, pleacă av. Ciudin.

La ora 10,35, pleacă Col. Sfetescu.

La ora 10,45, pleacă Zaharia Boilă.

La ora 10,55, pleacă Liveanu.

La ora 11, Iuliu Maniu pleacă de acasă, ducându-se la Virgil Madgearu.

La ora 11,35, I. Maniu pleacă dela locuinţa lui V. Madgearu, însoţit de Lărgeanu, cu care merge până în faţa cinematografului "Scala". Aci se întâlneşte cu Pavel Pavel care îl însoţeşte până la domiciliu.

La ora 11,50, I. Maniu este vizitat de Octav Tăslăoanu.

La ora 11,55, vine Emil Socor.

./.

199

La ora 12,vine Sever Bocu.

La ora 12,05,vine Aurel Buteanu.

La ora 12,10,vine Zaharia Boilă.

La ora 12,15,vine Cezar Simionescu.

La ora 12,20,pleacă Sever Bocu.

La ora 12,25,pleacă Zaharia Boilă.

La ora 12,30,pleacă Aurel Buteanu.

La ora 12,35,pleacă Octav Tăslăoanu.

La ora 12,40,pleacă Emil Socor.

La ora 12,45,pleacă Cezar Simionescu.

La ora 12,50,pleacă I.Liveanu.

La ora 13,15,Iuliu Maniu se duce la restaurantul "Cina".

La ora 15,10,I.Maniu ese de la restaurant însoţit de A.Buteanu,se desparte de acesta şi se înapoiază la domiciliu.

La ora 16,vine ziaristul Alex.Gruia,care pleacă după 5 minute.

La ora 17,vine I.Liveanu.

La ora 17,30,pleacă I.Liveanu.

La ora 17,35,revine ziaristul Alex.Gruia.

La ora 17,40,vine M.Răutu.

La ora 17,45,pleacă M.Răutu.

La ora 17,50,vine Petruşca.

La ora 17,55,vine Ghiţă Pop.

La ora 18,vine Cezar Simionescu.

La ora 18,20,pleacă Alex.Gruia.

La ora 18,30,vine Virgil Lărgeanu,secretarul lui V.Madgearu,care pleacă după 15 minute.

3
15.II.1951

./.

44

La ora 18,50,vine Zaharia Boilă.

La ora 18,55,pleacă Ghiţă Pop.

La ora 19,10,pleacă Petruşca.

La ora 19,15,vine Dr.Stănculescu.

La ora 19,20,pleacă Zaharia Boilă.

La ora 19,25,pleacă Cezar Simionescu.

La ora 19,40,vin Pavel Pavel şi Leucuţia.

La ora 19,45,vine Sever Bocu.

La ora 19,55,vine I.Liveanu.

La ora 20,vine Sever Stoica.

La ora 20,15,pleacă Dr.Stănculescu.

La ora 20,20,pleacă Pavel Pavel şi Sever Stoica.

La ora 20,35,pleacă Sever Bocu.

La ora 22,10,pleacă I.Liveanu.

La ora 22,30,vine Ion Mihalache.

La ora 23,45,pleacă Ion Mihalache.

La ora 23,50,Iuliu Maniu pleacă de acasă însoţit de Leucuţia,ducându-se la restaurantul "Cina".

La ora 24,50,se înapoiază la domiciliu,condus de Leucuţia.

Sig

2 A D personal

ROMÂNIA

ȚINUTUL BUCEGI

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLIȚIE

OPERAT

DIRECTIUNEI GENERALE A POLITIEI

DIRECTIUNEA POL. DE SIGURANTA.

Nr. .... 19 ...

Tardiv l'au mai avut

Avem onoare a înainta alăturat un exemplar din declarațiile D-lui. IULIU MANIU, unor ziariști, în legătură cu formarea noului guvern de sub preșidenția D-lui. Consilier Regal Gh. TATARASCU.-

Acest exemplar a fost predat de Dl. IULIU MANIU personal unui intim a D-sale. din Brașov.-

Chestura Brașov este în supraveghere.-

INSPECTORUL REGIUNEI DE POLITIE BUCEGI,

Anghelescu

SEFUL SERV. POL. SIGURANTEI,

D. Bărăscu

57

Prezentându-se la Dl. IULIU MANIU, preşedintele partidului naţional ţărănesc, mai mulţi ziarişti, D-sa. le-a făcut cu privire la formarea noului guvern sub preşidenţia D-lui GH. TATARASCU, următoarele observaţiuni ;

Numirea D-lui Gh. Tătărăscu în fruntea noului guvern este o dovadă evidentă a disconsiderărei pe care cercurile conuscătoare o manfestă faţă de opinia publică a ţărei.-

Nu sunt încă nici doi ani, de când D-sa. fiind la guvern susţinut de întregul partid liberal şi de grupările D-lor.-Vaida şi Iorga a căzut în alegeri neputând obţine nici măcar cele 40% cerute de legea electorală, caz unic în istoria politică a României.-

Astăzi partidul liberal care l-a sprijinit în guvernare este adversarul politic al D-sale. popularitatea şi prestigiul D-sale. sunt prin urmare şi mai scăzute ca acum doi ani de zile.-Este firesc deci că numirea D-sale. în loc de destindere, a provocat o adâncă îngrijorare şi explicabil nemulţumire.-

Guvernarea de patru ani a D-sale. a fost caracterizată printr'un spirit de nesiorizitate şi prin manevre tactice de politicianism mărunt, lipsit de concepţii şi prevedere.- Atitudinea încordată faţă de mişcarea gardistă, care a avut atâtea urmări funeste în toate direcţiile şi valul de corupţie prin nenumărate acţiuni judecătoreşti iniţiate de noul regim politic după căderea D-sale. sunt în amintirea tuturor.-

Faţă deasemenea antecedente, revenirea D-sale. în fruntea treburilor obşteşti constituie un act menit să sporească confuziunea în opinia publică şi neliniştea în ţară.-

La primul pas facut la reîntrarea în scenă, D-sa. dovedeşte că va continua aceiaşi politică lipsită de principii şi de seriozitatea politică.-

D-sa. n'a ascuns nimănui adversitatea faţă de sistemul politic actual bazat pe F.R.N. şi acum consimte fără şovăire să prezideze un guvern alcătuit din cadrele F.R.N. D-sa. proclamă că urmăreşte destinderea deşi ştie perfect de bine şi din isvor autentic că forţele politice independente, care sunt expresiunea rrală a naţiunei respinge orice fel de colaborare în cadrul F.R.N. D-sa. susţine că va realiza selecţiunea elitelor arin "front" dar în acelaş timp încearcă - e dreat fără suces- să apeleze cu deosebită stăruinţă la forţe din afară de front, recunoscând implicit falimentul idei însăşi a F.R.N.-

N'a reuşit să realizeze înarmarea ţărei în 4 ani de liniştită guvernare, cum va satisface aceste necesităţi acum, în mijlocul atâtor mari greutăţi ?.-

Cu câţiva în urmă am susţinut că Dl. Tătărăscu pregăteşte dictatura, D-sa. a răspuns atunci că "numai proştii şi nebunii vor dictatură".- Acum D-sa. se găseşte în fruntea unui guvern de dictatură, în forma unui adevărat despotism, care a umilit ţara şi a strivit conştiinţa naţională.-

Pentru înlăturarea greşelilor şi abuzurilor săvârşite sub

. / .

Constituţia dictatorială, Dl. Tătărăscu pune în vedere acordarea drepturilor libere de critică.- Ori bine se ştie că într'un regim totalitar, cum vrea să fie acela prezidat de D6sa. în mod structural, critica este exclusă.-

Regimul totalitar însemnă: o singură ideie, o singură părere, o singură voinţa, o singură hotărâre, critica însă înseamnă opoziţie, păreri divirgente, iar opţiţia însemnă posibilitate de schimbare de reregim, lucru care la noi nu s'ar putea prezice cu preciziune matematică, în cazul când voinţaa totalitară nu ar înăbuşi cu mijloace teroriste, manifestarea opiniei publice, care este integral revoltată împotriva regimului de azi.-

Dictatura, totalitarism şi critică liberă nu merg împreună. Este însă un vechi adevăr, că fără control şi fără critică liberă a opiniei publice, abuzurile nu se pot stârpi.- Chiar din cauza aceasta regimurile dictatoriale lipsite de control public, au fost caracterizate în totdeauna de o avalanşe, de abuzuri şi de imoralităţi.-

Dl. Tătărăscu trebuia să aleagă dintre dictatură şi libertatea de critică, a ales dictatura.- Consecinţele triste se vor vedea.-

Dl. Tătărăscu publică şi un program politic de ralizări de "lung durată". Suntem nevoiţi să ne abţinem dela examinarea critică a acestui program, pentru două motive :

Mai întâi a face - în împrejurările de astăzi - în grozava învălmăşeală mondială şi în mijlocul frământărilor ideologice, care prin forţe mondiale faţă în faţă, un program politic de realizări, pe 5 ani înseamnă a fi lipsit de simţul realităţilor.-

In al doilea rând, Dl. Tătărăscu continuă condamnabila metodă a Predecesorilor săi, de a implica în orice chestiune de guvernare s'au administrare, mare sau mică, persoana Suveranului.- Astfel D-sa. pune : " că a întocmit programul său de guvernare sub înalta îndrumare a M.S. Regelui.-"

Prin această declaraţie D-sa. voeşte a se pune la adăpostul criticilor publice

D-sa. înăbuşe orice manifestări de opoziţie, care din respect pentru Suveran, renunţă să se extiorizeze, dar acest gest continuă să otrăvească atmosfera politică în dauna Coroanei şi a Dinastiei.-

Faţă de acestea, partidul naţional-ţărănesc, rămâne mai departe pe tărâmul democraţiei naţionale şi a respectului, - libertăţilor publice şi îşi urmează neclintit linia sa de conduită, de opoziţie intransigentă faţă de acest regim şi faţă de ultima lui ipostază.- Guvernul Tătărăscu.-

Intr'un singur XXXXXX punct Dl. Tătărăscu are dreptate "Tara are nevoie de " destindere şi pacificare". Dar aceasta nu se poate realiza dintr'un guvern care reprezintă un regim de tiranică asuprire şi care irită, revoltă şi desbină, ci de un guvern de potolire a pasiunelor şi de înmănunchiare şi solidarizare a tuturor conştiinţelor patriotice.- In faţa răsboiului amenintţător, în faţa primejdiilor cele mai evidente, ţara are nevoie de un guvern capabil să realizeze ridicarea morală a naţiunei, dinamizarea conştiinţei naţionale şi aprinderea flacărei sfinte a dragostei pasionate de ţară şi neam.-

Orice isvor de îndoială,orice cauză de nemulţumire sufletească orice pretext de defetism,ucigător de elan,trebuie să dispară.-

Insufleţirea şi avântul de jertfă pentru independenţă şi integritatea ţării şi pentru unitatea naţională trebuiesc exaltate până la paroxism,căci singurel ele nu pot feri de dezastru,numai ele pot pune stavilă şi pot descuraja,forţele duşmane,care-şi întind braţele spre teritoriul ţărei.-

Aceste forţe morale mai importante decât toate punctele de program,nu pot fi deşteptate şi stimulate,- într'o atmosferă de apăsare şi robie politică :ci ; numai libertatea şi disciplina,liber consimţită.-Si ele nu pot fi chemate la viaţă de persoane politice, care au slujit actualul sistem şi le-au ajutat să se instaleze.-

Este poate momentul suprem,c)nd prin ascultarea glasului ţării şi prin schimbarea actualului regim,se mai poate salva statul Românesc,pândit şi ameninţat de grave primejdii.-

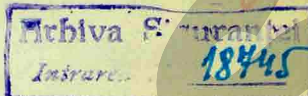
&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

In D. Personal Dos. Pol. Iuliu Maniu

22 Decembrie 1939

220 205

C. D.

OPERAT

In ziua de 20 Decembrie c., între ora 17 - 18, Iuliu Maniu a avut o întrevedere cu Profesorul Deleu, din Cluj, căruia i-a comunicat arestarea lui Ilie Lazăr, Leucuţia şi Răchiţan.

Fostul preşedinte a declarat că este scandalizat şi că a trimis la Bucureşti pe Emil Haţiegan, cu misiunea de a interveni pentru punerea în libertate a celor trei partizani.

I.Maniu a spus că după Sărbători va veni la Bucureşti, unde în cadrul unui expozeu, va analiza şi arestarea amicilor săi şi va preconiza o campanie mai violentă decât cea de până acum.

.

I.Mihalache şi V.Madgearu au vizitat pe Dr.Th. Roxin, la moşia acestuia, din Bihor, şi au participat la o vânătoare organizată de fostul fruntaş naţional-ţărănist.

In D. Personal

Dos. Pol. Iuliu Maniu

18 Ianuarie 1940

205

317

C. D.

In cursul zilei de astăzi IULIU MANIU a avut o serie de întrevederi cu fruntașii național-țărăniști : M.POPOVICI, VIRGIL MADGEARU și Dr.N.LUPU.

S'a discutat noua tactică național-țărănistă.

..

La orele 7.10 seara, IULIU MANIU a făcut o vizită lui DINU BRATIANU.

..

SEVER DAN, fost ministru și unul din intimii d-lui consilier VAIDA VOEVOD, a făcut azi dupamiază o vizită lui Iuliu Maniu.

..

Contesa MIKES a adus dela Paris, din partea lui GRIGORE IUNIAN o scrisoare lui IULIU MANIU, care a fost predată lui V.MADGEARU.

..

C.VISOIANU, fost ministru plenipotențiar, a făcut o vizită lui ION MIHALACHE la Dobrești.

Se crede că a avut o misiune din partea lui N.TITULESCU pe lângă I.Mihalache.

Inainte de a vizita pe I.MIHALACHE, C.VISOIANU a avut întrevederi cu V.MADGEARU la Sinaia și M.POPOVICI la București.

....

44

57

Sol D personal

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALA A POLIȚIEI
№ 133089 DIN 29. DEC. 1939
DOSAR №

207

ROMÂNIA

ȚINUTUL BUCEGI

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLIȚIE

DIRECTIUNEI GENERALE A POLITIEI

DIRECTIUNEA POL. DE SIGURANTA.-

Arhiva Ș... Intrarea No. 33805

OPERAT

Nr. 26708 1939, Decemb. 22

Avem onoare a înainta alăturat una copie depe o scrisoare adresată M.S.Regelui de către Dl. IULIU MANIU şi din care un exemplar a fost primit de fostul şef al organizaţiei naţional-ţărăniste din Braşov.-

INSPECTORUL REGIUNEI DE POLITIE BUCEGI,

Aughelini

SEFUL SERV. POL. SIGURANTEI,

Măcescu

J. 112104 a 338 conf.

Ref. J 112104/1939

Se va transmite Dlui Ministru ...

31. XII
Să se trimită copie după memoriu împreună cu nota explicativă.-

207

CONFIDENTIAL
05682

La data de 25 Octombrie a.c. Inspectoratul de poliție Cluj ne a înaintat în copie un memoriu întocmit de d-l Iuliu Maniu și adresat M. S. Regelui, care ~~această~~ [această dată] a fost adus la cunoștința ~~d-lui~~ d-lui ministru de interne de către această Direcțiune Sig.

Acum de curând un exemplar din acest memoriu, după care se alătură copie, a fost primit de fostul șef al organizației naționale Țărăniste din Brașov

COPIE.

SIRE.

In aceste zile de răsboi, de neaşteptate prefaceri internaţionale şi de sguduire internă, am datoria faţă de poporul românesc din Ardeal şi Banat, pe care l'am condus prin reviluţia din 1918 la unirea cu vechiul regat şi apoi l'am guvernat, prezidând Consiliul Dirigent, până la desăvârşirea nouei aşezări de drept a statului român ca şi faţă de ţara întreagă pe care am guvernat-o în repetate rânduri, de a spune Majestăţii Voastre marea îngrijorare ce ne frământă în legătura cu soarta acestei ţări.=In această calitate îmi iau libertatea a ruga respectuos pe Majestatea Voastră să bine voiască a acorda expunerilor de mai jos Inalta Sa atenţiune.-

Primejdiile ce ne ameninţă din afară sunt agravate azi de situaţia internă.-Intro vreme de prăbuşire de stat în imediata vecinătate a hotarelor noastre, poziţia României este din cele mai critice şi poate deveni catastrofală.-

Tara noastră fiind lipsită de orice alianţă sau prietenie temeinică cu vreuna din ţările puternice, nu se poate bizui decât pe propriile sale puteri.-

O intelegere între cele două mari puteri vecine poate decide de soarta ţărei şi a dinastiei noastre.-

In această clipă de grea cumpănă se impune mai mult ca ori când ca naţiunea să fie unită sufleteşte, să aibă încredere în ie insuşi şi în legele ţărei, cari o, pun la adăpost de surprinderi şi arbitrar şi să fie singură că există înlăuntru o ordine de dreat, care-i asigură viaţa, onoarea, familia şi averea.-

Toţi am sguduiţi de tragicul eveniment al asasinărei Primului Ministru, care nu putea să provoace în sufletul fiecărui om decât un sentiment de repulsiune şi de condamnare categorică.-

Tocmai acest sentiment, care stăpâneşte umanitatea Naţiunei, ar fi putut servi ca isvor de reculegere sufletească şi morală a opiniei publice şi ca prilej de întărire a puterei de stat.-

Era momentul psihologic potrivit, provocat de revolta generală isvorâtă din oribila faptă, săvârşita în mijlocul evenimentelor atât de îngrijorătoare pentru stat, ca să se facă repede justiţie, aplicând făptuitorilor toată rigoarea sancţiunelor legale şi să se spargă astfel cercul viţiios, în care se sbate viaţa publică.-Opinia publică este îngrozită de vedenia ce i se înfăţişează periodic :cetăţeni cari asasinează un prim ministru, organe ale statului care ucide la rândul lor pe făptuitori şi pe adepţii lor, fără cea mai sumară judecată şi apoi cetăţeni care asasinează din nou alt prim ministru.-

In loc de a se termina acest macabru lanţ de răsbunări şi represiuni sângeroase, cu durere şi indignare aflăm din presă că asasinii au fost scoşi în stradă de autorităţi şi împuşcaţi de autorităţile oficiale, fără o judecată dată de justiţia ţărei şi pe urmă, au fost expuşi vederei publice.-

Se confirmă că au fost săvârşite astfel de fapte sângeroase în mai multe judeţe din ţară şi în lagările de concentrare, cu scopul de a răsbuna victima şi de a înspăimânta lumea.- Mai mult cu îngăduirea cenzurei, se semnalează chiar în ziare că aceste acte de represiune şi intimidare se vor extinde şi asupra membrilor familiilor celor suspecţi.-

SIRE,

un stat civilizat întemeiat pe ordinea legală, judecă şi execută sentinţa adusă cu forme legale, în contra celor urmăriţi, dar nu face acte de răsbunare.- Numai statele barbare sau cele în descompunere aleargă la asemenea măsuri, lipsite de orice prevedere politiecă şi care nu-şi ating niciodată scopul.-

Aflu cu câtă sadică bucurie şi cu câtă ironie, înregistrează minorităţile din Ardeal şi Banat, omoruruile săvârşite fără judecată, contra unor fii ai Neamului Românesc, care revendica odinioară libertatea lui naţională şi emanciparea de sub stăpânirea străină, tocmai pentru a introduce o viaţă de stat civilizată şi domnia unei stricte legalităţi.-

Nu în interesul unei grupări, ci în interesul superior al ţărei mă simt dator a accentua că este o mare greşeală politică de a face răspunzător de crimă s'au un act de nebunie in grup întreg, nu numai fără o prealabilă judecată legală, dar chiar fără verificarea identităţii fiecăruia, dincei sancţionaţi.- In deosebit când hotarele ţărei sunt ameninţate şi când prin urmare este necesară o solidaritate naţională desăvârşită, trebuie să ne ferim de acte de răsbunare şi de cruzimi care tulbură atmosfera de frăţie, inidspensabilă, în momente de mare avânt şi de sforţare naţională.-

Dar mai presus de orice un instinct de auto-conservare ne-ar impune să ne servim prin anumite acţiuni se stat, prilej de compasiune şi pretexte de imixtiune externe invocându-se motive de umanitate aşa cum pilde recente ne-au arătat în cazul altor state.-

Situaţia ce s'a creiat este cu atât mai îngrijorătoare cu cât, fără dreptate de sigur, opinia publică face Coroana răspunzătoare de tot ce se întâmplă, fiindcă tocmai în aceste vremuri Ea a gasit să-Si asume anume răspunderi direct şimpersonale atât în relaţii externe cât şi în cele interne, adoptând un regim politic care anihilează ori ce urmă de voinţă naţională şi de posibilitatea de acoperire a Coroanei.-

Ar fi fost mai bine, ca tragica dispariţie a fostului Prim Ministr să servească cel puţin pentru a rupe şirul dureros al represiunelor sângeroase ca, astfel amintirea lor să fie legată numai de guvernul sub care s'a săvârşit.-

Un regim monarhic absolut, are prerogativele sale speciale dar are şi răspunderile sale deosebite, întrucât riscă nu numai persoana Suveranului ci şi existenţa Coroanei, spre deosebire de un regim de dictatură civilă, în care particularul poate rosca şi aventuri periculoase, pentru ţară, aceasta din urmă e liberă să le înlăture,- fără să ameninţe existenţa instituţiunelor fundamentale de stat.-

Chiar dacă nu ar fi decât această consideraţie şi regimul de guvernare personală, instaurat în Februarie 1938, sa dovedit cu totul inoportun.-

Dar el sa dovedit şi primejdios.-

Un regim se judecă după rezultatele ei,nu după intenţiuni pornite,de forate multe ori din cea mai curată dorinţă de binele ţărei.-

Rezultatele ,după aproape doi ani,ale sistemului sunt : 210

IN POLITICA INTERNA:Generalizarea sistemului că naţiunea este despuiată de drepturile ei,că este considerată nu ca un subiect de drept,ci ca un instrument de execuţie la discreţia unor forţe suprapuse.-

Inrădăcinarea tot mai mult a convingerei că în conducerea vieţei de stat hotărăsc ideile preconcepute în serviciul cărora se caută oameni şi mijloace,neţinându-se seamă de necesităţile primordiale şi de posibilităţile materiale şi sforogice şi ca urmare exterminarea crescândă a elanului creator şi chiar asentimentului de comunitate de interes a mulţimei,cu conducerea de statţ-

In locul unei pacificări şi destinderi,sfâşâere între cetăţenii ţărei,împărţiţi în trei tabere,un a favoriţilor,alta a explotatorilor şi a treia a persecutaţilor,a căror lupte rămân nevăzute,deci cu atât mai periculoase,mărginindu-se ca toate bolile ascunse,la isbucniri tragece pentru organism.-

O nemulţumire ce clocoteşte în toată ţara din cauza apăsărei fiscale şi a scupetei crescânde,a abuzurilor organelor administrative şi poliţieneşti,care prefac arbitrarul organelor centrale într'o asuprire nedreaptă şi explotatoare în oraşe ca şi la sate.- Regimul dictatorial a înmulţit abuzurile şi conrupţiunea,în loc de ale stârpi.- IN POLITICA EXTERNA.înconjuraţi de vrăşmaşi seculari,fără nici un aliat,strâmtoraţi între două ţări puteri formidabile conduse de resentimente,suntem permanen ameninţaţi de a fi măcinaţi ca un graunte căzut între două pietre de moară.- Suntem reduşi la propriile noastre puteri pe care nu le-am organizat la timp nici sufleteşte, nici sub raportul administrativ şi nici sub raportul înzestrărei militare.-

S'a pierdut mult timp.ţara a ajuns în greacriză,dar situaţia nu este desnădăzduită.-Se pot găsi încă remedii.-

Prima condiţie este ca naţiunea să fie pătrunsă de un viguros optimism şi să se restabilească unitatea morală şi pacea internă într'un singur mănunchi cei ce au dreptul a conduce şi ordona şi cei care au datoria de a se supune şi a se jertfi.-

Unirea sufletească a naţiunei trebuie să se restabilească de îndată,pentru a fi în stare să facă faţă primejdiilor,iar numale Majestăţii Voastre să străluciască drept pavază pentru toţi cetăţenii ţărei noastre şi pentru generaţiile viitoare.-

Problema fundamentală a monumenului istoric actual,este cum să se prefacă armonia naţională între Coroană şi guvern şi naţiune, chemându-se naţiunea la o colaborare activă în legalitate.-

Pentru Coroană renunţarea la avantagiile atât de ispititoare ale puterilor absolute şi nelimitate,constituie o crimă de asigurare contra riscurilor înfricoşetoare din timpurile tulburi,cum sunt cele de azi.-

Ca ardelean,am,pe lângă grija generală pentru pastrarea in-

./.

tegrităţii statului,comună cu toţo patrioţii acestei ţări,şi preocuparea specială pentru soarta provinciilor pe care le-am condus 211 atât sub regimul străin,cât şi în primii ani după unire.-

Ardealul şi Banatul urmăresc astăzi,cu extremă încordare desfăşurarea evenimentelor externe şi caută cu îngrijorare să descifreze viitorul ce li se rezervă.-O mie de ani de stăpânire străină le-au deprins să judece evenimentele sub ungghiul de privire al libertăţei naţionale.- Spiritul public din aceste provincii este astăzi torturat de teama unei catastrofe care le-ar fi fatală în măsura mai mare decât oricărei provincii româneşti.-

Nici un român nu mai vrea să se întoarrcă sub jugul asupririi străine.-

Desfăşurarea evenimentelor externe,este însă,în spiritul ardelenilor şi bănăţenilor mult agravată şi greşelile nenumărate ale politicei noastre interne.-Ei nu ar putea să vadă decât în revenirea la o viaţă politică normală,un motiv de liniştire,o garanţie de consolidare şi de rezistenţă împotriva oricărei primejdii.-

Am ţinut să supun Majestăţii Voastre cuvântul meu deschis - oricât de nesocotit a fost el,până astăzi - lipsit de orice consideraţiuni personale sau de partid,căci nu doresc absolut nimic pentru mine ci vreau numai să s rvesc naţiunea română şi să-mi fac datoria faţă de Tară şi faţă de Dinastie.-

Sunt şi rămân al Majestăţii voastre prea plecat şi supus.-

&&&&&&&&&&&&&&&&

Ia. D. Personal

Dos. Politic Iuliu Maniu

212

10 Ianuarie 1940

D.

OPERAT

Supravegherea lui I.Maniu :

Intre orele 9.25 - 11.30, Iuliu Maniu vizitează succesiv pe Mihai Popovici, Dr.N.Lupu și Virgil Madgearu, după care se înapoiază la domiciliu.

Intre orele 11.45 - 12.50, pleacă dela I.Maniu ziaristul Emil Socor, Făzlăoanu, Generalul Negrei, Răutu, av.Radu Polizu-Micșunești, av.Cezar Simionescu și Aurel Buteanu, care veniseră la domiciliul lui Iuliu Maniu în lipsa acestuia.

La ora 12.55 vine șoferul lui V.Madgearu, aducând o scrisoare.

La ora.13.05, vine inginerul Stefan Mihăescu.

La ora 13.35, Maniu, însoțit de inginerul Mihăescu, merge la restaurantul "Cina", unde rămâne singur pentru a lua masa.

La ora 15.10, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 17.30 vine la Maniu, I.Liveanu.

La ora 17.55, vine Sever Dan.

La ora 18.20 vine Virgil Solomon.

La ora 18.30, vin Romulus Boilă - junior și Pavel Pavel.

La ora 18.50, pleacă Virgil Solomon și Sever Dan.

La ora 19, vine av.Victor Marcu.

./.

La ora 19.05, pleacă Liveanu şi Victor Marcu.

La ora 19.10, Iuliu Maniu se duce la Dinu Brătianu, unde rămâne până la ora 20.05, după care se înapoiază la domiciliu.

La ora 21.30, Iuliu Maniu însoţit de Ghiţă Pop, care venise în lipsa lui, Pavel Pavel şi Boilă-junior, merg la restaurantul "Cina".

La ora 23.40, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

..

In după amiaza zilei de 9 Ianuarie c., Iuliu Maniu a fost vizitat, - în afară de persoanele arătate în nota de supraveghere respectivă - şi de ziaristul străin Scotus Viator.

49

......

Lot D Personal

Dos Politic Iuliu Maniu

7

21 Martie 1940

214

C.D.

Iuliu Maniu redactează un memoriu de politică externă.

Iuliu Maniu a declarat lui Mihai Popovici şi Ghiţă Pop că - dată fiind situaţia excepţională de gravă a României din punct de vedere extern, va redacta un memoriu către M.S. Regele, în care va analiza această situaţie.

Mihai Popovici a comunicat lui Gheorghe Brătianu acest lucru, menţionând că memoriul va cuprinde numai o critică a orientării guvernului actual în politica externă, fără a preciza punctul de vedere al grupării naţional-ţărăniste.

Gheorghe Brătianu a răspuns că acest lucru nu este admisibil şi că memoriul trebue să cuprindă şi soluţii, în afară de critică.

Pentru documentarea memoriului său, Iuliu Maniu a rugat pe ziaristul Aurel Buteanu să ceară la Legaţia engleză colecţia ziarelor şi revistelor britanice care au atacat politica externă a guvernului român.

Zaharia Boilă şi Pavel Pavel au procurat lui Iuliu Maniu material documentar dela Legaţia franceză, constând în reviste şi ziare franceze.

La D. Personal

D. Pol. Iuliu [illegible]

22 Martie 1940.

C.D.

215

Supravegherea lui IULIU MANIU.

La ora 8.35 IULIU MANIU este vizitat de ION LIVIANU.

La ora 9.05 vine ZAHARIA BOILA

La ora 9.45 pleacă Zaharia Boilă

La ora 9.55 vine M.Răutu

La ora 10.00 vine avocatul Penescu

La ora 10.05 vine avocat N.Polizu-Micşuneşti

La ora 10.10 vine Cezar Simionescu

La ora 10.35 pleacă avocatul Penescu

La ora 10.40 pleacă I.Livianu

La ora 10.55 pleacă Cezar Simionescu

La ora 11.25 pleacă avocatul M.Răutu

La ora 11.30 vin Octav Taslaoanu şi Ion Livianu

La ora 11.35 pleacă N.Polizu Micşuneştă

La ora 11.55 vine Aurel Buteanu

La ora 12.05 vine Zaharia Boilă

La ora 12.10 vine Virgil Solomon

La ora 12.55 vine Romulus Boilă

La ora 12.20 pleacă Virgil Solomon.

La ora 12.25 pleacă Octav Taslaoanu

./.

44

216

La ora 12.30 pleacă Romulus Boilă

la Ora 12.55 vine Emil Socor

La ora 13.00 pleacă Zaharia Boilă

La ora 13.05 pleacă Aurel Buteanu

La ora 13.10 pleacă Emil Socor

La ora 12.10 pleacă Ion Livianu

La ora 13.25 pleacă Virgil Madgearu ?

La ora 13.30 Iuliu Maniu vizitează la domiciliu pe MIHAI POPOVICI

La ora 14.50 IULIU MANIU se înapoiază la domiciliu.

La ora 17 vine M.Răutu

La ora 17.45 vine Polizu Micşuneşti

La ora 17.50 pleacă M.Răutu

La ora 17.55 vine ziaristul Al.Gruia

La ora 18.15 vin Cezar Simionescu şi Popescu Zorica.

La ora 18.20 pleacă ziaristul A.Gruia

La ora 18.25 vine Stoica Sever

La ora 19 pleacă Polizu Micşuneşti

La ora 19.10 vine N.Penescu

La ora 19.15 vine Aurel Buteanu

La ora 19.25 vine Aurel Dobrescu

La ora 19.30 pleacă Aurel Dobresvu,Stoica Sever şi Popescu Zorica

La ora 19.35 vine Sever Bocu

La ora 19.40 pleacă N.Penescu şi Cezar Simionescu.

./.

217

La ora 19.45 vin Stoichiţa I. şi Cornel Bianu

La ora 19.55 vine Ghiţa Pop

La ora 20 pleacă Aurel Buteanu

La ora 20.10 vine Pavel Pavel

La ora 20.40 vin Zaharia Boila şi A.Leucuţia

La ora 21. pleacă Ghiţă Pop şi Sever Bocu

La ora 21.45 Iuliu Maniu merge împreună cu I.Stoichita,Cornel Bianu,Pavel Pavel,Z.Boilă şi A. Leucuţia la restaurantul Cina.

La ora 24.25 Iuliu Maniu pleacă dela restaurantul Cina,înapoindu-se singur la domiciliu.

3/

La D. personal Dos. Politic Iuliu Maniu

21 Martie 1940.

C.D.

Iuliu Maniu se informează.

ZAHARIA BOILA a comunicat lui IULIU MANIU că într'o recentă întrevedere avută cu GHEORGHE CUZA, acesta i-ar fi declarat că "elementele național creștine care au aderat la regim sunt nemulțumite de tratamentul ce li se aplică și că nu este exclus ca în scurt timp ele să-și revizuiască atitudinea".

" Național-creștinii ar fi deasemenea îngrijorați de politica externă a României, care "va atrage ura Franței, Angliei și chiar a Reichului".

•

GHITA POP a declarat lui IULIU MANIU că a avut o convorbire cu o personalitate a regimului, care l-ar fi asigurat că se urmărește schimbarea actualului guvern, tot în cadrul actualului regim, însă "format din personalități a căror simpatie pentru Reich a fost verificată".

./.

IULIU MANIU a răspuns că este convins că această informaţie este aproape de adevăr şi că este în logica lucrurilor ca,Germania să urmărească,până la sfarşit,formarea unui guvern în care să aibă deplină încredere.

.

PAVEL PAVEL a afirmat lui IULIU MANIU în ziua de 20 Martie c. că între România şi Italia se duc tratative,prin Miniştrii Plenipotenţiari respectivi,pentru încheerea unui pact de amiciţie.

Iniţiativa acestui pact ar aparţine României.

IULIU MANIU nu crede în posibilitatea încheerii pactului,din cauza politicei de perfectă colaborare italo-germană,în privinţa viitorului Balcanilor,care nu admite acţiuni independente din partea Italiei.

.

OCTAV TASLAOANU a prezentat lui IULIU MANIU un articol din gazeta maghiară PESTI HIRLAP în care România era violent atacată pe tema regimului care se aplică minorităţii maghiare din Ardeal.

IULIU MANIU a spus că problema relaţiilor româno-ungare nu este prea neliniştitoare,întrucat este foarte probabil ca în curând să asistăm la desfiinţarea Statului ungar.

./.

•

In ziua de 19 Martie c. IULIU MANIU a avut o întrevedere, cu GHITA POP, care l-a informat că agitaţia minorităţii maghiare din Ardeal continuă şi că Dr. NICOLAE BANFFI conducătorul ei, pregăteşte un nou memoriu către guvernul român.

GHITA POP este informat că BANFFI ar considera negativ rezultatul audienţei pe care ar fi avut-o la începutul lunei Martie c. la dl. Prim Ministru, şi că maghiarii români vor să profite de ofensiva diplomatică germană în România, pentru a căpăta noui drepturi.

44

———

3/

5

19 Ianuarie 1940

221

C. D.

Supravegherea lui Iuliu Maniu.

-.-

La ora 9.20 I.Maniu este vizitat de LIVEANU.

La ora 9.30 vine ZAHARIA BOILA.

La ora 10.30 pleacă Zaharia Boilă.

La ora 11 vine PANTELIMON HALIPA.

La ora 11.15 vine ION MIHALACHEA

La ora 11.20 vine MIHAI POPOVICI.

La ora 12 vine OCTAV TASLAOANU.

La ora 12.05 pleacă MIHAI POPOVICI.

La ora 12.10 pleacă Octav Taslaoanu.

La ora 12.20 pleacă Pantelimon Halipa.

La ora 12.30 pleacă Ion Mihalache.

La ora 13.35 IULIU MANIU vizitează pe Dr.N.LUPU şi împreună cu acesta se duce la VIRGIL MADGEARU, unde iau masa

La ora 15.30 pleacă dela Virgil Madgearu, Pantelimo Halipa.

La ora 15.45 pleacă Mihai Popovici.

La ora 15.55 pleacă Dr.N.Lupu.

La ora 16.20 pleacă Iuliu Maniu însoţit de d-na Popovici şi Ion Mihalache, care se desparte în stradă de ceilalţi.

Iuliu Maniu conduce la locuinţa sa pe d-na Popovic apoi se înapoiază la domiciliu.

./.

La Ora 17.50 Iuliu Maniu este vizitat de Pavel Pavel.

La ora 18.10 vine Liveanu.

La ora 18.50 vine Zaharia Boilă.

La ora 19.10 vine Romulus Boilă junior.

La ora 19.35 pleacă Zaharia Boilă şi Pavel Pavel.

La ora 20.05 vine soţia lui Romulus Boilă junior, care merge însoţită de Iuliu Maniu la cinematograful Scala.

La ora 22.50 Maniu pleacă dela cinematograful Scala, fiind condus până acasă de Romulus Boilă junior şi d-na.

....

Lei. D. Personal Dos. Politic Iuliu Maniu 1

20 Martie 1940 223

C. D.

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 8,10, Iuliu Maniu este vizitat de Ion Liveanu, care pleacă după 5 minute şi revine la ora 9.

La ora 10, vine avocatul Penescu.

La ora 10,05, vine Mihai Popovici.

La ora 10,15, vine Virgil Solomon.

La ora 10,20, pleacă avocatul Penescu.

La ora 10,45, pleacă Mihai Popovici.

La ora 11,05, pleacă Virgil Solomon.

La ora 11,25, vine Aurel Buteanu.

La ora 11,30, vine Zaharia Boilă.

La ora 11,35, vine Emil Socor.

La ora 11,40, pleacă Zaharia Boilă.

La ora 12, vine Pavel Pavel.

La ora 12,10, pleacă Ion Liveanu.

La ora 12,20, vine Virgil Solomon.

La ora 12,40, vine Ion Liveanu.

La ora 12,45, pleacă Aurel Buteanu.

La ora 12,55, pleacă Emil Socor şi Pavel Pavel.

La ora 13,20, pleacă Ion Liveanu.

La ora 13,25, Iuliu Maniu, condus de Virgil Solomon, se duce la Mihai Popovici, unde ia masa.

La ora 16, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 16,30, vine Virgil Solomon, care pleacă după câteva minute.

./.

49

La ora 17,25,vin ziaristul Alexandru Gruia şi Ion Liveanu.

La ora 17,35,vine av.Petruşca.

La ora 18,10,pleacă ziaristul Alexandru Gruia.

La ora 18,15,vin Pavel Pavel,Zaharia Boilă,Virgil Solomon şi Cezar Simionescu.

La ora 18,20,vine D-rul Ionescu.

La ora 18,30,vin Virgil Madgearu,av.M.Răutu şi I.Căpăţâneanu.

La ora 18,35,pleacă avocatul M.Răutu.

La ora 18,40,pleacă D-rul Ionescu.

La ora 18,55,pleacă Virgil Madgearu.

La ora 19,pleacă Căpăţâneanu Ion.

La ora 19,05,vine Leucuţia.

La ora 19,20,pleacă Pavel Pavel,Zaharia Boilă, Virgil Solomon şi Cezar Simionescu.

La ora 19,30,pleacă Aurel Leucuţia şi av.Petruşca

La ora 20,30,pleacă Ion Liveanu.

In cursul după amiezii,Iuliu Maniu nu a părăsit locuinţa.

3/

La D Special

Dos. Politic Iuliu Maniu

19 Martie 1940

225

C.D.

Procesul lui Iuliu Maniu

Virgil Madgearu a sfătuit pe Iuliu Maniu în ziua de 17 Martie a.c., să caute a obţine amânarea procesului şi să aştepte "desfăşurarea evenimentelor interne, care îi pot veni în ajutor".

.

In cursul zilelor de 17 şi 18 Martie a.c., Iuliu Maniu a lucrat cu avocaţii Cezar Simionescu, Nicolae Penescu şi Al. Răutu la redactarea concluziilor care se vor pune în fond astăzi 19 crt. la Inalta Curte de Casaţie.

.

Cezar Simionescu a spus lui Ghiţă Pop că va produce în instanţă o jurisprudenţă care face improbabilă respingerea recursului lui Iuliu Maniu.

El nu exclude posibilitatea ca Inalta Curte de Casaţie să dea o decizie de compromis între părţi.

3/15-II-1951

D. Personal Dos. Politic Iuliu Maniu

19 Martie 1940.

226

C.D.

IULIU MANIU şi problema Statului federativ în Europa Centrală.

Intimii lui IULIU MANIU afirmă că acesta este preocupat de problema restaurării fostei monarhii habsburgice pe care Aliaţii ar intenţiona să o pună la sfarşitul războiului.

IULIU MANIU socoteşte că acest proect a prins rădăcini puternice şi că vizita pe care OTTO de HABSBURG a făcut-o de curând în America,unde a fost primit la Casa Albă,arată cât de intens se lucrează la realizarea acestui proect.

" Franţa şi Anglia - spune Iuliu Maniu - urmăresc creerea acestui Stat Federativ pe baze democratice,pentru ca naţiunile componente să se bucure de o libertate absolută.

" Acest lucru este îngrijorător,căci popoarele care vor intra mâine în acest Stat federativ,nu sunt mulţumite de regimul sub care trăesc astăzi,lipsite de libertate.

" Regimul de astăzi din România,care a nemulţumit adânc marea massă din Ardeal,deschide drumul aderării ardelenilor la viitorul stat federativ,ceeace constitue un pericol pentru integritatea Statului român de astăzi".

./.

57

227

.

Intimii lui IULIU MANIU afirmă că acesta intenţionează să redacteze o broşură prin care să combată proectul,elaborat la Paris,de a se creea un Stat federativ în Europa Centrală.

In această broşură el va arăta că înfiinţarea unui nou stat habsburgic este o monstruozitate şi că "popoarele nu trebuesc pedepsite pentru greşeli care nu le-au comis ele,ci conducătorii lor".

Broşura va fi tipărită în limbele franceză şi engleză,şi răspândită în cele două ţări aliate.

.

IULIU MANIU şi-a asigurat pentru această colaborarea ziaristului SEVER STOICA din Cluj,fost prim redactor al oficiosului naţional-ţărănist din Ardeal PATRIA.

44

—

D. Personal

Dos Politic Iuliu Maniu 1

228

21 Martie 1940
C.D.

Supravegherea lui IULIU MANIU.

La ora 8.20 IULIU MANIU este vizitat de ION LIVIANU.
La ora 9.35 vine VIRGIL SOLOMON.
La ora 9.40 vine av.PENESCU.
La ora 9.45 vine d-na LAZARESCU.
La ora 9.50 pleacă d-na LAZARESCU.
La ora 10 pleacă av.PENESCU.
La ora 10.05 IULIU MANIU însoţit de VIRGIL SOLOMON, merge la MIHAI POPOVICI.
La ora 10.35 IULIU MANIU se înapoiază la domiciliu.
La ora 10.40 pleacă LIVIANU.
La ora 10.55 vine ZAHARIA BOILA.
La ora 11 vine CEZAR SIMIONESCU.
La ora 11.5 pleacă ZAHARIA BOILA.
La ora 11.10 vine ROMULUS BOILA.
La ora 11.30 revine I.LIVIANU.
La ora 11.35 vine OCTAV TASLAOANU.
La ora 11.45 pleacă LIVIANU.
La ora 11.50 vine MIHAI POPOVICI.
La ora 12.5 pleacă ROMULUS BOILA.
La ora 12.10 pleacă MIHAI POPOVICI.
La ora 12.15 pleacă CEZAR SIMIONESCU.
La ora 12.30 pleacă OCTAV TASLAOANU.
La ora 12.35 vine EMIL SOCOR.
La ora 13 vine VIRGIL SOLOMON.
La ora 13.10 vine SEVER BOCU.
La ora 13.15 pleacă EMIL SOCOR
La ora 13.20 IULIU MANIU însoţit de SEVER BOCU şi VIRGIL SOLOMON se duce la restaurantul "Cina".

./.

229

La ora 15 IULIU MANIU ese dela restaurantul "Cina" împreună cu M.RAUTU,KATENBURG,SEVER BOCU şi VIRGIL SOLOMON. Se desparte de aceştia şi se înapoiază la domiciliu.

La ora 17.20 IULIU MANIU este vizitat de ELLA NEGRUZZI.

La ora 17.35 IULIU MANIU pleacă de acasă însoţit de ELLA NEGRUZZI şi viziteează pe STELIAN POPESCU,directorul ziarului "Universul".

In timpul lipsei lui IULIU MANIU au venit la locuinţa acestuia: N.POLIZU-MICSUNESTI,ZAHARIA BOILA,ION LIVIANU,AUREL BUTEANU,KATENBURG,PAVEL PAVEL,AUREL LEUCUTIA şi VIRGIL SOLOMON.

La ora 19.30 IULIU MANIU se înapoiază la domiciliu.

La ora 19.35 Ing.MIHAESCU,vine.

La ora 19.45 vine CEZAR SIMIONESCU.

La ora 19.50 pleacă CEZAR SIMIONESCU.

La ora 20 vin GHITA POP şi ziaristul ALEXANDRU GRUIA.

La ora 20.20 pleacă Ing.MIHAESCU,GHITA POP şi ALEXANDRU GRUIA.

La ora 20.25 vine SEVER BOCU şi pleacă AUREL BUTEANU.

La ora 20.50 pleacă SEVER BOCU.

La ora 21.15 IULIU MANIU,ZAHARIA BOILA,KATENBURG, VIRGIL SOLOMON,PAVEL PAVEL şi A.LEUCUTIA,merg la cinematograful "Aro",rămânând la spectacol A.LEUCUTIA şi VIRGIL SOLOMON.

La ora 23.10 IULIU MANIU se înapoiază la domiciliu.

Pol. Iul. Maniu

2 D. P.

15 Aprilie 1940

C. D. 230

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

In cursul zilei de 13 Aprilie c., Iuliu Maniu, care se găseşte la Cluj, a fost vizitat de următoarele persoane :

La ora 7,45, Zaharia Boilă.

La ora 11, Liviu Pop.

La ora 11,30, Valeriu Chimoca.

La ora 15,30, Dr. Liviu Pop.

La ora 16, Dr. Valer Chimoca.

In cursul zilei de 14 Aprilie c., Iuliu Maniu a fost vizitat de următorii :

La ora 11,- Dr. Liviu Pop.

La ora 11,40, Dr. Valer Chimoca.

La ora 18,30, Pop Liviu.

La ora 20,10, Valer Chimoca.

44

----

3 / 15.II.1951

57

L.D.P. Pol. Iul. Maniu 2

231

10 Aprilie 1940.

C.D.

Supravegherea lui Iuliu Maniu.

IULIU MNIU, reţinut în casă, continuă tratamentul unei infecţiuni epidemice faciale.

In cursul zilei de 9 Aprilie a.c., a fost vizitat de ZAHARIA BOILA, IONEL POP şi LIVIU POP.

....

57

L.D.P

Pol. Iul. Maniu

3

232

13 Aprilie 1940

C.D.

Supravegherea lui IULIU MANIU.

In ziua de 11 Aprilie a.c. IULIU MANIU a fost vizitat de Dr.POP LIVIU,Dr.VALERIU CHIMOCA,sub îngrijirea căruia se află,ZAHARIA BOILA şi IONEL POP.

In dimineaţa zilei de 12 Aprilie a.c. IULIU MANIU a fost vizitat de Dr.CHIMOCA VALERIU,Dr.POP LIVIU şi IONEL POP.

In cursul după amiezei a fost vizitat de POP LIVIU,Dr. CHIMOCA VALERIU şi ZAHARIA BOILA.

57

LDP

Pol. Iul. Maniu 1

11 Aprilie 1940. 233
C.D.

Supravegherea lui IULIU MANIU.

In dimineaţa zilei de 10 Aprilie a.c., IULIU MANIU, care se află la Cluj, a fost vizitat de IONEL POP LIVIU POP, şi ZAHARIA BOILA.

După amiază a fost vizitat de LIVIU POP, EMIL HATIEGAN, Dr. CHIMOCA şi LIVIU POP.

....

57

Vol Iuliu Maniu

4 Aprilie 1940

C. D.

234

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 8,50, Iuliu Maniu este vizitat de Ion Liveanu

La ora 9,55, vine D-na Lăzărescu.

La ora 10, vine Mihai Popovici.

La ora 10,30, pleacă Mihai Popovici.

La ora 10,35, vine profesorul Romulus Boilă.

La ora 10,40, pleacă D-na Lăzărescu şi Ion Liveanu.

La ora 10,55, pleacă profesorul Romulus Boilă.

La ora 11, revine Ion Liveanu.

La ora 11,20, vine Emil Socor.

La ora 11,40, Iuliu Maniu vizitează pe Dr.N.Lupu, fiind condus până la locuinţa acestuia de Emil Socor.

La ora 12, Iuliu Maniu pleacă dela Dr.N.Lupu şi se înapoiază la domiciliu.

La ora 12,05, Iuliu Maniu este vizitat de Virgil Solomon.

La ora 12,35, pleacă Virgil Solomon.

La ora 12,40, Iuliu Maniu însoţit de Ion Liveanu, se duce la hotelul "Union", unde discută timp de 5 minute cu prof.Romulus Boilă. De aci se duce la Gara de Nord, iar la ora 13, pleacă cu trenul la Cluj, însoţit de Virgil Solomon.

./.

Apropiaţii lui Iuliu Maniu spun că acesta va rămâne mai mult timp în Ardeal,deoarece voeşte să reia contactul cu elementele din conducerea cadrelor locale ale grupării sale,şi că probabil nu va reveni în Bucureşti decât după sărbătorile Paştilor.

I.D. Pop

Pol. Iul. Maniu

236

8 Aprilie 1940

C.D.

Iuliu Maniu şi politica externă

Discutând recent cu Dinu Brătianu situaţia internă şi externă, Ghiţă Pop a afirmat că părerile lui Iuliu Maniu în această privinţă sunt următoarele:

" IULIU MANIU este convins că România se găseşte într'o situaţie foarte grea, şi că interesele suveranităţii noastre naţionale şi integrităţii fruntariilor cer pe de o parte realizarea cât, mai urgentă a unei adevărate unităţi naţionale, pe de alta clarificarea politicei externe.

" In această privinţă diplomaţia română trebue să urmărească restabilirea bunelor raporturi cu aliaţii, fiindcă numai astfel se va putea obţine siguranţa desăvârşită a păstrării independenţei şi integrităţii.

" Dacă relaţiile României cu U.R.S.S. vor lua o întorsătură mai gravă, - ceiace nu este exclus să se întâmple foarte curând -, grupările naţional ţărănistă şi liberală vor trebui să solicite neapărat participarea la guvernare, fiindcă numai un guvern de solidaritate naţională va putea face faţă evenimentelor ce se pregătesc".

./.

237

Dinu Brătianu, de acord cu vederile lui Iuliu Maniu, a opinat totuşi că va fi greu să se poată obţine o modificare structurală a actualului regim în aşa fel, încât cele două grupări de opoziţie să poată accepta participarea la un guvern naţional.

•

Intimii lui MIHAI POPOVICI afirmă că Iuliu Maniu lucrează la un memoriu care, criticând politica externă a guvernelor române din 1936 până astăzi, fixează totodată atitudinea grupării naţional-ţărăniste în acest domeniu politic.

Un capitol special în acest memoriu îl va forma istoricul legăturilor româno-ruse, arătând "marea greşală care s'a făcut atunci când Nicolae Titulescu a fost forţat să părăsească Ministerul Afacerilor Străine."

Pol Iul. Maniu 10

4 Aprilie 1940. 238

C.D.

Divergenţă de păreri între IULIU MANIU şi MIHAI POPOVICI.

In cursul zilei de 3 Aprilie c. IULIU MANIU şi MIHAI POPOVICI au discutat atitudinea pe care ar trebui să o adopte gruparea naţional-ţărănistă.

După relatările intimilor săi MIHAI POPOVICI a spus că naţional-ţărăniştii servindu-se de actualele împrejurări externe, ar putea să-şi modifice radical atitudinea fără a da impresia de slăbiciune, justificând aceasta prin necesitatea unirii tuturor factorilor politici de răspundere în faţa pericolului extern.

IULIU MANIU, combătând acest punct de vedere, ar fi afirmat că "este gata să facă orice sacrificiu pentru o apropiere de Coroană, dar exclude colaborarea cu actualul regim, care "nu corespunde intereselor superioare ale ţării".

Cercurile naţional-ţărăniste aşteaptă cu neliniştе efectul acestei noui divergenţe de păreri între fruntaşii lor, cu atat mai mult cu cât MIHAI POPOVICI a declarat intimilor săi că foarte curând va fi primit în audienţă la Palat, unde va trebui să expună punctul de vedere al grupării.

51

La D Per

Pol. Iul. Maniu 6

239

3 Aprilie 1940

C. D.

Iuliu Maniu şi situaţia externă.

In cursul unei întrevederi recente IULIU MANIU a discutat cu GHITA POP situaţia politică a României în actuala conjunctură internaţională.

IULIU MANIU a afirmat că România are o situaţie foarte grea, întrucât - după discursul rostit de Molotov se urmăreşte izolarea ei de ţările prietene.

GHITA POP a prezentat lui IULIU MANIU câteva articole din presa ungară care se ocupă de rezultatele vizitei contelui Teleky la Roma.

Astfel, în ziarul guvernamental "Fuegyetlenseg", proprietatea contelui Teleky, se spune că vizita Primului Ministru la Roma este prima consecinţă a întrevederei del Brennero şi că este iminentă încheerea unei înţelegeri între Berlin,Budapesta,Roma şi Belgrad.

Gazeta "Pesti Hirlap" scrie dela corespondentul său din Roma, că după vizita contelui Teleky, va urma la Roma vizita Ministrului de Externe jugoslav, care va discuta organizarea Sud-estului European, aşa cum cere interesele italo-române.

./.

57

"Pester Lloyd, subliniază că Ungaria nu mai are nici o revendicare de făcut față de Jugoslavia, în prezent nimic ne mai stând în calea amiciției între cele două popoare.

Pe de altă parte, dat fiind raporturile sale cu Bulgaria, Jugoslavia nu mai are interese suficient de puternice care să o mențină în Ințelegerea Balcanică.

......

Pol. Iul. Maniu 3

10 Martie 1940

C. D. 241

Dos 15979 ...

10/II 9.50 - 30

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,10, Iuliu Maniu este vizitat de Liveanu, care pleacă după 10 minute.

La ora 9,30, vine Zaharia Boilă.

La ora 10,10, vine Virgil Madgearu.

La ora 10,15, pleacă Zaharia Boilă.

La ora 10,45, revine Liveanu.

La ora 10,55, pleacă V.Madgearu.

La ora 11, vine Ghiţă Pop.

La ora 11,25, vine Cezar Simionescu.

La ora 11,45, vine Mihai Popovici.

La ora 12, vine Emil Socor.

La ora 12,20, pleacă Mihai Popovici.

La ora 12,25, vin Pavel Pavel şi av.Răutu.

La ora 12,30, pleacă Liveanu.

La ora 12,40, vine av.Penescu.

La ora 13, vine Sever Bocu.

La ora 13,10, pleacă Pavel Pavel, av.Răutu şi Sever Bocu.

La ora 13,20, pleacă Cezar Simionescu, Ghiţă Pop, Emil Socor şi av.Penescu.

La ora 13,30, Iuliu Maniu se duce la Dr.Popovici.

La ora 15,25, vine la D-rul Popovici, M.Popovici.

La ora 16, Iuliu Maniu pleacă dela Dr.Popovici

./.

49

şi se înapoiază la domiciliu,condus de Mihai Popovici.

La ora 19,10,Iuliu Maniu este vizitat de Ghiţă Pop.

La ora 19,25,vine ziaristul Gruia.

La ora 19,50,vine Pavel Pavel.

La ora 20,20,pleacă Gruia şi Ghiţă Pop.

La ora 20,30,vin Zaharia Boilă şi Leucuţia.

La ora 21,40,Iuliu Maniu,Pavel Pavel,Leucuţia şi Zaharia Boilă,se duc la restaurantul "Cina".

La ora 23,30,Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu,condus de Zaharia Boilă.

R E Z U M A T

DIN DISCURSUL DLUI IULIU MANIU LA ADUNAREA NATIONAL-TARANISTA, CE A AVUT LOC IN ZIUA DE 29 SEPTEMBRIE 1935, IN COMUNA CUT, JUDETUL ALBA

CINE ARE PUTEREA IN TARA ?

Dl.Iuliu Maniu: "Credeţi Dvs. că atunci când noi,partidul naţional ţărănesc,am pus treburile acestei ţări în mâinele Dvs.,liberalii şi celelalte partide au lăsat ţara aceasta în mâinele şi la dispoziţia Dvs.?Să nu credeţi că toată încrederea este în mâinele Dvs.,ci că puterea o are dl.Wieder,Tabacovici,Blank,Malaxa,Schapira,Auschnitt şi familia Wolf.

Voci: Jos cu ei.Nu sunt români adevăraţi.

Dl.Iuliu Maniu: Ce fel de ţară românească este aceasta,dacă aceşti oameni stăpânesc şi ţara şi sudoarea voastră?Apoi,fraţilor,noi partidul naţional,v'am dat în mâna Dvs.puterea,dar partidul liberal şi celelalte partide au luat-o din mâna Dvs. şi au pus-o în mâinele acestor forţe oculte,acestei camarile,care nenoroceşte ţara.Si dacă ne va scăpa totul de sub picioare,la ce vă foloseşte faptul că v'am dat votul universal?Datu-vi-l'am?

Voci:Da!

Dl.Iuliu Maniu: Dar vă întreb pe voi,îl aveţi?Drept este că partidul liberal şi celelalte partide,vă fură voturile?Că vin cu jandarmii şi nu vă lasă să votaţi?Că vin cu bani şi că prefecţii liberali vă fură voturile?

Voci: Da!

./.

Dl.Iuliu Maniu: Dvs.sunteţi stăpâni pe judeţ şi comună?Sunt în comune primari aleşi?

Voci: Nu!

Dl.Iuliu Maniu: Pe la noi nu sunt,fiindcă dacă noi am dat în mâna Dvs.ţara,judeţul şi comuna,partidul liberal şi celelalte partide,cari n'au încrederea Dvs.,nu vor să fie în mâna Dvs. dreptul de ocârmuire şi toată puterea acestei ţări,ci vor să fie în voinţa lor ca să vă poată exploata pe voi şi să vă poată ţine în mizerie.

V'AM PROMIS EXPROPRIEREA SI V'AM DAT-O

Fraţilor,îmi aduc aminte că într'o comună din apropiere,la Draşov,într'o adunare, am spus să votaţi cu noi,că dacă veţi vota cu noi, vom face exproprierea moşiilor şi vom pune plugurile voastre în brazda moşiilor domneşti.Aţi votat cu noi şi s'a întâmplat cum v'am spus.Un om bătrân s'a apropiat de mine după adunare şi m'a întrebat: "Putem noi alege într'adevăr deputaţi români? Nici măcar acest lucru nu ştia lumea că românul are dreptul să aleagă pe români deputaţi şi bătrânul mi-a spus: "Domnişorule,ar fi foarte frumos,dacă am putea împărţi aceste moşii,dar sunt prea tari grofii şi D-ta eşti cam tânăr ca să te poţi rpzboi cu ei".I-am răspuns:"Moşule,D-ta şi toţi de aci din Draşov,votaţi cu noi.E drept că sunt tânăr şi slab,dar mulţimea e tare şi dacă ne punem laolaltă,vom birui şi vom pune plugurile în brazdele grofilor."

Si s'a întâmplat aşa.

Vin acum alţi domnişori,cari vă promit Dvs. alte lucruri decât cele ce vă promiteam noi.Eu am fost aci la Dvs. ca avocat al Mitropoliei din Blaj,care a avut o moşie la Cut de peste 1.000 jugăre, o Moşie la Spring şi alte 30 moşii.Si eu, advocatul Mitropoliei din Blaj,am luat aceste moşii şi înainte de a apăra interesele bisericii din Blaj,foarte frumoase,foarte falnice,şi foarte binefăcătoare acestui neam românesc,în loc să stau de partea acestui stăpân al meu,eu

./.

am împărţit,fiind preşedinte al consiliului dirigent,moşia din Cut, moşia din Spring şi celelalte 30 moşii ale Blajului şi moşia mare a Episcopului din Oradea,tot unit şi tot român.Pentru ce? Pentrucă în primul rând, am ţinut să iubesc totdeauna ţăranul român,poporul român./Aplauze/.Si pentrucă am spus că voi împărţi moşiile şi am voit să mă ţin de cuvânt, am făcut-o.Dar,fraţilor,spuneţi dacă liberalii au împărţit toate moşiile?

Voci: Nu!

Dl.Iuliu Maniu : A trebuit ca eu,după 10 ani,să vin din nou la guvern ca să le împart pe toate.Ce însemnează aceasta? Aceasta însemnează,că partidul naţional şi-a ţinut cuvântul şi au fost oameni de onoare cari şi-au împlinit vorba.Si dacă aci în Cut,la marginea satului era curtea domnească,azi,uitaţi-vă la locuinţele acestea, ale ţăranilor,cari s'au ridicat pe locurile date vouă din moşia Blajului, asupra căreia eram eu stăpân şi pe care v'am dat'o pentrucă v'am făgăduit-o şi drept era să v'o dăm,ca să fiţi cu mai bună stare şi cu o mai bună cultură.Eu v'am spus să votaţi cu noi,căci veţi fi stăpâni şi şcolile vor fi româneşti.Limba stăpână în această ţară e limba românească.Dar,fraţilor,nu v'am spus eu,veniţi,votaţi cu noi,căci aceasta se va întâmpla.Slujbele ţării - cele mai multe- sunt în mâinele românilor,iar şcolile sunt româneşti.Aceasta din vrerea noastră,cari v'am condus şi din voinţa voastră,cari aţi mers pe calea arătată de noi.Vă rog şi în viitor să mergeţi pe calea pe care vă v'o arăta partidul naţional-ţărănesc,pentru ce e nădejde,ce e onoare şi cinste, este în partidul naţional-ţărănesc,care a stat şi stă în fruntea tuturor acţiunilor politice.Dacă între Dvs.vin oameni din alte partide, Dvs.nu-i ascultaţi.Spuneţi-le,că dacă sunt oameni de treabă,să stea în partidul naţional-ţărănesc şi atunci îi veţi asculta şi îi veţi urma" -

---

Dos. Politic Iuliu Maniu

La grupe

30 Ianuarie 1940

248

Dl. IULIU MANIU, Preşedintele Partidului Naţional Ţărănesc, a făcut presei, cu ocazia publicării decretului privitor la reforma F.R.N.-ului şi a declaraţiilor D-lui Prim Ministru TATARASCU, următoarele declaraţii:

Zadarnic vrea Dl. Prim Ministru, prin recentele sale declaraţii, să convingă lumea despre rolul şi însemnătatea F.R.N.-ului. Cine nu este însuşi convins, nu poate convinge pe alţii şi "convingerile" de ultimă oră nu inspiră încredere nimănui.

De fapt, noul decret şi declaraţiile D-lui Prim Ministru dovedesc că tentativa de a impune ţării F.R.N.-ul a eşuat şi că este vorba de învierea unei formaţiuni, care s'a născut dela început moartă. Decretul în chestiune este confirmarea vederilor noastre dela început exprimate. El arată că factorii hotărâtori s'au convins ei înşişi de adevărul criticilor ce au formulat contra "Frontului Renaşterii Naţionale" şi de îndreptăţirea atitudinii noastre faţă de această încercare de organizaţiune politică neisbutită.

Chiar a doua zi după prima decretare a acestei alcătuiri, am declarat că o organizaţie politică născută din simplă poruncă şi nu prin forţa unui curent popular ridicat de jos în sus, nu este viabilă şi nu va putea să provoace nici sentimentul de adeziune sufletească a mulţimilor şi nici procesul de grupare şi închegare politică

-1-

Văzut

a tuturor straturilor sociale. Am arătat atunci că este inadmisibil ca însuşi Suveranul să fie considerat ca şeful unui partid politic.

Faptele au venit să confirme punctul nostru de vedere,căci F.R.N.nu a putut prinde rădăcini,cu toate că s'a făcut tot ce este omeneşte posibil,atât ca operă de convingere prin propagandă,cât şi prin constrângere.Nimeni nu a luat în serios această înjghebare. Cei cari au intrat au făcut-o din teamă,sau din interes. Diriguitorilor acestui "Front" le-a trebuit mai bine de un an ca să se convingă,fără însă să aibă curajul şi spiritul de dezinteresare de a trage concluzia logică a unei experienţe triste pentru ei şi pentru ţară. Această concluzie ar fi fost desfiinţarea F.R.N.-ului,aşa cum s'a procedat cu Serviciul Social,dovedit necorespunzător.

Noul decret regal menţine greşelile iniţiale,cari împiedică pe orice cetăţean să se simtă acasă şi la largul lui în acest "Front". Decretul aduce unele paleative pentru a duce lumea în rătăcire,încercare ce nu va isbuti,pentru că noua organizare a "Frontului" - după eşuarea celui dintâi - se face tot prin decret regal,deci tot prin forţa unei porunci şi a autorităţii regale,ceiace a fost dela început viciul fundamental al acestei încercări.

Deşi formal Suveranul nu mai poate fi considerat ca Preşedinte,totuşi El îşi rezervă dreptul de a numi organele supreme ale "Frontului",deci anihilează dela început impresia pe care o urmăreşte că organizarea lui

se face de jos în sus.

Cine cunoaşte modul cum s'a"votat" Constituţia nouă şi cum s'au făcut alegerile,nu se va lăsa indus în eroare de dispoziţia că în comune se vor alege conducători locali ai "Frontului". Pretorele,primarul şi jandarmul îşi vor avea rolul lor obişnuit.

Ministrul Frontului a caracterizat just impresia comică ce face frontul organizat de sus în jos,spunând, în raportul său oficial,că se aseamănă cu o piramidă aşezată cu vârful în jos. Această impresie a rămas însă neatinsă prin noul decret.

Partidul Naţional Ţărănesc îşi menţine deci neatins punctul lui de vedere iniţial faţă de această organizaţiune politică impusă şi cari nici în formă nici fond nu corespunde necesităţilor şi intereselor ţării,îndeosebi în clipa de faţă.

Motivele acestei atitudini sunt îndeobşte cunoscute. Ultima oară au fost expuse în scrisoarea adresată fostului Preşedinte al Consiliului de Miniştri,Dl.Constantin Argetoianu,prin care am respins propunerea să intrăm în "Front".

Ar fi îndeajuns să reamintim această atitudine. Pentru a învedera însă imposibilitatea juridică şi politică a nouei organizaţii,cred totuşi necesar a sublinia următoarele consideraţiuni importante:

Decretul în chestiune violează în mod evident Constituţia ţării. Art.10 al recentei "constituţii" spune clar că: "Românii se bucură de libertatea conştiinţei...

-/-

de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociaţie şi de toate libertăţile din care decurg drepturi în condiţiunile statornicite prin legi". Decretul de reformă a "Frontului", prin art.1, declară însă că "F.R.N. este singura organizaţie politică în România." Se anulează astfel toate drepturile constituţionale ale românilor, acordate prin toate Constituţiile. Dacă legile ordinare pot stabili anumite norme privitor la exercitarea drepturilor asigurate prin Constituţie, ele nu pot să anuleze aceste drepturi, aşa cum face acest Decret Regal, interzicând de fapt exprimarea convingerilor politice şi organizarea partidelor.

Incălcarea drepturilor cetăţeneşti de libertate, de conştiinţă şi de asociaţie este cu atât mai evidentă, cu cât acest Decret Regal, prin art.3, precizează chiar şi programul politic al partidului numit F.R.N., partid prevăzut cu drepturi de monopol politic, deci opreşte gândirea şi acţiunea politică îndrumată de conştiinţa cetăţenească într'o altă direcţie decât cea impusă. Monstruozitatea juridică şi politică a acestui Decret o pune şi mai mult în evidenţă art.12, care obligă pe funcţionarii Statului şi chiar persoane particulare să se înscrie în acest partid politic, deci să-şi însuşească în mod obligator credinţele politice stabilite în art.3 şi opreşte ocuparea de funcţiuni publice şi chiar şi particulare de "interes obştesc" pentru cei cari nu profesează aceste credinţe. Mai mult chiar, decretul împiedică să intre în corpurile autonome administrative "elective" pe cei cari nu profesează aceste idei. Chiar fără a ţine seamă de

-/-

împrejurarea că introducerea funcţionarilor în viaţa politică este o profundă greşeală şi că programul politic al Frontului este precizat în mod neclar, însăşi împrejurarea că decretul impune anume credinţe politice şi împiedică existenţa altor partide politice, este motiv suficient ca să luăm atitudine, declarându-l neconstituţional.

Naţiunea nu înţelege să renunţe la drepturile sale fireşti şi legale şi să se aşeze în patul lui Procusta.

Prin urmare, conform atitudinii noastre iniţiale, Partidul Naţional Ţărănesc rămâne credincios convingerilor sale politice naţionale şi democratice, cari tind a înfăptui dreptatea socială, a menţine morala creştină, a pune în valoare principiul că toate drepturile emană dela naţiune şi că, împreună cu Coroana, naţiunea are dreptul imprescriptibil de a dispune de soarta ţării, de întocmirile ei interne şi de orientarea şi de acţiunea ei externă. Va continua să protesteze în contra executărilor fără judecată şi în contra arestărilor ilegale, cari s'au întâmplat recent cu trei distinşi prieteni de ai noştri.

Partidul Naţional Ţărănesc, care a avut un rol hotărâtor în trecutul neamului românesc şi va avea cu siguranţă şi în viitor, nu poate admite să i se prescrie gândirea, organizarea şi acţiunea sa politică depusă întotdeauna în serviciul şi spre binele ţării şi al Dinastiei.

Mai ales în vremurile acestea de mare încercare pentru Stat şi Naţiune este o absolută necesitate ca

Naţiunea şi fiii săi să aibă, în scopul închegării sufleteşti şi armonizării tuturor forţelor sale, libertatea politică, pentrucă numai prin sacrificii liber consimţite şi prin contribuţia spirituală a tuturor conştiinţelor se poate salva Naţiunea din primejdii atât de mari, cum sunt cele care ne înconjoară astăzi. Dictaturile sleiesc avântul naţional şi înălţarea sufletească necesară marilor eforturi, de altă parte ele exclud contribuţia morală şi intelectuală a tuturor celor chemaţi la soluţionarea problemelor vitale. Pilda Finlandei arată ce poate face un popor liber, iar pilda Poloniei arată unde duce dictatura. Splendidele eforturi ale democraţiilor mici şi mari din apus, depuse în serviciul întregei omeniri, dovedesc totodată şi forţa sacrificiilor liber consimţite.

Este o ofensă pentru poporul românesc a presupune că el nu-şi poate apăra Statul, fiinţa şi individualitatea sa decât prin porunci şi prin constrângere, cum e regimul dictatorial de azi şi prin organizaţiuni impuse cum e F.R.N.

Este umilitoare pentru Naţiune presupunerea că ea, care şi-a creiat unitatea naţională prin forţele sale proprii, cârmuite de voinţa sa liberă şi condusă de partidele politice, nu ar putea să şi-o păstreze decât cu ajutorul unor măsuri tutelare şi cu desfiinţarea acelor partide.

Repet, şi cu acest prilej, opinia noastră, de atâtea ori exprimată, că este cea mai mare greşeală săvârşită în însăşi dauna Coroanei ca toată răspunderea pentru solu-

ţionarea problemelor externe să fie asumată de Suveran, răspundere menţinută în cadrul noului Decret.

Naţiunea însăşi trebuie să stabilească drumul de realizare a ţintelor politice externe,chiar şi atunci, cum e spre fericire cazul la noi,când Naţiunea e de acord cu Coroana,în ce priveşte ţelurile generale ale acestei politici externe. Constat cu multă bucurie că discursul Suveranului,rostit la Constanţa,a stabilit în mod norocos şi clar aceste ţinte.

In vremuri atât de grele sunt însă extrem de importante,chiar hotărâtoare,metodele şi căile practice, cari se utilizează pentru atingerea acestor ţeluri.

Dacă insist asupra necesităţii că şi Naţiunea,prin reprezentanţii ei,să-şi spună cuvântul pentru stabilirea politicii externe,este faptul că,în ce priveşte ţelurile politicei noastre externe,exprimate de Suveran,Naţiunea întreagă este de acord,nu este însă de acord,cu metodele cu care regimul de astăzi vrea să atingă aceste ţeluri şi este adânc îngrijată de rezultatul final al politicei duse de regimul actual.

Intr'un răsboiu ca acesta ideologic,cum omenirea
poate nu a mai înregistrat,dela care,prin urmare,nu atâr-
nă numai soluţionarea conflictului actual înarmat,ci
întreaga evoluţie umană,trebuie luate în seamă şi exa-
minate toate considerentele,dintre cari unele sunt com-
plect neglijate de regimul actual. In această încăerare
ideologică niciun un Stat european şi din Orientul apro-
piat nu poate fi considerat neutru. Statele se împart
după criteriul dacă sunt beligerante sau nu sunt belige-

-/-

rante. Netru poate fi numai un Stat căruia îi este indiferent rezultatul răsboiului. Dar,pentru Statul românesc, nu este indiferent ce ideologie va triumfa.

Intr'o astfel de situaţie,extraordinar de dificilă, a conduce naţiunea prin porunci şi fără contribuţia ei sufletească şi intelectuală e o încercare cu totul primejdioasă în contra căreia protestăm cu toată energia.

Dacă Partidul Naţional Tărănesc are o atitudine de rezervă cauza e că el nu vrea să calce regulile disciplinei Naţiunei în timp de primejdie,în care trebuie ca ţara să fie condusă de o singură orientare,căzând asupra guvernului răspunderea,oricât de vicios ar fi fost regimul care o aplică.

Noul decret este emanaţia aceluiaş regim de dictatură,tinzând la scopul urmărit de noua"Constituţie" şi de decretul iniţial de constituire a F.R.N.-ului de a concentra toată puterea în mâna Suveranului,de a lipsi naţiunea de drepturile sale fundamentale,de a încătuşa magistratura şi de a dispune liber şi fără control de resursele materiale,financiare şi spirituale ale Naţiunei

Pentru aceasta,în baza deplinelor puteri primite dela Comitetul Executiv al Partidului Naţional Tărănesc, am dat pentru membrii acestui partid şi pentru tovarăşii noştri de credinţă politică,următoarele îndrumări:

1. Partidul Naţional Tărănesc îşi menţine existenţa sa distinctă faţă de F.R.N.;

2. Membrii P.N.T.şi prietenii noştri de credinţă politică nu se vor înscrie în F.R.N.;

3. Cei vizaţi în art.12,în urma constrângerii la

-/-

care sunt expuşi şi în urma împrejurării că nu voiesc să creiez victime politice din cauza urgiei şi intoleranţei conducătorilor regimului actual,sunt liberi să satisfacă dispoziţiile acelui articol,îndeplinind ceiace li se va impune prin constrângere.

4. Aderenţii partidului nostru vor susţine principiile noastre politice. In special ei vor susţine mai departe unitatea noastră naţională,integritatea României Mari şi intangibilităţii hotarelor ei,vor combate cu toată energia orice simptom de defetism naţional şi se vor sili cu fanatism a ridica la maxima expresie spiritul de jertfă naţională.

Dos Politic Iuliu Maniu

255

16 Decembrie 1939

C.D. 22740

personal

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,30,vine la Iuliu Maniu,I.Liveanu.

La ora 9,35,vine D-na Lăzărescu.

La ora 10,vine V.Madgearu şi pleacă D-na Lăzărescu

La ora 10,30,pleacă V.Madgearu.

La ora 10,40,vine ziaristul Coposu.

La ora 11,vine Zaharia Boilă.

La ora 11,15,vine M.Popovici.

La ora 11,20,pleacă Zaharia Boilă.

La ora 11,25,vine ziaristul M.Pop.

La ora 11,30,pleacă M.Popovici.

La ora 11,35,vine Pavel Pavel.

La ora 13,20,pleacă ziaristul Coposu,Mihai Pop şi Pavel Pavel.

La ora 13,30,Iuliu Maniu pleacă de acasă şi se duce la M.Popovici,unde ia masa.

La ora 15,35,I.Maniu pleacă dela M.Popovici şi vine acasă,fiind condus de Radu Sturza.

La ora 17,20,vine D-na Lăzărescu.

La ora 18,vine Pavel Pavel.

La ora 18,25,pleacă D-na Lăzărescu.

La ora 18,45,vine Ilie Lazăr.

La ora 18,55,vine Dr.Mezincescu.

./.

3
15.II.1951

La ora 19,05,vine Ghiţă Pop.

La ora 19,50,vine A.Dobrescu şi Lt.Col.Sfetescu.

La ora 20,vine Romulus Boilă şi pleacă imediat.

La ora 20,05,vine V.Madgearu.

La ora 20,15,vine Leucuţia.

La ora 20,20,vine A.Buteanu.

La ora 20,25,pleacă Dr.Mezincescu.

La ora 20,35,pleacă V.Madgearu.

La ora 20,40,pleacă A.Dobrescu,Lt.Col.Sfetescu şi Ghiţă Pop,cu automobilul lui Sfetescu.

La ora 20,45,vine ziaristul Coposu.

La ora 21,30,Iuliu Maniu,însoţit de A.Buteanu, Coposu,Leucuţia,Pavel Pavel şi Ilie Lazăr,merge pe jos până în Calea Dorobanţi,unde I.Maniu,Leucuţia şi Pavel Pavel se despart de ceilalţi şi se duc cu un tx. la restaurantul "Cina".

La ora 23,40,I.Maniu se înapoiază la domiciliu.

44

Dos Pol. Iuliu Maniu

15 Decembrie 1939 257

OPERAT C.D. 22692

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 8,20,la Iuliu Maniu vine Romulus Boilă.

La ora 8,40,vine V.Liveanu.

La ora 9,05,vine av.Penescu.

La ora 9,20,pleacă Romulus Boilă.

La ora 9,45,vine D-na Lăzărescu.

La ora 9,50,pleacă av.Penescu.

La ora 10,10,pleacă D-na Lăzărescu.

La ora 10,15,vine Petruşca.

La ora 10,30,pleacă Petruşca.

La ora 10,45,vine Emil Socor,care pleacă după 5 minute.

La ora 11,25,vine Zaharia Boilă.

La ora 11,35,vine Cezar Simionescu.

La ora 11,40,vine Octav Tăslăoanu.

La ora 11,45,pleacă Zaharia Boilă.

La ora 12,10,vine Ionel Pop.

La ora 12,15,vine ziaristul Coposu.

(Emil Coposu este pentru prima dată văzut că vine la I.Maniu.A fost redactor la ziarul "Patria" din Cluj, a fost condamnat la o lună închisoare pentru faptul că în timpul şedinţei judecării procesului de asasinare a profesorului universitar Ştefănescu Goangă,a luat decla-

./.

44

rații dela acuzații Ion Pop și Lăscăianu Aurel, pentru a le da publicității. La Cluj este cunoscut ca secretar al lui Iuliu Maniu).

La ora 12,30, pleacă Octav Tăslăoanu și Ionel Pop.

La ora 13,45, pleacă Emil Coposu și Liveanu.

La ora 17,25, vine Romulus Boilă.

La ora 17,35, vine D-na Lăzărescu, care pleacă imediat.

La ora 17,55, Iuliu Maniu, condus de Romulus Boilă, merge la Dr. N. Lupu, unde intră singur.

La ora 18,40, I. Maniu pleacă dela Dr. N. Lupu și se duce la Dr. Dumitru Popovici. Popovici dr. m

După câteva momente se înapoiază la domiciliu.

La ora 19,35, pleacă dela I. Maniu, Cezar Simionescu

La ora 19,40, vine Ghiță Pop.

La ora 19,45, sosesc Zaharia Boilă și Petrușca.

La ora 19,50, vine Dr. Stănculescu urmat după puțin timp de Ilie Lazăr.

La ora 20, vine Leucuția.

La ora 20,20, pleacă Ghiță Pop, Dr. Stănculescu și Petrușca.

La ora 20,25, vine Aurel Buteanu, care pleacă peste 15 minute.

La ora 20,50, Iuliu Maniu se duce la cinematograful "Carlton". In acest timp pleacă împreună dela Iuliu Maniu, Leucuția, Zaharia Boilă, Ilie Lazăr și I. Liveanu.

La ora 22,40, I. Maniu pleacă dela cinematograful "Carlton" și se duce la restaurantul "Carul cu Bere",

./.

unde era aşteptat de Leucuţia, Zaharia Boilă şi I. Liveanu.

La ora 23,50, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

Dos Politic Iuliu Maniu

Loc. D personal

15 Martie 1940

10

C.D. P. 260

In jurul procesului lui
Iuliu Maniu.

Admiterea cererei Preşedinţiei Consiliului de Miniştri de către Inalte Curte de Casaţie Secţia IV-a, de a fixa un termen mai apropiat în procesul de fond a lui Iuliu Maniu, a produs o deosebită impresie, în cercurile naţional-ţărăniste.

Iuliu Maniu a spus lui Madgearu că deşi va pierde procesul la 19 Martie, din cauza presiunilor guvernului, va arăta în faţa Inaltei Curţi întreg eşafodajul pe care se bazează Instituţiile înscăunate după 10 Februarie 1938.

Se mai afirmă că, în cazul când la 19 Martie a.c. recursul lui Iuliu Maniu în fond va fi respins, acesta va ataca legile organice în baza cărora i s'a luat dreptul de a-şi exercita mandatul de senator de drept ca neconstituţionale în faţa secţiilor unite ale Inaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie.

•

In cursul unei întrevederi pe care D.N. Lupu a avut-o cu Dr. I. Costinescu, discutându-se motivele care au determinat Preşedinţia Consiliului de Miniştri să urgenteze judecarea fondului în procesul lui Iuliu Maniu, Dr. N. Lupu a spus că principalul obiectiv a fost acela de a se obţine

./.

32

din partea Curţii de Casaţie o decizie care să servească drept jurisprudenţă şi în procesul lui Ion Mihalache, care se va judeca de către Curtea de Apel la 28 Martie a.c.

Dr.N.Lupu a spus că "indiferent care va fi rezultatul procesului lui Iuliu Maniu, Ion Mihalache şi ceilalţi fruntaşi naţional-ţărănişti îşi vor susţine acţiunea în contencios".

§ ______

L.D. Personal

Dos. Politic Iuliu Maniu

18 Martie 1940

262

C. D.

Acţiunea lui Iuliu Maniu împotriva destinderii.

Iuliu Maniu, încontinuu preocupat de problema reactualizării politice a sa şi a grupării naţional-ţărăniste, nu a înregistrat decât eşecuri în acţiunea sa atât de diversă: agitarea chestiunii constituţionale, încercarea de a alcătui cu liberalii un bloc opoziţionist compact, încercarea de a atrage pe legionari şi pe comunişti, etc.

Realizarea înţelegerii dintre guvern şi legionari, dovedind că aportul naţional-ţărăniştilor în conducerea ţării este departe de a fi indispensabil, a îngrijorat pe Iuliu Maniu, care vede deschizându-i-se perespectiva unei opoziţii fără termen şi fără orizonturi, sau chiar a unei totale nimiciri a mişcării sale.

Hotărât să nu dezarmeze, Iuliu Maniu a decis inaugurarea unei campanii de denigrare şi sabotare a acţiunii de destindere, pe trei planuri : o acţiune evreo-franco-engleză în România, o acţiune directă pe lângă legionarii din Germania, o acţiune pe lângă legionarii din Ardeal.

./.

1.- Acţiunea evreo-anglo-franceză :

Iuliu Maniu a delegat pe Virgil Madgearu şi pe Dr.N.Lupu,ca,de acord cu cercurile financiare evreeşti din ţară,să întreprindă o acţiune împotriva destinderii cu mişcarea legionară,asigurând pe cei doi colaboratori ai săi că vor avea un concurs nelimitat din partea franco-englezilor.

Cercurile apropiate lui Virgil Madgearu sunt informate că acesta va lua contact cu elementele evreeşti conducătoare din România,precum şi cu fruntaşii finanţei Aliate,cărora le va arăta "pericolul care decurge atât pentru evreime cât şi pentru cauza franco-engleză,din încadrarea legionarilor în actualul regim".

Virgil Madgearu şi Dr.N.Lupu vor spune cercurilor evreeşti că destinderea cu legionarii înseamnă "un pas definitiv pentru adoptarea de către actualul regim a unui program antisemit şi că guvernul urmăreşte,din sugestia Germaniei,o cruciadă împotriva finanţei evreeşti".

Cercurilor franco-engleze li se va declara că "destinderea cu legionarii a fost cerută de Germania, s'a făcut sub controlul acesteia şi că ea însemnează întinderea hegemoniei germane în România".

Virgil Madgearu va lua contact cu Dr.Filderman, preşedintele U.E.R.-ului,cu industriaşul Achile Şaraga, fost primar naţional-ţărănist al Sectorului II Negru, cu farmacistul Solomon şi cu fostul senator Birman, pentru a stabili bazele acţiunii contra destinderii.

./.

4/1 3 15-II-1951

In acţiunea pentru convingerea cercurilor evreeşti de pericolul pe care-l reprezintă pentru ele încadrarea legionarilor în viaţa de Stat, Dr.N.Lupu va încerca să arate că ea înseamnă totodată un act al guvernului contra finanţei evreeşti.

In acest scop el a rugat pe av.Victor Gherasim să studieze împreună cu avocatul Simionescu - Iaşi, dosarul procesului Max Augnit şi să-i prezinte un studiu complect al procesului, care va servi de document în susţinerea celor de mai sus.

Totodată, naţional-ţărăniştii vor inaugura o serie de conferinţe în ţară, în favoarea cauzei franco-engleze.

Aceste conferinţe se vor ţine în cadrul ciclurilor organizate de asociaţiile "Louis Barthou", "Gândirea Europeană", "Anglo-Română" şi "Franco-Română".

Prima conferinţă urmează a fi ţinută de Virgil Madgearu sub auspiciile asociaţiei "Gândirea Europeană", de sub conducerea D-nei Elena Văcărescu.

In cursul zilei de 18 crt., V.Madgearu va vizita Ambasada Franţei şi Legaţia Marei Britanii, pentru a face cunoscut că naţional-ţărăniştii vor începe o acţiune în favoarea cauzei franco-engleze în România şi a vedea pe ce sprijin se poate conta din partea acestora. 3/

Informat de prof.Mihail Antonescu în privinţa noii campanii maniste, Gh.Brătianu a declarat că este

./.

44

surprins de cele aflate şi că se va opune acestei acţiuni, "care nu corespunde principiilor de colaborare între liberali şi naţional-ţărănişti".

El va căuta să vadă în cursul zilei de azi 18 crt. pe Virgil Madgearu şi pe Dr.N.Lupu.

In cazul când informaţiile despre acţiunea acestora se vor dovedi a fi exacte, Gh.Brătianu va protesta în faţa lui Iuliu Maniu, neadmiţând să se ducă "o acţiune neconformă cu interesele superioare ale naţiunii".

2.- <u>Acţiunea pe lângă legionarii din Germania</u> :

Iuliu Maniu a declarat lui Zaharia Boilă că pentru succesul acţiunii grupărei naţional-ţărăniste, este neapărată nevoe să se împiedice perfectarea destinderii prin atragerea şi a grupului legionar dela Berlin.

"Atât timp cât legionarii dela Berlin nu vor fi fost încadraţi în actualul regim - a spus Iuliu Maniu - problema mişcării legionare nu poate fi socotită rezolvată".

"Trebue să luăm fără întârziere contact cu legionarii din Germania, pentru a nu pierde acest ultim moment politic favorabil".

Rugat să plece la Berlin pentru a lua contact cu legionarii refugiaţi, Zaharia Boilă a refuzat această misiune.

In urma refuzului, Iuliu Maniu a dat delegaţia lui Aurel Leucuţia, care a primit.

Aurel Leucuţia va transmite la Berlin următorul mesagiu din partea lui Iuliu Maniu :

./.

44

- Aderarea grupului Noveanu nu este privită cu simpatie de marea massă legionară.

- Fosta mişcare legionară mai are încă puternice rădăcini în România.

- Destinderea nu este dorită în mod sincer de guvern.

- Ea a fost impusă regimului din anumite considerente de ordin intern şi extern.

- Maniu înţelege să ducă până la capăt lupta împotriva actualului regim.

- Legionarii aflaţi la Berlin se pot sprijini pe acţiunea sa.

- Pentru aceasta legionarii trebue să-i acorde deplină încredere şi libertate de acţiune în chestiunile de politică internă şi externă.

- Legionarii dela Berlin să tramsmită celor din ţară ordinul de a se încadra în gruparea naţional-ţărănistă.

- Legionarii dela Berlin să nu se angajeze prea mult faţă de Germania, în chestiunile de politică externă.

In cercurile apropiate lui Iuliu Maniu se afirmă că Aurel Leucuţia ar urma să plece întâi în Italia şi apoi în Germania, pentru a nu da de bănuit în privinţa misiunei sale.

Este probabil că el va pleca chiar în cursul săptămânei viitoare, imediat ce Iuliu Maniu va fi discutat pe larg problema şi cu ceilalţi fruntaşi naţional-ţărănişti.

./.

3.- Acţiunea în Ardeal :

Mihai Popovici a declarat lui Octav Tăslăoanu că Iuliu Maniu este foarte afectat de faptul că guvernul a reuşit să realizeze destinderea cu grupul legionar, şi că este hotărât ca - personal şi prin fruntaşii manişti din Ardeal - să înceapă o acţiune pentru a determina pe legionarii ardeleni să se încadreze în gruparea naţional-ţărănistă.

Iuliu Maniu pune mari speranţe în concursul fruntaşilor legionari rămaşi în afara actualului regim, şi în genere al tuturor celor cari nu au aderat la acţiunea grupului Noveanu.

In cursul zilei de 16 Martie c.,Iuliu Maniu a chemat pe Ghiţă Pop,declarându-i că după aderarea grupului legionar la actualul regim,gruparea naţional-ţărănistă trebue să înceapă neapărat o acţiune de reorganizare a cadrelor sale din Ardeal.

"Această reorganizare - a spus Iuliu Maniu - va urmări un dublu scop :

- Ridicarea moralului cadrelor,scăzut în urma ultimelor evenimente.
- Captarea conducătorilor şi massei legionare din Ardeal,care nu au aderat încă la noul regim.

"In acest scop adeziunea grupului Noveanu va trebui denunţată ca interesată,fără răsunet în massele legionare şi fără garanţii de sinceritate din partea guvernului".

J.D. Personal

Dos Politic Iuliu Maniu

18 Martie 1940.

SUPRAVEGHEREA LUI IULIU MANIU.

La ora 9 Iuliu Maniu este vizitat de I.LIVIANU
La ora 10.50,vine ZAHARIA BOILA.
La ora 11,vine ing.St.MIHAESCU.
La ora 11,05,pleacă ZAHARIA BOILA.
La ora 11,45,pleacă Ing.MIHAESCU.
La ora 12,45,vine Dr.N.LUPU.
La ora 12,55,vine AUREL BUTEANU.
La ora 13.pleacă Dr.N.LUPU.
La ora 13.05,vine ZAHARIA BOILA.
La ora 13.10,pleacă ZAHARIA BOILA.
La ora 13.20,pleaca A.BUTEANU.
La ora 13.40,pleaca LIVIANU.
La ora 17.35,vine LIVIANU care pleacă la ora 18.10
La ora 18.38,vine Av.M.Rautu.
La ora 18.40,vin ZAHARIA BOILA,LECUTIA şi PAVEL PAVEL
La ora 18.50,vine OCTAV TASLAOANU.
La ora 19 vine CEZAR SIMIONESCU.
La ora 19.05,vine POLIZU MICSUNESTI.
La ora 19.16,pleacă M.Răutu.
La ora 19.15,vine ziaristul GRUIA ALEXANDRU.
La ora 19.20,pleacă ZAHARIA BOILA şi PAVEL PAVEL.
La ora 19.25,vine GHITA POP.

./.

La ora 19.45.vine Prof.STOICA SEVER.

La ora 20 vine A.BUTEANU.

La ora 20.10,vine Av.N.PENESCU.

La ora 20.15,vine PETRUSCA.

La ora 20.20,vine KATENBURG.

La ora 21.20 pleacă Av.PENESCU,CEZAR SIMIONESCU STOICA SEVER,şi Av.N.POLIZU MICSUNESCI.

La ora 21.25 pleacă OCTAV TASLAOANU şi ziaristul ALEXANDRU GRUIA.

La ora 21.30,pleacă GHITA POP.

La ora 21.45,pleacă A.BUTEANU.

La ora 22.15 pleacă LECUTIA,KATENBURG şi PETRUSCA.

3
15-II-1951

La of. Personal

Pol. Iul. Maniu

270

14 Martie 1940

C.D.

P

IULIU MANIU şi problema Sud-Estului European.

In cursul zilei de 12 Martie a.c. GHITA POP a prezentat lui IULIU MANIU un număr din gazeta budapesteană "PESTI HIRLAP" care publica în extenso interviewul acordat de Contele CSAKI trimisului special la Budapesta al ziarului turc "TAN".

Comentând acest articol, pe care îl socoteşte concludent pentru raporturile dintre Ungaria şi România, IULIU MANIU a spus următoarele:

"Faptul că Contele CSAKI spune în interview că problema Ardealului este "mereu în suspensie şi va trebui să fie rezolvată la momentul oportun" dovedeşte că Ungaria nu renunţă la pretenţiunile sale revizioniste faţă de Ardeal".

"Ea nu intenţionează să întreprindă o acţiune armată, dar aşteaptă ca pretenţiunile să-i fie satisfăcute la o viitoare conferinţă a păcei europene".

"Afirmaţia Contelui CSAKI că "baionetele maghiare nu se vor încrucişa niciodată cu cele turceşti", trebue interpretată ca fiind pe linia acţiunii pe care o duce Ungaria, de acord cu Italia, pentru separarea puterilor din blocul Inţelegerei Balcanice".

3
15-II-1951

2a ol. personal

Politicul Maniu

271

14 Martie 1940.

C.D.

PI

Iuliu Maniu a părăsit Capitala

MIHAI POPOVICI a informat pe DINU BRATIANU că IULIU MANIU a fost chemat de urgenţă la Cluj de interese familiale, unde a plecat în ziua de 13 Martie c., şi că se va înapoia în Capitală pe ziua de 17 Martie, când va relua consfătuirile pentru fixarea atitudinii sale faţă de problemele la ordinea zilei.

57

L. D. Personal

Dos Politic Iuliu Maniu 9

17 Martie 1940

C. D. 272

Supravegherea lui Iuliu Maniu :

La ora 9,20, vine Ion Liveanu.

La ora 9,55, vine D-na Lăzărescu.

La ora 10,15, pleacă D-na Lăzărescu.

La ora 10,40, pleacă Ion Liveanu.

La ora 11, vin Petruşca şi Liveanu.

La ora 11,10, vine Zaharia Boilă.

La ora 11,35, vine Emil Socor.

La ora 11,55, vine Cezar Simionescu şi Profesorul Stoica Sever.

La ora 12, pleacă Zaharia Boilă.

La ora 12,30, vine Virgil Madgearu.

La ora 12,40, vine Ghiţă Pop.

La ora 13, pleacă Ghiţă Pop.

La ora 13,05, pleacă Ion Liveanu.

La ora 13,15, pleacă Petruşca, Emil Socor, Profesorul Stoica Sever şi Cezar Simionescu.

La ora 13,20, Iuliu Maniu se duce la Dr. D. Popovici, fiind condus până la locuinţa acestuia de către Virgil Madgearu.

La ora 15,30, Iuliu Maniu se înapoiază la domiciliu.

La ora 17,45, vine av. Polizu Micşuneşti.

./.

44

57

273

La ora 17,50,vine Aurel Buteanu.

La ora 17,55,vine Cezar Simionescu.

La ora 18,vine Mihail Răutu.

La ora 18,10,vine avocatul N.Penescu.

La ora 18,15,vine Ion Liveanu.

La ora 18,30,pleacă Aurel Buteanu şi Ion Liveanu.

La ora 19,15,vine Ghiţă Pop.

La ora 19,20,vine Aurel Buteanu.

La ora 19,30,vine Zaharia Boilă.

La ora 20,30,pleacă Polizu Micşuneşti şi Ghiţă Pop.

La ora 22,pleacă Zaharia Boilă şi Aurel Buteanu.

Dosarul contine
273.- file (Două sute
şaptezeci şi trei file)
6 VI 958
Dragu

Contine 273 file 27
(Doua sute saptizeci si t
27-VI-52

27 VII 969

Prezentul dosar contine 273 file
plus file I = 274 file şi a fost
verificat azi, 13.05.2003 de
Mirela Matiu, reprezentant C.N.S.A.S.